

Na Opčinah je zadruga Naš Kras predstavila zbornik o Egonu Krausu

V Trstu odločen »ne« Granbassijevemu stopnišču

Na skupnem trgu ob Gorici župana prižgala lučke na smreki in pričakala luč miru

13

NEDELJA, 14. DECEMBRA 2008

št. 297 (19.387) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 viasi Zakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasušnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plačana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Večna zgodba o dvojezičnih napisih

RADO GRUDEN

Boj koroških Slovencev za postavitev dodatnih dvojezičnih krajevnih napisov ostaja tudi sedem let po prvi razsodbi avstrijskega ustavnega sodišča še naprej podoben Donkohotovemu boju z mlini na veter. Sodišče je namreč 13. decembra 2001 razsodilo, da je enojezični nemški krajevni napis St. Kanzian nezakonit in da mu je treba dodati še napis v slovenščini Škocjan. V naslednjih letih je sledilo še precej podobnih razsodb za druge kraje, vendar oblasti v tem času niso postavile niti enega dodatnega dvojezičnega napisa.

Slovenci v Avstriji so poskušali marsikaj, toda njihov boj je bil zaman. Avstrijske zvezne oblasti, ki bi morale poskrbeti za izvršitev razsodb, so odgovornost prelagale na koroške deželne oblasti, kjer pa je zdaj že pokojni deželnji glavar Jörg Haider zelo jasno povedal, da dokler bo on glavar, na Koroškim dodatnih dvojezičnih tabel ne bo. Haiderja zdaj sicer ni več, toda razmere se niso spremene. Njegovi koroški nasledniki v vrstah Zavezništva za prihodnost Avstrije niti za milimeter ne odstopajo od Haiderjevih stališč, zvezne oblasti na Dunaju, kjer je kanclerski položaj prevzel socialdemokrat Werner Faymann, pa gleda tega vsaj do pomladja, ko bodo na Koroškem deželne volitve, prav gotovo ne bodo storile nič.

Ob tej popolni nepriravljenoosti avstrijske zvezne in deželne politike, da upošteva načela pravne države, tudi po spomladanskih volitvah sprememb na bolje ni pričakovati. In to tudi zato, ker so pogledi v manjšini glede načina na reševanja tega problema pre-malo enotni.

CELOVEC Narodni sosvet za Slovence

CELOVEC - Narodnostni sosvet za Slovence naj bi od februarja 2009 deloval v novem stavu. To je med drugim izšlo s sklepne seje tega posvetovalnega organa pri uradu zveznega kanclerja, ki je v petek zaključil svojo štiriletno mandatno dobo. Predsednik Marjan Sturm je pozitivno ocenil delovanje, povedal pa je tudi, da so »reprezentativne« organizacije slovenske manjšine na Koroškem in na Štajerskem že prejeli poziv, naj sporocijo imena članov, ki naj bi sestavljeni nov sosvet.

Na 3. strani

STRESA - Včerajšnji predlog ministra Renata Brunette že buri duhove

Ženske v službi do 65. leta starosti?

Predstavniki sindikatov različno, a večinoma proti

PROSEK - Poimenovanje po 15-letnem partizanu

Vrtec Marjana Štoke

Praznik domačih otrok, njihovih vzgojiteljic, staršev in vaščanov

PROSEK - Slovenski otroški vrtec na Proseku je od včeraj uradno poimenovan po Marjanu Štoki, 15-letnem partizanu, ki so ga

Nemci po strahovitemu mučenju obesili v Štorjah pri Sežani. Na slovesnosti so malčki zapeli himno vrtca, nastopila so domača društva,

o pomenu vzgoje pa je govorila di-daktična ravnateljica Marina Castellani.

Na 4. strani

STRESA - Italijanski minister za javno upravo Renato Brunetta je na včerajšnjem gospodarskem forumu v Streši predlagal, naj tudi ženske odhajajo v pokoj s 65. letom starosti. Zvišanje delovne dobe bi namreč po njegovih besedah odpravilo diskriminacijo žensk, dvignilo stopnjo zaposlenosti in posledično zvišalo tudi davčni priliv in bruto domači proizvod. Na predlog so se že večinoma negativno odzvale glavne sindikalne organizacije, prav tako negativna pa je ocena opozicije, medtem ko je treba zabeležiti nesoglasja tudi znotraj desne sredine z nasprotovanjem Stranke upokojencev.

Na 2. strani

Trst: Vittorio Zolia nov pokrajinski odbornik

Na 4. strani

Ženske za mir, odločno proti vojni

Na 6. strani

V Gorici odprli dvorano za upravljanje kriznih situacij

Na 12. strani

V Egiptu so se križale usode Slovenk in Furlank

Na 14. strani

»Giro« po Italiji
10. maja v Trstu,
11. v Gradežu

Na 29. strani

SLOVENIJA Pahor: Glede EU naj se zdaj Hrvaška odloči

LJUBLJANA, ZAGREB - Po včerajšnjem posvetu slovenske vlade v Ljubljani je premier Borut Pahor dejal, da je Slovenija storila vse potrebno, da v pristopnih pogajanjih Hrvaške z Evropsko unijo zaščiti slovenske interese in pokazala dobro voljo, da Hrvaška nadaljuje pogajanja, zdaj pa je na hrvaški strani, da sprejme potrebno odločitev. Hrvaški predsednik Stipe Mesić pa je vedno včeraj v Zagrebu dejal, da ne verjame, da bi Sloveniji koristila blokada hrvaških pogajanj.

Na 2. strani

AGROSHOP
Velika prodajna akcija motornih žag z možnostjo poskusa v trgovini!

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščena karoserija
- Servis in tehnični pregled

Edini pooblaščeni prodajalec za Tržaško pokrajinu
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

ITALIJA - Polemika ob besedah ministra za javno upravo

Brunetta: ženske v pokoj s 65. letom starosti

Večinoma negativen odziv sindikatov, nesoglasja tudi v desni sredini

STRESA - V prihodnosti bodo more ženske odhajati v pokoj s 65. letom starosti. Predlog, ki je vznevoljil sindikate, a tudi nekatere zaveznike desnosredinske vlade, je na včerajšnjem gospodarskem forumu v Stresi iznesel italijanski minister za javno upravo Renato Brunetta. Slednji je namreč mnenja, da se s tem, da se v svet dela vključi populacijo med 55. in 65. letom starosti, odstotek zaposlenosti v Italiji dvigne za deset točk, kar pomeni 2,5 milijona delovnih mest več, kar bi prispevalo k povečanju dančnega priliva in bruto domačega proizvoda.

S poznejšim odhajanjem žensk v pokoj, meni Brunetta, bi odpravili dvojno diskriminacijo: ženske so namreč po ministrovih besedah diskriminirane v poklicni karieri zaradi prekinitev delovnega obdobja zaradi materinstva, drugič pa zaradi prejemanja nižjih pokojnih spričo predčasnega odhajanja v pokoj.

Ministrove besede so vznevoljile sindikate, pri čemer je predlog najodločneje zavrnila zveza CGIL, katere področni tajnik za javno upravo Carlo Poddia je posvaril vladu, naj niti ne poskuša podaljšati delovne dobe žensk, saj slednje odhajajo v pokoj z najvišjo dobo in po italijanskem sistemu za upokojitev veljajo pokojinski prispevki. Glavni tajnik CISL Raffaele Bonanni pa je dejal, da to ni trenutek za beg naprej, saj so pokojnine občutljiva tema in jih ni mogoče uporabljati kot reklamni spot. Tajnik UIL Luigi Angeletti pa je poudaril predvsem potrebo, da se morajo delavci sami odločiti za to, da bodo delali več let, ne sme pa se jih siliti v to. Kritična je bila tudi tajnica desničarskega sindikata UGL Renata Polverini, za katero reforma pokojninskega sistema v tej gospodarski in socialni fazi nima smisla. Tajnica UGL se zavzema obratno za bonus, ki bi ga delavce lahko prejemale v obdobju materinstva.

Brunettov predlog je naletel na nasprotovanja tudi znotraj desnosredinske večine, saj je tajnik Stranke upokojencev Carlo Fatuzzo izjavil, da enostavno ni mogoče predlagati, da bi ženske odhajale v pokoj pozneje, pri čemer je opozoril na vlogo, ki jo imajo ženske v družini. Za poslanca stranke Ljudstva svobode Itala Bocchina pa so odpadli zgodbinski razlogi, zaradi katerih je delovna doba žensk za pet let krajsa od tiste, ki jo imajo moški, saj ženske živijo dlje. V opoziciji je ministrov predlog predstavnica Demokratske stranke Vittoria Franco označila kot »improvizacijo in spot«, tajnik Stranke komunistične prenove Paolo Ferrero pa je kratkomalo dejal, da predlog kaže na Brunettovo globoko sovraštvo do delavcev in zlasti do delavk.

RIM - Deroča Tibera se je nekoliko umirila

Poplave ni bilo

V reki izginil 27-letni irski študent - Danes spet poslabšanje

RIM - Nevarnost narasle Tibere je zaenkrat mimo. Reka ni v noči na soboto preplavila bregov, kot so se bali odgovorni civilne zaščite. Narasla voda je vsekakor zahtevala mlado žrtev: 27-letnega irskega študenta, ki je padel z mosta Mazzini v deročo reko in izginil. Fanta kljub vztrajnemu iskanju še niso našli.

Rimski gasilci so imeli včeraj polne roke dela z odstranjevanjem barke, ki jo je deroča voda strgala s priveza, da se je po več sto metrih

nore nekontrolirane plove zagozdila pod most Sant'Angelo. Barka je dolga več kot 20 metrov, široka 6 in visoka 5 metrov in je popolnoma zaprla tok vode pod eno od arkad tega mosta.

Rimski župan Gianni Alemanno si je oddihnil, opozoril pa je na novo nevarnost. Danes bi se moralo po napovedih vremenoslovcev vreme spet poslabšati z novimi padavinami. Zato je civilna zaščita še nadalje v stanju pripravljenosti.

IRAK - Gates

Nenapovedan obisk sedanjega in bodočega obrambnega sekretarja ZDA

BAGDAD/MANAMA - Ameriški obrambni sekretar Robert Gates je včeraj prispel na nenapovedan obisk v Irak, kjer se bo v luči ameriških prirav na zmanjševanje števila vojakov v državi srečal s poveljniki ameriške vojske. Pred tem je na konferenci v Bahrajnu posvaril pred »preizkušanjem« nove ameriške administracije in zatrdil, da bo ta branila interese ZDA. Za nenapovedani obisk se je Gatesa odločil v trenutku, ko se novoizvoljeni ameriški predsednik Barack Obama pripravlja na prevzem oblasti, kar naj bi po mnenju številnih prineslo tudi hitrejši umik ameriških enot iz Iraka. Med predsedniško kampanjo je namreč Obama dejal, da želi ameriške vojake iz države umakniti v 16 mesecih, hkrati pa je zatrjeval, da bo pri odločitvi o tem upošteval nasvete poveljnnikov. Pred obiskom Iraka je Gates, ki tudi pod Obama ostaja na čelu obrambnega ministrstva, na mednarodni konferenci o varnosti v Bahrajnu povedal, da se napsotniki ZDA »zelo motijo«, če misijo, da bodo prihodnji meseci priložnost za »preizkušanje« nove administracije. Gates je tisti povedal, da bo za nafto bogata regija ostala ena izmed osrednjih skrb ZDA. Od novoizvoljenega predsednika prinašam zavezosti našim prijateljem in zaveznikom v regiji, je poudaril Gates. Ob tem je pozval k izvajjanju prisiska na Iran, s katerim bi po njegovih besedah radi le spremenili odnos Teherana, da bi ta postal dober sosed deželam v regiji, ne pa »vir nestabilnosti in nasilja«. (STA)

SLOVENIJA - Posledice deževja

Sprožilo se je več plazov

VELENJE - Zaradi obilnega deževja v minulih dneh se je sprožilo več zemeljskih plazov. Tudi včeraj so poročali o plazovih v občinah Črna na Koroškem, Slovenj Gradec in Idrja, ki stanovaljskih hiš zaenkrat ne ogrožajo. V Kopru je včeraj zjutraj zaradi visokega plimovanja morje delno preplavilo Semedelsko cesto in rob pomola ob mareografski postaji. Kot v dnevnem poročilu navaja Center za obveščanje RS, se je v kraju Žerjav v občini Črna na Koroškem zaradi obilnega deževja dopoldne sprožil plaz. S sanacijo plazu naj bi začeli v ponedeljek.

Plaz se je nekaj pred poldnevom sprožil tudi pri stanovaljski hiši na Poti Svetega Antona v Idrji. Gasilci so plaz prekrili s folijo in preusmerili žlebove mimo plazu, da voda ne bi več zalivala plazišča, v naslednjih dneh oziroma tednih pa bodo ustrezne službe nadaljevale s sanacijo. Plaz se je okoli 13. ure sprožil tudi na Legnu v občini Slovenj Gradec. Obilne padavine so v petek povzročile tudi zemeljski plaz, velik približno 40x40 metrov, v Lipju pri Velenju. Plaz na terasastem območju se je k sreči ustavil na robu terase, saj bi v primeru nadaljnega drsenja lahko ogrozil stanovaljsko hišo. Kot so včeraj sporočili z Mestne občine Velenje, so si plaz ogledali predstavniki strokovnih služb ter predlagali intervencijske ukrepe. Na pomoč je priskočilo protovoljno gasilsko društvo Vinska Gora; gasilci so zemeljski plaz v celoti pokrili s folijo in tako razbremenili zemljišče ter preprečili nadaljnje plazenje. (STA)

SLOVENIJA-HRVAŠKA - Pahorjevo stališče

Slovenija je svoje naredila

Mesić ne verjame v koristnost slovenske blokade

LJUBLJANA, ZAGREB - Slovenski premier Borut Pahor je po včerajnjem posvetu vlade povedal, da je slovenska stran storila vse, kar je potrebno, da v pristopnih pogajanjih Hrvaške z Evropsko unijo zaščiti slovenske nacionalne interese in pokazala dobro voljo za to, da Hrvaška nadaljuje pogajanja. Poudaril je, da je sedaj na hrvaški strani, da sprejme potrebno odločitev. Kot je poudaril, je Slovenija skupaj s francoskim predsedstvom EU pokazala dobro voljo za to, da Hrvaška pod boljšimi pogoji nadaljuje uspešno pogajanje z Evropsko komisijo. A kot je dejal, je sedaj na hrvaški strani, da v nekaj dneh sprejme odločitev. Bliža se namreč pristopna konferenca in če na njej 19. decembra ne bo potrebnega napredka, »se vprašanje seli v čas českega predsedovanja Evropske unije«.

Obenem je Pahor tudi izpostavil, da je v interesu vseh, da do primerne rešitve vseh vprašanj - kar po njegovem pomeni rešitev, ki je v celoti sprejemljiva tudi za slovensko stran - pride brez referendumu o ratifikaciji pristopnega sporazuma Hrvaške z EU v Sloveniji. Če pa se bodo odnosi zastrovali, tisti, ki vidijo rešitev v referendumu, ne bodo imeli ovir, da pot tem tudi posrežejo, je še dejal Pahor in opozoril, da se tudi še ne ve, ali bo za ratifikacijo pristopne pogodbe Hrvaške k Natu v državnem zboru potrebna dvotretjinska večina.

Povedal je še, da bo v sredo vodje parlamentarnih strank seznanil s potekom diplomatskih aktivnosti med EU in Hrvaško glede nadaljevanja hrvaških pristopnih pogajanj in s tem povezanimi slovenskimi stališči. Do tega sestanka upa, da bo Hrvaška že sprejela odločitev, tako da bi se lahko »skupaj s predsedniki parlamentarnih strank odločil o ravnjanju zunanjega ministra Žbgarja na pristopni konferenči«.

»Stvar odločitve je ta hip v Zagrebu,« je dejal Pahor in poudaril, da je Slovenija storila vse, kar je ocenila za potrebno: »Francosko predsedstvo je naše mnenje upoštevalo in sedaj je torej na strani hrvaške vlade, da oceni, ali je to začelo sprejemljivo ali ne in se odloči, ali bo na primeren način sporočila francoskemu predsedstvu, to je s pismom, da so to začelo sprejemljivi pogoji.« V tem primeru Slovenija nima nobenega razloga, da bi zavlačevala z zeleno lučjo za odpiranje in zapiranje poglavij Hrvaške v pogajanjih z EU. Če pa se bo Hrvaška odločila, da so to začelo ne sprejemljivi pogoji, pa »Slovenija nima druge izbire, kot da za začetilo svojih nacionalnih interesov da rdečo luč« na pristopni konferenci, je dejal. V teh dneh mora za Pahorja priti do nekega odgovora, tudi zato, ker bi želel sam kot predsednik vlade dobiti podporo ne le kolegov v vladi, ampak tudi predsednikov strank v opoziciji.

Na novinarsko vprašanje glede tega, da naj bi v petek hrvaški premier Ivo Šašader govoril tako, kot da je med državama že dogovorjeno, da bosta vprašanje meje reševali z arbitražo oziroma mednarodnim sodiščem, je Pahor odgovoril, da »ne more posegati v podrobnosti pisma«, ki ga je Slovenija predložila francoskemu predsedstvu EU. Ta hip je namreč prvi v osnovni interes ta, »da nobena poslana dokumentacija Evropski komisiji ne prejudiciira določitve meje«.

Kot je še poudaril, je želja slovenske vlade, da bi ureditev omenjenega vprašanja na pristopni konferenci omogočila, »da bi pospešeno iskali rešitve za dokončno ureditev določitve meje med državami«. Ob tem je sporočil, da v kratkem pričakuje poročilo mešane komisije mednarodnopravnih strokovnjakov, ki bo obema vladama in parlamentoma predlagalo, »po kateri poti bi lahko šli obe državi, da bi dokončno uredili vprašanje določitve meje«. Komisija naj bi bila po njegovih podatkih »blizu tega, da pride do ponujenih rešitev«.

V zvezi z ukrepi za blažitev posledic gospodarske krize pa je Pahor napovedal, da bo vlada sprejela paket ukrepov predvidoma v četrtek. Predlog bodo dokončno oblikovali v sredo, in sicer preko krizne skupine ministrov, strateškega gospodarskega foruma, posvetu z vodji parlamentarnih strank in Ekonomsko socialnega sveta. O slovensko-hrvaških odnosih je na

včerajnjem rednem srečanju z državljanji v Zagrebu govoril tudi hrvaški predsednik Stipe Mesić, ki ne verjame, da bi Sloveniji koristilo blokiranje hrvaške poti in EU in ponovil, da je spor glede meje med državama potrebo urediti pred mednarodnimi institucijami, če ga ni mogoče rešiti v medsebojnih pogajanjih: »Če obstaja bilateralni problem, ga je treba bilateralno tudi reševati, ni pa dobro, da se povezuje s hrvaško potjo in EU,« je povedal Mesić ter dodal: »Glede na to, da so stališča diametralno nasprotna, preostaja, da se vplete mednarodni faktor, to pa je Meddržavno sodišče v Haagu. Potem bosta zadovoljni tako Slovenija kot Hrvaška.« Hrvaška bo sprejela vsako odločitev tega sodišča, če tudi ni članica EU, je dejal hrvaški predsednik: »Ne vem, zakaj Slovenija kot članica EU ne more sprejeti mednarodne arbitraže. Če povem iskreno, meni to ni jasno, ker si vse druge države v EU želijo, da se to delo konča,« je poudaril Mesić. (STA)

V Rusiji novo opozicijsko gibanje

MOSKVA - Ruski kritiki Kremlja, vključno s šahovskim mojstrom Garijem Kasparovom, so včeraj ustanovili novo opozicijsko gibanje Solidarnost, ki nosi ime po poljskem sindikalnem gibanju iz 80. let minulega stoletja. Z njim želi kljubovati vladni predsednik Vladimir Putin, ki po njihovih besedah spodbjava demokracijo v državi. Na ustanovnem kongresu se je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP zbral več kot 150 delegatov. Kasparov jim je v nagovoru povedal, da je »zelo optimističen« glede novega gibanja, ki naj bi kljubovalo Putinovi vladni. »Nemogoče je preoblikovati ta režim. Naš prvi cilj je zrušiti Putinov režim. To je edini način za ponovno vzpostavitev svobode in politične konkurenčnosti v državi,« je poudaril Kasparov.

Kmalu po njegovem govoru se je pred prizoriščem kongresa zbral okoli 30 mladih prokremeljskih aktivistov, ki so metalni dimne granate in mahali z ruskimi zastavami. Nekateri so bili celo našemljeni v opice, metalni naokrog banane in lističe, na katerih je pisalo 'Opice pripovedujejo laži', poroča francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

Thaksin iz izgnanstva nagovoril somišljenike

BANGKOK - Odstavljeni tajski premier Thaksin Shinawatra, ki od leta 2006 živi v izgnanstvu, je včeraj v posnetem nagovoru več deset tisoč podpornikov v Bangkoku zahteval, da se vojska preneha »vmešavati« v oblikovanje nove vlade. Parlament bo sicer o novem premieru glasoval v pondeljek, poročajo tuje tiskovne agencije. Thaksin, ki je bil leta 2006 strmoglavjen z državnim udarom, je že med med množičnimi protivladnimi protesti v zadnjih mesecih opozoril, da bo prišlo do prelivanja krvi, če bo vojska izvedla še en državni udar. Vojska je zanimala pripravo udara, je pa pozvala k razpisu predčasnih volitev. Iz izgnanstva se je ponovno oglasil včeraj - dva dni pred glasovanjem o novem premieru v tajskem parlamentu, potem ko je dosedelna vladna koalicija pod vodstvom Thaksinovega svaka Somchajia Wongswata po razsodbi ustavnega sodišča nedavno razpadla, poroča francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

CELOVEC - Narodnostni sosvet za Slovence

Od februarja 2009 dalje v novem sestavu

Ob zaključku mandatne dobe pozitivna bilanca Marjana Sturma

CELOVEC - Narodnostni sosvet za Slovence v Avstriji pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju, v katerem so zastopani koroški in štajerski Slovenci, je v petek s sejo v novem upravnem poslopu urada koroške deželne vlade zaključil štiriletno mandatno dobo in se – v novem sestavu – spet sestal predvidoma februarja 2009. Kot je predsednik sosveta Marjan Sturm namreč sporočil, so „reprezentativne“ organizacije slovenske manjšine na Koroškem in na Štajerskem – urad zveznega kanclerja kot takšne šteje NSKS, ZSO, SKS, KKZ, SPZ in Člen 7 – namreč že prejele poziv, naj mu sporočijo imena članov, ki naj bi sestavljeni novi sosvet.

Ob zaključku mandatne dobe je predsednik Marjan Sturm, ki je hkrati tudi predsednik ZSO, ocenil delo sosveta v pretekli mandatni dobi kot pozitivno, upoštevajoč, da ima samo posvetovalno funkcijo za zvezno vladu. Dokaz za to je mdr. tudi novi vladni program. Obe obe vladni strani (SPÖ in ÖVP) sta sledili soglasnemu pozivu članov sosveta in se v koaličniki pogodbami priznavata k temu, da je treba Zakon o narodnih skupinah iz leta 1976, ki ga je v nekaterih delih že razveljavilo ustavno sodišče, reformirati. Tudi v nekaterih drugih vprašanjih je bil sosvet uspešen, saj je politika sledila njegovim predlogom s konkretnimi ukrepi, je še pristavljal Sturm, ki se še ni opredelil, ali bo vnovič kandidiral za predsednika tega posvetovalnega organa. Vsekakor je delo v pretekli mandatni dobi potekalo „konstruktivno, brez sporov, vsi sklepi pa so bili sprejeti soglasno“, je še pristavljal Sturm.

Glede predlogov za nove člane narodnostnega sosveta za Slovence v Avstriji je procedura takšna, da jih urad zveznega kanclerja na Dunaju potrdi ali tudi lahko odkloni. S strani narodnostnih organizacij so zgoraj omenjene organizacije svoje kandidate že posredovali uradu na Dunaju, dokončno pa jih bo kancler Werner Faymann potrdil do najkas-

Predsednik sosveta za Slovence Marjan Sturm

neje februarja prihodnje leto. Nato bo sklicana ustanovna seja 16-članskega organa, v katerem imajo na strani narodnostnih organizacij po dva sedeža NSKS in ZSO, po enega KKZ, SPZ in SKS ter Člen 7, na strani strank pa imajo socialdemokrati (SPÖ) tri, svobodnjaki (FPÖ) oz. BZÖ in ljudska stranka (ÖVP) po dva, predstavnik Cerkve pa en sedež. Člana FPÖ oz. BZÖ v zadnji dobi nista sedela v so-

svetu, ker nista odgovarjala zakonu o narodnih skupinah.

Kot je znano, Narodni svet koroških Slovencev zahteva več pristojnosti in večjo politično težo za sosvet in pri tem odklanja status izključno posvetovalnega organa, zastopstvo v sosvetu pa je že večkrat zahtevala tudi slovenska Enotna lista (EL).

Ivan Lukan

DRUŠTVENA GOSTILNA NA PROSEKU

Nov najemnik Di Tomasi Lino
tel. 040 225039

Domača kuhinja:
meso in ribe
Sprejemamo rezervacije
za božino kosilo
Zaprto ob sredah.

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ
ulica Roma 58
Tel. 0481.790074
KOLEKCIJE ŽENSKE MODE ZA JESEN IN ZIMO
DECEMBRA VAS VABIMO NA
VELIKO PROMOCIJSKO PRODAJO

Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

DO NOVEGA LETA ODPRTO VSAK DAN

VODOPIVEC

SVETUJEMO VAM Veseli božične praznike!
S PROFESIONALNOSTJO

Zgonik 50/a (pri županstvu) - 34010 Zgonik - tel. 040.229122

Sprememba na generalnem konzulatu R Slovenije v Celovcu

CELOVEC - Na generalnem konzulatu R Slovenije v Celovcu je prišlo do zamenjave. Iztekel se je namreč podaljšani mandat konzula prvega razreda Gregorja Jovana, katerega delo bo prevzela nova konzulka Duška Jerman Male. Ob menjavi oz. primopredaji je generalni konzul Matjaž Longar s soprogo vabil na sprejem v prostore diplomatskega predstavnštva Slovenije v Celovcu, kjer so se zbrali mnogi zastopniki koroškega javnega življenja, med njimi vsi vidni predstavniki koroških Slovencev. Številni so se zeleli osebno posloviti od odhajajočega konzula prvega razreda Gregorja Jovana, kateremu so se sodelavci konzulata z generalnim konzulom na čelu ob sprejemu zahvalili za dolgoletno vestno opravljanje službenih dolžnosti in mu v spomin izročili sliko koroško-slovenskega umetnika Valentina Omaha.

Jovan bo prevzel nove naloge na ministrstvu za zunanje zadeve v Ljubljani, že od novembra pa je v diplomatski službi njegova naslednica, konzulka Duška Jerman Male, katero je na sprejemu predstavil generalni konzul Matjaž Longar, pa prihaja iz Tržiča. Poročena pa je s koroškim Slovencem iz Sel in je po večletnem službovanju na zunanjem ministrstvu R Slovenije rada prevzela место na Koroškem. Kot je poudarila, jo manjšinska problematika zanima že od študijskih let, pristavila pa je še, da bo njen delokrog sicer zelo obširen. (I.L.) Podelitev štipendij za akademsko leto 2008/2009

Podelitev štipendij skladu Sergij Tončić

TRST - Visokošolski sklad Sergij Tončić je v oktobru razpisal natečaj za dodelitev štipendij za akademsko leto 2008/2009 in sicer:

- štipendijo v znesku 1500 € za študentko-študenta visokošolskih zavodov, ki se izobražuje za poučevanje na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji Julijski krajini;
- štipendijo v znesku 1500 € za diplomantko-diplomanta, ki pridobiva specializacijo za poučevanje na višjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji Julijski krajni po podiplomskem programu SSIS;
- štipendijo v znesku 1500 € za študentko-študenta, ki se izobražuje po dodiplomskem programu Fakultete za šport v Republiki Sloveniji – štipendijo podeljuje Sklad v sodelovanju z ZSŠDI.

Vse tri štipendije so dodeljene in bodo javno izročene dobitnikom v Trstu, v Študijski knjižnici, Ul. sv. Frančiška, 20 v petek, 19. decembra, ob 18. uri.

Draguljarna
Skerlavai

Srečno
z nami v
Novo leto

Trst - ul. C.Battisti, 2
tel. +386 76 06 012

**BODY
FASHION**

solarium & esthetics

KUPON

20% popust
na ANTI-AGING
MANIKURI

Polna cena:

25,00€

s tem kuponom

20,00€!

BODY FASHION

ANTI-AGING MANIKURA

Izjemno učinkovita anti-aging nega za roke z matičnim mlečkom! Omili vidne znake staranja na dlaneh in rohak, pobeli pigmentacijske madeže in preprečuje njihovo ponovno nastajanje.

Za intenzivno nego izjemno suhe in razpokane kože!

Privošči si užitek!

Općine - Narodna ulica 47/1 - Tel: 040.211236

Urnik: Pon-Sob: 9:00-21:00 / Ned: 9:00-12:00

PROSEK - Svečano poimenovanje po mlademu partizanskemu mučeniku

Marjan Štoka ima v svoji vasi končno obeležje: slovenski otroški vrtec

Govor openske didaktične ravnateljice Marine Castellani - Prisotni številni domačini - Tržaška občinska uprava odsotna

Najbolj ganljiv trenutek včerajnjega poimenovanja slovenskega otroškega vrtca na Proseku po mlademu partizanu Marjanu Štoki je bil spomin nanj, ki ga je po pri-povedovanju starih staršev skavtinja Matteja Bukavec ponudila v premislek otrokom, učencem, vzgojiteljicam, staršem in drugim gostom, zbranim na velikem dvořišču pred dolgo belo stavbo. Bilo je tuk pred svetimi tremi kralji '44. leta. 15-letni Marjan je prišel k noni in nonoti. V kuhijskem kotu je stalo božično drevesce. Kdaj boste podirali smrečico? je vprašal fant, s pogledom na čokolado in bombončke, ki so viseli na vejah. Pridi čez par dni, ga je povabila nona Marija. Naslednjega dne je Marjan odšel k partizanom, čez nekaj dni so ga Nemci ujeli. Tiste čokolade in bombončkov ni nikoli okusil ...

V vrtcu, ki od včeraj nosi po njem ime, so otroci (skupno jih je 34 v dveh sekcijsih) in vzgojiteljice (Beti, Tatjana, Marija in Mirjam ter postrežnica Danica) že praznično okrasili hodnik: z narančimi barvnimi božičnimi drevesci in punčkami, izdelanimi iz cunja, za pomoč, ki jo potrebni otrokom po svetu nudi Unicef.

Iz hodnika so malčki prikorakali na oder na dvorišču ob zvokih koračnice Tratata, tratata prošeke godbe na pihala. Oblečeni v tople bunde, s kapami na glavicah so v ročicah držali rdeč nagelj in rožmarinovo vejico, privezane z belo-modro-rdečim trakcem, ki ni tokrat motil nikogar. Na odru so otroci zapeli himno vrtca Čiriblji, čiriblji, čiriba. Vzgojiteljica Betti Starc se je spomnila »fanta, ki je pri svojih 15 letih posredoval nauk vsem, ki mislimo, da

Levo: goste je pozdravila vzgojiteljica Betti Starc (desno); spodaj: pogled v prihodnost

KROMA

Prepoznavni znak vrtca sta nasmejana obrazka fantka s krtačastimi laski in deklice s kitkami. »Upata v mirem obstoj našega življa v imenu vsestranskega prijateljskega odnosa z drugimi kulturnimi in jezikimi,« ju je opisala Starčeva. »Naša naloga je in bo vzgajati otroke z zavestjo miru in sožitja,« je dodala. Openska didaktična ravnateljica Marina Castellani je poudarila, da se danes »veliko govori o medkulturni vzgoji, o večkulturnosti, o spoštovanju različnosti, o medsebojnem razumevanju, o strpnosti... A če ne spoštuješ najprej sebe, svoj narod, svoj jezik, svojo kulturno in zgodovino, boš le s težavo razumel in spoštoval druge in sprejemal njihovo različnost. In šola ima pri tem izredno pomembno vlogo,« je opozorila. Njen govor je bil edini dvojezičen.

Najbolj slovenški trenutek je bilo odprtite plošče, ki bo odslej v vrtcu pričala o poimenovanju po Marjanu Štoki. Obležje sta ob skavtih in tabornikih v svojih krogih in žensk v narodnih nosah odkrila Marjanova pranečaka Mitja in Peter Štoka.

Otrokom so osnovnošolci ob spremljavi Jane Drasič zapeli, da »gradijo prijateljstvo in »hitijo v šolo«. Ženski pevski zbor je pod vodstvom Marka Štoke zapel pesem »iz gorkega srca«, pevski zbor Vasilij Mirk je pod taktilko Mirana Žitka potrdil: »Slovenec sem.«

Daril in čestitki je bilo nič koliko (ŠD Kontovel, Združenja staršev vrtca in šole Prosek-Kontovel, Godbenega društva Prosek, osnovne šole Avgusta Černigoja, ženskega pevskega zobra, ŠDD Jaka Štoka, vrtcev openskega didaktičnega ravnateljstva), pozdravili pa so tudi hčerka Štefanije Štoka, najstarejše Marjanove sestre, vodja Urada za slovenske šole pri deželnom šolskem ravnateljstvu Tomaž Simčič in pedagoška svetovalka z Zavoda Republike Slovenije za šolstvo Andreja Duhovnik.

Slovesnosti so se med drugimi udeležili še senatorka Tamara Blažina, predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel, pokrajinski svetnik Zoran Sosič in tržaški občinski svetnik Stefano Ukmari.

Predstavnikov tržaške občinske uprave ni bilo. Organizatorji so povabili župana Roberta Dipiazza in odbornika za šolstvo Giorgia Rossija. Ko bi prišla, bi videla, kako sta na drogu na pročelju poslopja otroškega vrtca viseli dve zastavi: italijanska in evropska. Resnici na ljubo sta bili oviti na pol droga, ker je kolesce za dvig zastave že nekaj let pokvarjeno. Osebje je opozorilo občinske oblasti, ki pa niso še poskrbeli za popravilo.

M.K.

PARTIZAN Marjan Štoka (1928-1944)

Marjan Štoka se je rodil 15. julija na Proseku, od koder se je družina preselila na bližnjo Devinčino. Po padcu fašizma septembra 1943 se je - star komaj 15 let - pridružil partizanom, najprej Južnoprimskega odreda, nato je prešel v vrste prvega bataljona Kosovelove brigade. 8. januarja 1944 je v Štorjih pri Ščani padel v nemško zasedo. Po strahotnem mučenju, med katерim mladi partizan ni izdal tovarišev, so ga dan kasneje obešili na brzjavni drog ob cesti.

Na kraju njegove mučenške smrti je Zveza združen borcev iz Štorj leta 1972 postavila spomenik: kamnit steber s pretrgano vrvjo.

smo zavedni Slovenci. »Sedaj se tudi lahko povzpne visoko med oblake, potem ko je toliko let kot majhna kapljica čkal v oceanu spominov, zagrenjenosti in pozabi,« je dodala. S poimenovanjem vrtca je prejel mladi partizan svoje prvo spominško obeležje v vasi, skoraj 65 let po žrtvi.

POSTOPEK Poimenovanje, »zadnje darilo«

Poimenovanje vrtca po Marjanu Štoki je bilo »zadnje darilo« sedaj že upokojeni dolgoletni openski didaktični ravnateljici Stanki Čuk Sosič. Vsaj tako je sama ocenila včerajnjo slovesnost na Proseku.

Prav Čukova je - po odobritvi zaščitnega zakona - v šolskem letu 2002-2003 sprožila načrt Majhni, a zavedni, katerega namen je bil iztrgati otroške vrtce didaktičnega ravnateljstva iz dotedanje anoničnosti in jim z imenom zaslužnih in pomembnih domačih osebnosti vdahniti novo dostojanstvo.

Postopek za poimenovanje proškega vrtca po Marjanu Štuki je bil vijugast. Predlog je konec leta podprla velikanska večina proških in kontovelskih društev in organizacij. Podobno so se izrekli svet otroškega vrtca, vzgojiteljski zbor in učiteljski zbor openskega didaktičnega ravnateljstva ter področni svet ravnateljstva. Lanskega avgusta je tržaška prefektura izdala pozitivno mnenje, zapletlo pa se je na uradu za zgodovino domovine. Ta je izdal »ne naspričoče mnenje« s pripisom, da bi »poimenovanje lahko privelo tudi do strumentalizacije«.

Prav na to mnenje se je oprl tržaški občinski odbor, ko je trikrat preložil presojo o poimenovanju. Potrebna sta bila posega šolskega urada in občinskega svetnika Stefana Ukmara, da je urad za zgodovino domovine 31. marca letos vendar izdal tokrat zelo jasno pozitivno mnenje. Tržaški občinski odbor ni imel tako več »izgovorov« in maja letos je končno pristal na poimenovanje.

M.K.

POKRAJINA - Prevzel je mesto Ondine Barduzzi

Zollia novi odbornik

Dolgoletni deželnih funkcionar je tehnik, ki se je posvečal predvsem prostorskemu načrtovanju in okolju

»Vittorio Zollia je tehnik, ki je dolga leta vodil pomembne deželne resorce in to z različnimi političnimi koalicijami. Ne nazadnje je tudi to dokaz njegove velike kompetentnosti.« Tako je predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat včeraj predstavila novega pokrajinskega odbornika za ozemlje, okolje, infrastrukturo in prevoze, ki je nasledil Ondino Barduzzi. Slednja je po dobrih dveh letih vodenja pomembnega resorja odstopila zaradi osebnih razlogov; včeraj se ji je predsednica javno zahvalila za vloženi trud, kompetenco in razpoložljivost.

Vittorio Zollia, letnik 1946, je diplomiral iz prava, svojo poklicno pot pa je opravil v deželni upravi. Od leta 1981 je njen funkcionar, vodil je številne resorce, v prvi vrsti direkcijo za okolje in centralno direkcijo za prostorsko načrtovanje. Pod Illyjevo upravo je bil tudi generalni direktor Dežele FJK.

»Predsednica me je s svojo ponudbo prijetno presenetila, tudi zato, ker mi je jasno rekla, da je moje politično prepričanje ne zanimalo. V pokrajinski odbor vstopam torej kot tehnik. V ponedeljek se bom sestal s posameznimi uradji, da si ustvarim sliko prioritetnih nalog,« je pojasnil Zollia. In čeprav ni želel o slednjih podrobnejši spregovoriti, je potrdil, da sta med prioritetami tudi škedenjska železarna in ločeno zbiranje odpadkov. (pd)

TRG ROSMINI - Demonstracija proti predlogu za »Stopnišče Maria Granbassija«

»Ne smete počastiti človeka, ki se je boril proti demokraciji«

Vojni veteran Hoffmann se je v Kataloniji boril na nasprotni strani - Trobilo režima je antiteza novinarstva

Mali »balilla« se zvečer, po ponosnem marširjanju na slovesni paradi, uleže na posteljo, zatisne oči in sanja, kako bo nekdaj postal neustrašen vojak. Nad njim bdi Mussolinijev portret, deček pa sanja o pešaku z nasajenim bajonetom. S tem prizorom se zaključi ena izmed domnevno poučnih ilustriranih zgodbic, ki jih je v 20. in 30. letih ustvaril Mario Granbassi. Ta se je rodil leta 1907 v Pazinu s priimkom Niederkorn (20 let pozneje si je priimek poitalijančil), za časa fašizma je s časopisi in radiom širil režimsko propagando, umrl pa je leta 1939 v Kataloniji kot oficir italijansko-španske mešane divizije »Frecce Azzurre«, ki se je borila za uveljavitev Francove diktature. Za njegove vzgojiteljske in novinarske zasluge naj bi tržaška občinska uprava na pobudo Nacionalnega zaveznika poimenovala po njem stopnišče ob Trgu Rosmini, kjer je plošča z napisom »Ul. Giuseppe Revere, Patriot (1812-1889)«. Revere, tržaški pristaš Mazzinija in borec za zedinjenje Italije, je bil mognede Jud.

Proti pobudi so se že postavile razne ugledne osebnosti, univerzitetniki iz Katalonije so izrazili ogorčenje, včeraj pa je Koordinacija svobodnih in enakovrednih občanov priredila demonstracijo pri spornem stopnišču. Zbralo se je okrog 150 protestnikov, med katerimi so bili tudi člani VZPI-ANPI, predstavniki strank leve sredine, študentov, novinarskega sindikata, Slovenske kulturno gospodarske zveze in društva Edinost, pa še mladi anarchisti skupine Germinal. Glavni gost je bil Gerhard Hoffmann, avstrijski borec, ki se je v mednarodnih brigadah boril proti falangistom, fašistom in nacistom. Na vrhu stopnišča je visel napis: »Bienvenido Gerhard!«. »Z Dunaja sem prišel povedati, da ta kraj ne sme nositi imena človeka, ki se je boril proti demokraciji. Mi smo Barcelono branili, oni so jo napadali,« je povedal. Predsednik Claudio Cossu je omenil Giorgia Marzija, preminulega pokrajinskega predsednika VZPI, ki je zadnjč nastopil ravno proti preimenovanju stopnišča.

Senator Fulvio Camerini verjame v Granbassijev dobro vero, kar pa ne opravičuje fanatizma. Dodal je, da bi morali ulice in trge poimenovati po poslih vrednot, s katerimi se strinja velika večina občanov. Ne-klanjan direktor dnevnika Il Piccolo Luciano Ceschi je delal tudi z Granbassijevim bratom Manliom: »Bil je zelo dober urednik. Njegov brat Mario pa ni bil časnikar, temveč trobilo režima. To pa je antiteza novinarstva.« Claudia Cernigoj je prebrala prej omenjeno Granbassijev zgodbico o malem »balilli«, študent je posredoval misel profesorja sodobne španske zgodovine Claudia Venze, ki je spomnil, da je pod italijanskimi legionar-

Na spornem stopnišču je včeraj zavihrala tudi zastava španske republike (desno in v spodnjem članku); na zidu je opazna plošča z napisom »Ul. Giuseppe Revere«.

KROMA

skimi bombami umrlo 7500 Kataloncev. Poseglo je še nekaj navzočih, med njimi tudi Nerina Švab, ki je dejala, da želimo biti Slovenci za vse Tržačane enakovredni someščani. Pred stopniščem je izstopal transparent, ki je opozarjal na morebitne dolgoročne posledice tovrstnih spornih poimenovanj: »Kdaj pa Ulica Benito Mussolinija - novinar?«

Granbassijev sin Gianfranco, oče značne floretistike, je za Anso izjavil, da so protesti neprimereni, mnogo ljudi pa mu je izrazilo solidarnost. »Poimenovanje ni poglavitev pomena, važno je, da se ne blati očetovega spomina,« je dejal. (af)

Bassa Poropat: Tu ni prostora za politiko

Ulice in trgi so del skupnosti ter teritorija, zato morajo njihova imena uživati najširšo podporo prebivalstva. Tako razmišlja pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, ki obenem pojasnjuje: politične konfrontacije ne spadajo v toponomastiko, poimenovanja morajo spoštovati občutljivost ljudi. Granbassi ni tak primer, zato bi bilo hvalevredno, če bi se Občina Trst odločila za človeka, v katerem se prepozna večina mesta. »Teh nedvomno ne manjka!« (pd)

Junak dveh vojn se še danes bori proti vsem oblikam fašizma

Gerhard Hoffmann je z vlakom prišel v Trst, da bi se udeležil demonstracije na Trgu Rosmini. Ni ga ustavil sneg, ki je pri Trbižu več ur paraliziral železnicu. Da je eden redkih preživelih prostovoljev mednarodnih brigad, klub svojini 91 letom, čil in zdrav, je dokazal v Kulturnem domu. Dvigala ni počakal, do tretjega nadstropja se je povzpel peš. Po tolkih preizkušnjah sta njegova telo in duh še kakor trpežna.

V Kulturnem domu je gost pričel s povedoval o svojem burnem življenju, vprašanja mu je postavljal zgodovinar Marco Puppini. Hoffmann se je rodil na Dunaju leta 1917, teden dni potem, ko so njegovega očeta na Soški fronti ujeli italijanski vojaki. Družina Hoffmann je bila vseskozi v prvi liniji: Gerhardovega brata so leta 1933 zaprli, ker je organiziral manifestacijo za premostitev lakote. Bila so leta velike svetovne krize in Dollfussove fašistične diktature. Brat je leta 1936 odšel v Španijo, Gerharda so v Avstriji zaprli. Leta 1938 je še sam odpotoval na Pirenejski polotok. »Z mano so bili prostovoljci iz raznih držav, tudi plavolasi Nemec, pravi prototip arjica,« se je pošalil. Na Ebru in v Kataloniji se je boril do februarja 1939. Odšel je v francosko begunsko pribeljališče, kjer se je gnetilo več deset tisoč borcev, ki so si sami gradili barake. Nato se je v Maquisu boril proti francoskim kolaboracionistom, pred koncem vojne pa si je v Nemčiji nadel ameriški uniformo. Mati, oče in brat so umrli v različnih taboriščih po Evropi. Po vojni si je ustvaril družino in se zaposlil, še danes pa se bori proti vsem oblikam fašizma. (af)

BARKOVLJE - Trak Slokar (SL): solidarnost ravnateljici

V zvezi s polemiko, ki je nastala zaradi slovenskega traku na uradnem odprtju nove menze Osnovne šole Franja Saleškega Finžgarja v Barkovljah, nam je izjavo posredoval tudi slovenski predstavnik Severne lige Danilo Slokar, za katerega je nerazumljivo, da se tako napada didaktično ravnateljico Fiorello Benčič, ki požrtvovalno dela v tako težavnem trenutku za slovensko šolo. Zato ji izraža bližino, čeprav dodaja, da je bila izpostavitev traku s slovenskimi barvami, kateremu Severna liga sicer ne nasprotuje, napaka, saj so nekateri čakali samo na to. Slokar je tudi govoril s tržaškim občinskim svetnikom Severne lige Mauriziom Ferraro, ki je na sredini seji podprt resolucijo dene sredine, ki je ostro obsojala početje ravnateljice Benčičeve. Kot nam je povedal, je Ferrara podprt resolucijo, ker je ravnateljicne izjave v krajevnem tisku ocenil kot politične, drugače ne bi bil glasoval.

PROSEK - Cesto so iz varnostnih razlogov zaprli

Kamenje na Napoleonski

Po obilnem deževju se je kamenje odlomilo s stene in tudi poškodovalo avtomobil

Napoleonska cesta je bila zaprta zaradi odlomljenega kamenja

Napoleonska cesta je na proseški strani spet zaprta, a ne zaradi napovedanih skorajnjih obnovitvenih del, temveč zaradi kamenja, ki se je v petek odkrušilo s stene in padlo na cesto. Pri tem je tudi poškodovalo tam parkirani avtomobili. Posegli so proseški karabinjerji in openški gasilci. Ugotovili so, da se je kamenje odkrušilo zaradi obilnega deževja v preteklih dneh. Steno bo treba sedaj dobro pregledati in odstraniti morebitne druge viseče nevarnosti.

Na začetku Napoleonske ceste na Vejni so z belo-rdečim opozorilnim trakom zaprli cesto za promet (na prvem predelu je vožnja vozil dovoljena), dovoljen pa je prehod pešev. Kljub latentni nevarnosti se je včeraj popoldne nahajalo na Napoleonski cesti mnogo ljubiteljev plezanja. Številni so plezali, drugi jih opazovali, mnogo pa je bilo tudi običajnih sprehaljcev. To ni prvič, da se je kamenje odlomilo s stene nad Napoleonsko cesto. Isto se je zgodilo že januarja lani, ko je bila cesta več dni zaprta, dokler ni specializirano podjetje steno »saniralo«.

OPĆINE

V torek pustni sestanek

Čas hitro beži. Dvakrat se bomo obrnili in ...na prag bo že novo, upamo tudi srečno in zdravo leto. Po božičnih in novoletnih praznikih, ko bodo naši želodci prepolni dobrot in sladkarij, bo februarja nastopil čas za pustne norčice. Takrat bo zaživel 41. razposajeni in v srcu še rosnost mladi Kraški pust, ki bo razsvetil Općine in vse kraške vasi, ki bodo z vozovi, s skupinami ali posamezniki ustvarili enkratno vzdusje in ga delili z mimoščadimi. Pust je namreč obdobje, ko lahko vsak, ne glede če je to otrok, mladostnik, zrela ali starejša oseba, »razpiščoli« svojo fantazijo in ustvari kreativno masko ali preobleko, s katero razveseli bližnjega in mu polepša dan. Pustna povorka pa je prava paša za oči vseh gledalcev, ki se lahko nagledajo in načudijo mojstrsko oblikovanim vozovom in njihovim aktualnim temam.

Kot smo že sporočili, bo pustna povorka 21. februarja 2009. Ker slednja ni od muh in zahteva veliko organizacijsko in timsko delo, vabi odbor Kraškega pusta vse, ki bi se radi udeležili pustnega sprevoda, na sestanek, ki bo v torek, 16. decembra, ob 20.30 v gornjih prostorih doma Brdina. Ob tej priliki se bomo pogovorili o poteku povorke in bomo potrdili prisotnost vozov in skupin, ki se je nameravajo udeležiti. Poleg tega bomo posameznim vozovom in skupinam razdelili tudi dodatne prispevke dežele Furlanije-Julijške krajine, ki bodo nedvomno olajšali finančno bremo načrtovanja in izdelave vozov. Kdor se je odločil, da se bo z vozom ali skupino udeležil pustnega sprevoda po openskih ulicah, naj se prijavi preko naše spletnne strani. Prijavnice sprejemamo do 31. januarja.

Z mnoge radovedneže, ki vsak dan brskajo po pravkar prenovljeni spletni strani, da bi odkrili sveže informacije glede Kraškega pusta 2009, naj še povemo, da bo tudi tokrat zelo bogat program, ki bo potekal po že ustaljenih tirmicah. Prva novost se tiče razstave, ki jo v pustnem tednu odpiramo v Prosvetnem domu. Običajno so na njej razstavljali osnovnošolci ali malčki iz vrtca, tokrat pa se nam bo z razstavo pustnih izdelkov in del prvič predstavila nižja srednja šola, in sicer Simona Gregorčič iz Doline. Po lanskem uspehu bomo tudi za 41. izvedbo ponovili tekmovanje najlepšega Pustklobuka, prav tako tudi tradicionalni defilé otroških mask. Celoten pustni program se bo kot lansko leto zaključil na borcu Prosvetnega doma s podelitvijo nagrad najlepšemu vozu in skupini.

Na enemu izmed rednih tedenških sestankov, na katerih snuje odbor celoten pustni spored, smo se pogovarjali o novosti, ki bo prizadela center Općin. Šušlja se namreč, da bodo pred Prosvetnim domom, točneje tam, kjer se Dunajska cesta križa z Proseško, postavili krožišče. Ta novost nas zelo skrbi, saj bi ovirala vsakodnevni promet v centru, poleg tega pa tudi potek pustnega sprevoda. Medtem ko čakamo na morebitne ukrepe, odborniki načrtujemo možne rešitve ...

In še zadnja novost: po pretekli izvedbah snežne ali deževne pustne povorke, je tokrat organizacijski odbor prehitel znanega vremenoslovca Bradassija, saj napoveduje za soboto, 21. februarja, mrzlo, a lepo vreme. Živio pust! (met)

OPĆINE - V Prosvetnem domu včeraj predstavili publikacijo o Egonu Krausu

V spomin na premočrtnega človeka, ki je znał uresničiti idejo

Zbornik je izšel pri zadruži Naš Kras ob štiridesetletnici njenega delovanja

Na predstavitvi so sodelovali Martina Repinc, Vojmir Tavčar in Dušan Udovič

KROMA

Vsestranski lik Egonu Krausa je včeraj zaživel v dvorani openskega Kulturnega društva Tabor, kjer je je bila na pobudo zadruge Naš Kras predstavitev publikacije, ki jo je zadruga želela posvetiti ustavnovitelju in dolgoletnemu predsedniku ob svoji štiridesetletnici.

Egon Kraus je bil izjemna osebnost, ki je vidno zaznamovala življenje naše skupnosti v povojnem obdobju. Kot je v uvodnem posegu povedala predsednica zadruge Martina Repinc, je bilo življenje Egon

Krausa odraz avtentičnega zanosa, kreativnosti in velike energije, predvsem pa predanosti v korist naše narodne skupnosti. Te njegove lastnosti pa so prišle do izraza na številnih področjih, morda še najbolj izrazito pri ustavnovitvi in vodenju Zadruge Naš Kras, ki je s Kraško hišo, ohcejto in drugimi pobudami v letih dač prerasla krajevni okvir. Vse je bilo osnovano na odkupu in restavriranju Kraške hiše, ki je postala edinstven spomenik naše kulture in sporočilo generacijam, da je treba žlaht-

ne tradicije ohranjati in ovrednotiti.

Lično izdelano dvojezično publikacijo, ki nosi naslov Egon Kraus, človek, ki je uresničil idejo, sta uredila časnikar Vojmir Tavčar in Martina Repinc, izšla je v založbi zadruge Naš Kras, grafično pa jo je oblikoval Rado Jagodic (Studio Link). Dejansko gre za zbornik, pri katerem je poleg obeh urednikov sodelovala še vrsta drugih avtorjev, ki so bili tako ali drugače povezani z Krausovim angažiranim delom na številnih po-

dročjih, od časnikarstva in fotografije do založništva, bančništva, turizma in drugih. Kot je na predstavitvi povedal Vojmir Tavčar je takšna uredniška izbira omogočila večplastno osvetlitev Krausovega lika in njegovega dela. Vključno s poglavjem zloma Tržaške kreditne banke, ki je bilo zanj izjemno boleče, saj je iz poteka dogodkov razvidna njegova dobra vera in se je dejansko počutil izdanega.

O Egonu Krausu kot premočrtinem in značajnem človeku je tudi iz svoje neposredne izkušnje spregovoril odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič, ki je zlasti poudaril njegov odločilen doprinos k razvoju in modernizaciji dnevnika. Zlom TKB je Kraus doživel na predsedniškem mestu, pri čemer je bila njegova dejanska krivida ta, da se je preveč zanesel na ljudi, saj je pri odnosih nasploh gradil predvsem na zaupanje in nazadnje to tudi draga plačal. Žal ni dočakal povsem oprostilne sodbe na zadnjem procesu o TKB v Milanu, ki je prisla skoraj leto dni po njegovi smrti. Udovič se je Krausa spomnil kot poštenjaka in je njegovo plodno angažiranost na številnih področjih postavljal za zgled.

Pričevanje o očetovem življenju in delu je podal njegov sin Edi Kraus, ki se je v imenu družine zahvalil zadruži Naš Kras za publikacijo in se pri tem spomnil na številne ustavnovne člane, ki so bili dolga leta vestni sodelavci Egonu Krausa in s svojim doprinosom bistveno prispevali k uspehom zadruge.

NARODNI DOM - Mednarodni posvet

Ženske: pogumne, brezkompromisne in odločne tudi v zavračanju vojne

Zgodbe pogumnih, neustrašnih in brezkompromisnih žensk, ki se v različnih vojnah zoperstavijo političnim oblastem in njihovim militarističnim težnjam, so bile osrednja tema včerajšnjega celodnevnega mednarodnega simpozija v Narodnem domu. Posvet, ki se ga je udeležila precej velika množica ljudi, med katero je bilo opaziti tudi veliko mladih obrazov, je pripravil oddelek za psihologijo Univerze v Trstu v sodelovanju z združenjem Goap (center za boj proti nasilju nad ženskami) in La Settima Onda (žensko kulturno združenje), pri realizaciji ambicioznega projekta pa sta sodelovali tudi Pokrajina Trst in pokrajinski urad za enake možnosti.

Na simpoziju Obnoviti življenje na področjih, kjer je divjala vojna: mirovne pobude žensk so ugledne gostje postavile pod vprašaj številne vojaške strategije moških in poudarile pomen mirovniških gibanj, ki jih ženske prirejajo na različnih vojnih prizoriščih širom sveta. Udeležence znanstvenega srečanja je v imenu rektorja tržaške Univerze Francesca Peronija uvodoma pozdravila Flavia Di Mora, ki je spregovorila o pomenu in dolžnostih mednarodnih mirovnih organizacij. Predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat je razložila, zakaj pokrajina podpira tovrstne pobude, pokrajinski odbornik za mirovno politiko Dennis Visioli pa je med drugim spomnil, kaj se je v preteklosti zgodilo z Narodnim domom. Po njegovi oceni imajo vojne škodljive učinke tudi potem, ko je mirovno premirje že sklenjeno, saj se je sovraščo, ki se globoko zakorenini v družbeno tkivo in tam ostane še desetletja po končanem konfliktu.

V nadaljevanju je vsebino in namen posveta na kratko orisala ena od organizatorik, prof. Patrizia Romito, ki je spomnila na to, da je aktivna vloga žensk med vojno zelo pogosto nevidna in potisnjena na stranski tir, ob tem pa je pohvalila resolucije, kakršna je denimo tudi resolucija VS1325, ki so jo Združeni narodi sprejeli leta 2000 in ki je zajela in opredelila vlogo žensk pri reševanju konfliktov in post-konfliktnih situacijah. Veliko pozornost je nato vzbudil poseg cenjene borke za pravice žensk, pacifistke in senatorke Lidie Menapace, ki je v svojem nagovoru poudarila, da so vojne zgolj velika iracionalna neumnost in demantirala trditev, da iz vojn med drugim izhajajo tudi za človeštvo pomembni inovativni izumi. Kot je dejala Menapace, med najpomembnejše izume človeka sodi denimo parni stroj, do katerega smo se dokopali brez voj-

Analizirali so posledice vojn in povojo obnovo

KROMA

ne. Govornica je vojne označila za absurdne, njene največje žrtve pa so otroci in ženske, še posebej tiste ženske, ki postanejo žrtve množičnih posilstev, saj ta mnogokrat postanejo primarno orožje, uperjeno v uničevanje določene skupnosti. V nadaljevanju je lahko občinstvo prisluhnilo še celi seriji zanimivih in tudi humanitnih ugotovitev Lidie Menapace, ki je še enkrat dokazala, da ostaja zvesta svojim mirovniškim načelom in prizadevanjem za popolno enakopravnost spolov.

O vidni vlogi žensk v mirovniških gibanjih, ki običajno igrajo pomembno vlogo na ravni vsakdanjega življenja ljudi vpletenih v konflikte, je predavala prof. Melita Richter, ki je analizirala izkušnje žensk s področja bivše Jugoslavije in pobliže predstavila dejavnost beograjskega združenja Žene v crnom. To združenje se stavljajo ženske različnih narodnosti, ki so se leta 1991 odločne uprle Miloševičevi raznaradovalni in ultranacionalistični politiki ter z mirnimi demonstracijami opozarjale na pomen miru in sožitja med različnimi narodi. Predavateljica je še povedala, da je dotična ženska organizacija v post-vojnih časih odigrala pomembno povzetovalno vlogo med različnimi sramimi stranmi, aktiwna pa je še danes, saj si njene članice prizadevajo, da

bi Miloševičevi pristaši priznali krivdo za storjene zločine, kar bi pomenilo prvi korak k nekakšni kolektivni katarzi oz. očiščenju. Dejavnost združenja Žene v crnom in njihovo vizijo transnacionalne pravičnosti je v nadaljevanju tematizirala Lepa Mladjenović iz Avtonomnega ženskega centra v Beogradu, ki je spregovorila tudi o ženski solidarnosti kot posebnem daru. Sabina Husić iz ženskega terapevtskega centra Medica v Zenici pa se je posvetila konkretnim primerom, ki pričajo o tem, kako ženske reagirajo v konfliktnih situacijah.

Popoldansko nadaljevanje simpozija je bilo namenjeno predstavitvi ženskih mirovniških gibanj drugod po svetu. Elisabetta Donini je predavala o mirovnih prizadevanjih z in med palestinskim in izraelskimi ženami, Gloria Nemec je v svojem prispevku obravnavala ženske ob mejah, Elisa Danese je govorila o travmah, ki jih doživljajo žrtve organiziranega nasilja, Daniela Guasco pa je predavala o ženskem mirovniškem gibanju v Salvadorju. Ob koncu včerajšnjega srečanja so sodelujoči in obiskovalci lahko prisluhnili še koncertu, ki ga je oblikoval Alfredo Lacosegliaz Patcwork Ensemble. (sc)

Počastitev obsojencev

2. tržaškega procesa

Tržaški odbori VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA prirejajo danes popoldne pred spomenikom na openskem strelšču ob 15. uri spominsko svečanost ob 67-letnici usmrтive obsojencev drugega tržaškega procesa. Na svečanosti, ki ji bo predsedovala Maja Malalan, bosta govorila dolinska županja Fulvia Premolin in član pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Roberto Birsa, pel pa bo MoPZ Tabor pod vodstvom Mikele Šimmac. Ob 16. uri pa bo v Prosvetnem domu predstavitev knjige Vlasta Beltram Koprski zapori Le carceri capodistriane. Ob prisotnosti avtorice bosta govorili Vera Vezovnik in Zorka Podobnik, pel pa bo MoPZ Tabor.

Danes v Zgoniku orkester iz Verone

V okviru pobude December v Zgoniku bo danes popoldne v Športno-kulturnem centru v Zgoniku ob 18. uri koncert orkestra BigBand Ritmosinfonica Città di Verona, ki ga vodi Marco Pesetto. Glasbeno ponudbo bogati del klasične jazz kompozicije, od začetnih skladb tja do bolj modernih glasbenih del, skupina pa se je večkrat predstavila s projektmi glasbenih gledališč in posnela tudi več zgoščenk. Današnji koncert prireja Občina Zgonik v sodelovanju s krajevnimi društvami pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst in Dežele Furlanije-Julijanske krajine. Vstop je prost.

Škof Štumpf jutri v DSI

Ponedeljkovo srečanje v Društvu slovenskih izobražencev bo tokrat potekalo v znamenju sodelovanja s škofjsko komisijo za pastoralno zakoncev in družine. Komisija je že pred dvema letoma, ob letu družine, pripravila niz srečanj, ki se je izkazal zelo uspešen in potreben. Letos se je ponovno odločila, da pobudo ponovi. V oktobru je bilo že prvo srečanje z g. Markom Čižmanom, ki je spregovoril o petih jezikih ljubezni. Jutri zvečer ob 20.30 bo mariborski pomozni škof msgr. Peter Štumpf podal razmišlanje na temo Rešenii v upanju in kot zadnje srečanje bo marca s p. Vinkom Škarfarem z naslovom Družina v sodobni družbi. Na že tradicionalen pondeljkov večer so tokrat še posebej vabljeni zakonci in vsi, ki bi se želeli poglobiti v skrivnost božiča. Uvodnemu predavanju bo sledil razgovor.

Koncert in mojstrski tečaj Rite Kinka

V okviru mednarodnih izmenjav bo tržaški konservatorij Tartini od jutri do srede gostil priznano srbsko pedagoginjo, ki poučuje na Akademiji za glasbo v Novem Sadu: Rita Kinka bo jutri zvečer v veliki dvorani konservatorija ob 20.30 oblikovala koncertni program s skladbami Ravela, Liszta, Debussyja in Musorgskega, v torek in sredo pa bo predavala gojencem klavirskega oddelka. Mojstrski tečaj je odprt tudi zunanjim slušateljem.

Danes Božični tek, promet pa omejen

Tržaško mestno središče bo danes prizorišče tradicionalnega Božičnega teka v organizaciji Bavisele in Občine s startom ob 10.30 na Velikem trgu, kjer bo tudi cilj. Letos bo netekmovalni tek namenjen tudi skupinam družinskih članov in psom, njihovi gospodarji pa morajo obvezno biti opremljeni s prizorom za čiščenje iztrebkov. Promet je strogem središču in na Nabrežju bo v času teka omejen.

TRST FILM FESTIVAL - Dvajseta izvedba

Ob pregledu nove produkije tudi poklon Joyceu in Gentilomu

Včeraj predstavili program festivala, prvenstveno uprtega v srednjo in vzhodno Evropo

Stanislav je trdil, da je odpiranje kinodvoran tipična ameriška kolonizacija. Njegov brat James pa je bil prepričan, da se v filmskih dvoranah skriva prihodnost in da jih bo treba čimprej uvesti tudi na irskih tleh, po možnosti v Dublinu. Stanislav in James sta namreč brata Joyce. Čas na katerega se navezuje ta njuna diskusija, pa sega v začetek prejšnjega stoletja. Dvajseti tržaški filmski festival Alpe Adria bo poskrbel tudi za skok v preteklost oziroma v čas, ko je James Joyce prav v Trstu spoznal imenitnost tistih dvoran, v katerih so predvajali občinstvu prve filme in si je želel, da bi jih čimprej spoznali tudi na Irskem.

Spoored filmske izložbe, ki že od vsega začetka upira pogled na osrednji in vzhodni del Evrope, bo ob priložnosti jubilejne izvedbe ob stotipetdesetih dolgometražnih, kratkometražnih in dokumentarnih filmih ponudil vpogled tudi v obsežna sklopa. Prvi bo posvečen Jamesu Joyceju, drugi pa Giacому Gentilomu.

Festival, ki bo na sporednu med 15. in 22. januarjem 2009, se bo pričel v znamenju irskega pisatelja, saj bo znotraj filmske izložbe zaživel tudi dvodnevni seminar z naslovom 1909-2009 Da Trieste a Dublino: James Joyce e il Cinema Volta (1909-2009 iz Trsta v Dublin: James Joyce in kino Volta). Posvet bo približe analiziral odnos, ki ga je irski pisatelj imel s svetom filma, a tudi filme in režiserje, v katerih delu se da zaslediti vpliv Joycova. V Trst bodo tako prišli vsi najpomembnejši svetovni poznavalci Jamesa Joyceja, otvritev kongresa pa so prireditelji zaučali irskemu ambasadotorju v Rimu.

Za ta sklop sta odgovorna Elisabetta D'Erme in John McCourt - direktor poletne Triest Joyce School. Z njima je sodeloval tudi Erik Schneider. Vsi trije so poskrbeli za predstavitev zgodovinskega trenutka, ko so v Dublinu odprli kinodvorano Volta. Zanimivost tega dogodka, da katerega je prišlo leta 1909, je v tem, da so odprtje prve filmske dvorane na irskih tleh omogočili trije Tržačani: Antonio Machnick, Giuseppe Caris in Giovanni Rebez, ki jih je James Joyce prepričal, da so investirali v to. Njihova filmsko-gospodarska pustolovščina se je sicer končala precej klavorno, saj so to dvojano zaprli komaj dve leti kasneje in investicija klub vsemu ni privedla do zaželenih rezultatov. Na ta sklop se navezuje tudi natečaj za najboljši filmski scenarij, povzet po delu Joyceja, ki se ga je do danes udeležilo več kot dvajset scenaristov. Nagrado bodo podelili med januarsko izvedbo festivala.

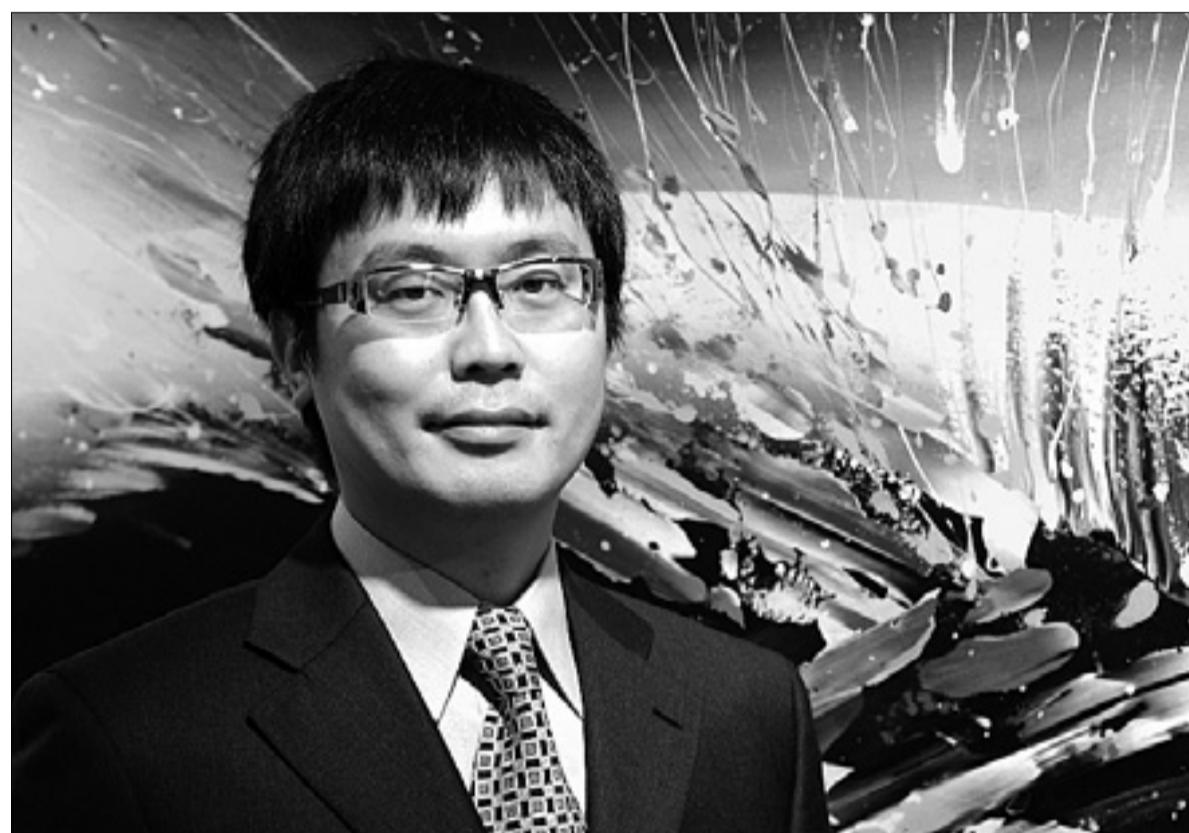
Ob Joyceovem delu pa bo med 20. Trst Film Festivalom dodata preučeno tudi delo Giacoma Gentiloma, enega prvih tržaških filmskih avtorjev, ki se je rodil v našem mestu leta 1909 in se kmalu zatem odpravil v Rim, kjer se je želel uveljaviti kot scenograf. Njegov namen se sicer ni uresničil. Gentilomo pa je klub vsemu postal režiser in realiziral nekaj filmov, ki so nato postali del italijanske filmske zgodovine. Med temi gre omeniti dela O sole mio, I fratelli Karamazov in La cieca di Sorrento.

Tako retrospektiva o Jamesu Joyceu kot tudi tista o Giacumu Gentilomu bosta zaobjeti v dveh publikacijah, ki jih bo izdal tržaški filmski festival, v sodelovanju s tržaško univerzo, Občino Trst in Deželo Furlanijo Julijsko-krajino. Raziskava o Giacumu Gentilomu je uvrščena v sklop Lo schermo triestino (Tržaški zaslon), kjer so v prejšnjih letih že predstavili opus Franca Gialdija in Tullia Kezicha. (Iga

GALERIJA NARODNEGA DOMA - Razstavlja Noriaki Sangawa

Živobarven tok narave

Razstava bo na ogled do 10. januarja - Japonski slikar že več let živi v Ljubljani

V galeriji Narodnega doma so v četrtek odprli razstavo Noriaki Sangawa - Tok narave, ki sta jo priredila Društvo za umetnost Kons ter Narodna in študijska knjižnica. Uveljavljenega japonskega umetnika (1971), ki se je izpopolnjeval in živi v Ljubljani, je predstavila Jasna Merku.

V naravi se vse stalno spreminja in pretaka. Človek se kot del narave istovetji z njo. Sangawa Noriaki globočno občuti skrivnostno moč prenov, ki prežema organski svet in jo v svojem ustvarjalnem delu podoživila, dopušča, da ga proces stvarjenja vodi po poti novih, včasih kar nepredvidljivih izkustev. Barve se prelivajo, oblike nastajajo v abstrahiranem svetu, ki se poraja kot pretanjena sled stvarnega. Skozi osebni filter lastnih doživetij si sledijo gibke a odločne poteze, vrtinci, ki

ritmično zaobjemajo prostor slike, v povsem novem fantastičnem svetu.

Likovni nagovor akademskega slikarja Sangawa Noriakija se opira poeni strani na gestualnost slikarskega zama, z značilno dinamično zasnovno, po drugi pa na čisto koloristično izpoved. Barvi nanosi kontrastnih lis živahnemu zaviriraju, zaradi česar barva zažari v polnosti njene vitalnosti.

Barvne kombinacije so drzne, a nikakor ne vsiljive, obratno jim njihova čistost in harmonična umeščenost v celoto daje pristen pridiž življenja.

V študijskem obdobju je umetnik poglabljal predvsem motiv človeške figure, a je kaj kmalu ubral bolj samostojno izrazno pot. Prvenstveno je Sangawa Noriaki slikar, kateremu je posebej kongenialna tudi grafika, ki se ji občasno posveča.

Njegove slikarske poteze smemo v prenešenem smislu dejansko upoštevati tudi kot grafične privine, ki so prav tako globoko zasidrane v japonski tradiciji kot tudi v smernicah ljubljanske grafične šole, saj je prav na to osnovo oprla svojo dolgoletno in priznano delovanje. Nič čudnega zato, da se umetnik po končani specializaciji v Ljubljani ni več vrnil domov, saj se prav v kulturno živahnem ljubljanskem okolju nenehno oplaja in navdihi. Odtej je minilo dobrih deset let, ki jih želi slednja razstava posebej proslaviti. V njegovih slikarskih stvaritvah smemo prav tako prepoznati globoko zakoreninjeno kaligrafiko tradicijo japonske kulture in prirojeno spremnost v oblikovanju gibkih potez, ki zadobijo v piktorijskem smislu dodatno simbolično valenco.

FOTOKROŽEK TRST 80 - Odprli jo bodo jutri popoldne v Mestni knjižnici

Pet tržaških fotografov v Sofiji

Alenka Petaros, Mirna Viola, Viljam Lavrenčič, Andrej Furlan in Robi Jakomin se predstavljajo s svojimi umetniškimi posnetki

Skupina slovenskih fotografov, članov Fotokrožka Trst 80, stopa te dni v najbrž nepozabno avanturo: jutri ob 16.30 bodo v Bolgariji, točneje v Mestni knjižnici v Sofiji, odprli razstavo njihovih umetniških posnetkov. Razstava, ki nosi naslov IN - OUT 5 slovenskih fotografov iz Trsta, je nastala v sodelovanju z bolgarskim društvom »Linguaggi-di-versi« in »Istituto Italiano di Cultura Sofia« ter Zvezo slovenskih kulturnih društev pod pokroviteljstvom Zadružne kraške banke in s prispevkom Avtonomne dežele Furlanije-Julijiske krajine.

Kaj imajo skupnega Alenka Petaros, Mirna Viola, Viljam Lavrenčič, Andrej Furlan in Robi Jakomin? Če gledamo fotografije, ki so nastale za razstavo v Sofiji, bolj malo. Pa ni tako ... Vseh pet avtorjev deluje v sklopu istega fotokrožka, kjer delijo svoje občutke in sledijo problemom, novim idejam, tokovom, predavanjem, ki se pretakajo skozi društvo, in ki hote ali nehote vplivajo na vse člane. Poleg tega jim predstavlja fotografija izizziv, izizziv, ki ga radi posredujejo ostalim, kajti kot je zapisal Tolstoj, »izzivati v sebi že nekoč doživljeno čustvo in nato s krenjami, linijami, barvami, podobami, predati to čustvo tako, da tudi drugi doživijo isto čustvo, to je stvar umetnosti«.

Razstava predstavlja pregled fotografiske ustvarjalnosti skupine fotografov, ki živijo in delujejo v Trstu

ter bližnji okolici. Razstava je vselej poseben dogodek, ki nekaj sporoča: kot nekakšen večkratni, neskončni in kritični feedback. To je komunikacija, dialog. Dialog, ki so ga člani fotokrožka hoteli izpostaviti med Trstom in Sofijo, med dvema mestoma, ki sta zelo različni (Trst manjše mirnejše mesto, Sofija velika živahnega bolgarska metropola), ki pa sta si tudi slični, saj imata skupne slovenske korenine.

Vsak avtor se predstavlja s skupino podob, ki jih združuje skupna vsebina. Vsebina, ideje in koncepti, presoja predstavljenega in kritika so in bodo vodilna nit razstave, v kateri se prepletajo različni izrazni pogledi za učinkovit dialog. Že naslov nam razkriva, da gre v fotografijah za dialog med njihovim čutenjem in okoljem, v katerem živijo.

Alenka Petaros predstavlja dogajanje na mestnem nabrežju med šesto in sedmo uro zjutraj. Trenutke intime, rabiče, športno udejstvovanje, ladje in pse postavi avtorica v sosledje, ki ga lahko imamo za tipičen vskdan v Trstu. Podobe zapljujejo na valovih domišljije in nam pričarajo vzdušje tržaškega nabrežja.

Mirna Viola vzpostavlja skozi oko fotoaparata dialog med svetom stare mame in današnjim svetom. Posnetki vsakdanjih predmetov so v svoji realistični upodobitvi posredniki atmosfer, vonjav in podob domačih prostorov in njihovih zgodb. Viola prodre v intimnost

babice in nam predstavi vrsto fotografij, saj ve, da je v vseh nas kanček vojarizma. Avtorica dopušča torej, da lahko vsak gledalec vzpostavi določeno empatijo z babico in z njenim življenjem.

Viljam Lavrenčič je posnel svoje fotografije na Meleri, v mestni »rezidenčni palači«, ki ne slovi po lepoti in niti kot arhitektonski dragulj. Ravno obratno. Samota, odstojenost, hladnost so značilni za to tržaško »palačo«, ki navzven rahlo spominja na socialistične bloke, v svoji notranjosti pa nam razkriva način življenja sodobnega človeka - samoten, odstojen, mrzel.

Andrej Furlan je svoj plastični objektiv usmeril v podobo, ki odražajo metafizičnost mesta. Delček arhitekture, odsotnosti oz. prisotnosti; »dogajanje« in vzdušje Ljubljane odražajo fotografovo čutenje. Enigmatičnost snapshotov vzbuja v gledalcu radovednost in ga izziva, naj globlje razmisli o vlogi mesta in okolja, v katerem živi.

Robi Jakomin predstavlja širši javnosti Krmenko, vas, v kateri živi. Nekdanja vasica, zdaj že predmestje Trsta, je v zadnjih mesecih dobila novo podobo z gradnjo novih infrastruktur. Jakomin je zabeležil nekaj trenutkov, ki predstavljajo hic et nunc teritorija. Ob temu se fotograf zaveda dokumentarne vloge fotografije in ve, da bodo ujeti trenutki nekoč del zgodovinskega kolektivnega spomina na okolje, v katerem je zrasel.

SSG - Mala dvorana

Januarja Zaljubljeni v smrt

DEVIN - V starosti 94 let

Umrl je dolgoletni ravnatelj Miro Tavčar

Bil je med protagonisti obnove slovenskega šolstva na Primorskem

Pred tremi leti smo ga obiskali, da bi slišali pričevanje ob 60-letnici obnovitve slovenskega šolstva v Italiji, danes pa mu posvečamo spominski članek, ker ga ni več med nami. V častiljivi starosti 94 let je namreč v sredo na svojem domu v Devinu umrl eden protagonistov obnove slovenskega šolstva na Primorskem Miro Tavčar, ki je v desetletjih po drugi svetovni vojni poučeval na raznih šolah na Krasu in v Istri, po razmejitvi leta 1947 in Londonskem memorandumu leta 1954 pa v tržaški pokrajini, kjer je nazadnje služboval za didaktičnega ravnatelja.

Miro Tavčar je bil sin kraške zemlje, saj se je rodil v Krepljah 2. novembra 1914 kot peti v družini devetih otrok. Osnovno šolo in vajenjski tečaj je opravil v Dutovljah in postal krojač, a je ta poklic opustil po kratki bolezni, bil pa je tudi žezen znanja in učenja. Poglavljanje v učne snovi ob delu mu je omogocilo, da je kot privatist opravil dve maturi: na italijanskem učiteljišču v Gorici in na realni gimnaziji v Trstu. Med vojno je po nekajletnem uradovanju in poučevanju v Dutovljah in Poreču prišel v Trst, kjer je zasebno poučeval slovenščino in druge predmete po domovih. Enako je delal v Krepljah v soglasju z Osvobodilno fronto. Pravo obdobje poučevanja pa se je začelo po končani vojni, kjer je v prvem šolskem letu 1945/46 poučeval v Avberiju kar v baraki: tam je 70 otrok obiskovalo polul v treh izmenah, v večernih urah pa je poučeval tudi odrasle, obenem pa skrbel še za kulturno-prosvetno delo. Pri pisanku učbenikov so si učitelji pomagali s črpanjem iz nekaterih knjig, ki so izšle v Sloveniji oz. Jugoslaviji. Vsi predmeti so bili zbrani v eni sami knjigi, da bi učenci ne nosili preveliko knjig v šolo. Pokojnik je obenem učence učil tudi kmetijskih opravil.

Leta 1946 je Tavčar opravil dvomesečni usposobljenostni tečaj za poučevanje na slovenskih šolah v Trstu in služboval, bodisi kot učitelj ali kot ravnatelj, najprej v Sežani, nato v Štivanu, Bazovici, na Škofijah, v Rojanu, Devinu in Sesljanu. Leta 1963 je bil imenovan za poverjenega didaktičnega ravnatelja v Dolini, tri leta zatem pa mu je bilo poverjeno vodstvo nabrežinskega didakti-

čnega ravnateljstva, kjer je ostal do upokojitve leta 1979.

Miro Tavčar pa se ni omejil le na poučevanje oz. ravnateljevanje, saj je med drugim tudi vodil poletne kolonije za otroke, prirejal je predavanja in izobraževalne tečaje za mlade, starše in vzgojitelje, bil je komisar šolskega patronata za devinsko-nabrežinsko občino, najdemo pa ga tudi med pobudniki sindikalnega gibanja slovenskih šolnikov in med snavalcem osnovnošolskih učbenikov. Naša pot in Okno v svet. Prav tako je kot šolski svetnik za tržaško pokrajino odigral pomembno vlogo pri gradnji novih šolskih poslopij, koordiniral pa je tudi osnovnošolske oddaje po Radiu Trst A. Ob poimenovanju devinske osnovne šole po Josipu Jurčiču je sodeloval pri pripravi publikacije Devin, dom lepe Vi-

de. Dom in družino si ustvaril v Devinu (tam je živel tudi mlajši brat Zoran, priljubljen profesor na nižjih srednjih šolah), kjer je tudi po upokojitvi in skoraj do konca spremjal razvoj in problematiko našega šolstva ter rad bral, kar pa mu je v zadnjih letih preprečeval močno oslabljen vid. Otriči, ki so se mu rodili v zakonu z gospo Marto Legiša, so se vsi uveljavili na svojih področjih: Marko je novinar na slovenskem oddelku deželnega sedeža RAI, kulturni delavec in raziskovalec naše polpretekel zgodovine, Irena je bila v preteklosti uveljavljena športnica, zdaj pa je uspešna zdravnica, Olga pa je šla po ocetovih stopinjah in postala učiteljica. Vsem naj gre tudi naše iskreno in občuteno sožalje.

SKAVTI - Včeraj sprejem v stolnici sv. Justa

Luč miru iz Betlehema je prispeala tudi v Trst

V tržaški stolnici sv. Justa so včeraj popoldne slovensko sprejeli Luč miru iz Betlehema, ki so jo odrasli skavti v iztekajočem se tednu pripeljali z Dunaja. Obred je vodil škof msgr. Evgan Ravignani ob prisotnosti drugih duhovnikov in članov tržaških skavtskih združenj (na sliki KROMA). Med temi so tudi slovenski skavti, ki bodo danes

Luč miru delili na Krasu, prihodnjo nedeljo in na božično vigilijo pri polnočnicah pa v Bregu in mestu. Skupina tržaških slovenskih skavtov je včeraj tudi odpotovala na Dunaj na osrednjo slovensost, prav tako včeraj pa je v Gorici potekal sprejem Luči miru za Primorsko, medtem ko bo osrednji sprejem za Slovenijo danes popoldne v Ljubljani.

Društvo Slovencev miljske občine
vabi na
srečanje z gosti
Doma za starejše osebe
v Miljah ob koncertu
Zbora Upokojencev
iz Brega
(dir. Edvin Križmančič)

V sredo, 17. decembra
ob 16.00 v Domu za starejše osebe v Miljah, ul. Ubaldini 5

Društvo slovenskih izobražencev
v sodelovanju s Škofijsko komisijo za pastoralo in družine
vabi JUTRI na božično srečanje
z mariborskim pomožnim škofom Petrom Štumpfom
»Rešeni v upanju«
Začetek ob 20.30
Peterlinova dvorana, ul. Donizetti 3

KRD DOM BRIŠČIKI

vabi
v društvene prostore na razstavo

KAMNITIH IZDELKOV

Sandija Šuca

in

VEZENIN
društvenih tečajnic

URNIK:

nedelja, 14. decembra
od 14.00 do 20.00

Zaključni večer
ob 40-letnici SKD TABOR

OD VČERAJ DO JUTRI

s predstavljivjo
publikacijo, DVD-ja in razstavo
o društvenem delovanju

V SOBOTO, 20. DECEMBRA, OB 20. URI
V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINAH

SLEDI DRUŽABNOST
Z GLASBO V ŽIVO, SREČELOVOM
IN PRESENEČENJU.

KD IVAN GRBEC

Škedenjska ulica 124

vabi na

predstavitev ob izidu knjige

Ena duša in ena pamet

Življenske pripovedi iz Škedenja pri Trstu

Danes, 14. decembra,
ob 18. uri

Ob prisotnosti pripovedovalcev bosta knjigo predstavili dr. Marija Makarovič in Marta Košuta, ki sta pripovedi zbrali, zapisali in uredili.

Odlomke bo brala Iva Bone Glasbena kulisa harmonikar Goran Ruzzier

Provincija di Trieste
Tržaška pokrajina

7. okraj Občine Trst

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 14. decembra 2008

DUŠAN

Sonce vzide ob 7.38 zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.43 - Luna vzide ob 18.23 in zatone ob 9.34.

Jutri, PONEDELJEK,
15. decembra 2008

KRISTINA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 10,7 stopinje C, zračni tlak 1010,9 mb raste, veter 35 km na uro, vzhodnik severo-vzhodnik, burja s sunki 70 km na uro, vlaga 64-odstotna, nebo spremenljivo oblako, morje razgiban, temperatura morja 13,1 stopinje C.

OKLICI: Dario Crosotti in Federica Maria Rosa Finotto, Carmelo Fusaro in Andreja Ivanovich, Davide Pertotto in Ma-

nuela Ditto, Andrea Lapel in Giulia Pešaro, Claudio Prezzi in Tiziana Boniventro, Pietro Rubino in Marianna Lo Iacono.

Lekarne

Nedelja, 14. decembra 2008

Lekarne odprte ob 8.30 do 13.00

Ul. Cavana 11, Oštrek Osoppo 1, Ul. Settefontane 39, Boljunc.

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 (040 302303), Oštrek Osoppo 1 (040 100515).

Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Cavana 1, Oštrek Sonnino 1, Ul. Settefontane 39.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Miramarški drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavljne (Milje), Nabrežina 129

ESSO: Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarški drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišće, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetići

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC.

Loterija

13. decembra 2008

Bari 28 9 36 13 63

Cagliari 48 53 20 83 39

Firenze 45 25 29 52 61

Genova 43 65 80 79 72

Milan 63 84 37 54 82

Neapelj 76 88 39 82 89

Palermo 61 38 31 40 87

Rim 32 48 79 40 63

Turin 51 44 46 15 4

Benetke 43 47 42 64 89

Nazionale 11 48 56 36 64

28 32 45 61 63 76 jolly 43

Nagradi sklad 5.007.609,09 €

Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot 14.289.563,77 €

Brez dobitnika s 5+1 točkami - €

14 dobitnikov s 5 točkami 53.652,96 €

1.852 dobitnikov s 4 točkami 405,58 €

69.927 dobitnikov s 3 točkami 21,48 €

Super Enalotto Št. 150

28 32 45 61 63 76 jolly 43

Nagradi sklad 5.007.609,09 €

Brez dobitnika s 6 točkami - €

Brez dobitnika s 5+1 točkami - €

KŠD ROJANSKI KRPAN vabi na
PREDPRAZNIČNI VEČER S PESNIKOM, MIROSLAVOM KOŠUTO
V sredo, 17. decembra, ob 20.30 v prijetnem okolju domačije Ferfoglia (Ul. Moreri 117)

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE
vabi v društvene prostore na ogled diapositivov
BISERKE CESAR UGANDA MOJ AFRIŠKI BISER
V četrtek, 18. decembra ob 19.30 na Stadionu I. Maj
Vabljeni!

Založba Mladika
vabi na predstavitev knjige
Eveline Umek Po sledeh fate morgane. Marica Nadlišek Bartol 1867-1940.
Sodelujejo: Milica Kravos, Dušan Jelinčič, Christina Biber in avtorica.
V sredo, 17. decembra, ob 18. uri v razstavnici dvorani NŠK in Narodnem domu (Ul. Filzi 14).

Pihalni orkester Breg
v sodelovanju s KD V. Vodnik prireja
v nedeljo, 21. decembra, ob 17.30 v društveni dvorani v Dolini
Praznični nastop gojencev glasbene šole in Pihalnega orkestra Breg
Toplo vabljeni!

GODBENO DRUŠTVO »NABREŽINA«
vabi na
Tradicionalni koncert ob zaključku leta
V nedeljo, 21. decembra ob 17. uri v nabrežinski občinski telovadnici
Gost večera ansambel Ano ur'co al' pej dvej

Občina Repentabor s prispevkom Pokrajine Trst prireja v soboto, 20. decembra

BOŽIČNI KONCERT

v Cerkvi na Tabru ob 16.00
Nastopil bo Trio Sanvitale - Minin – Formentin.

Po koncertu bo tradicionalna

BOŽIČNICA

pred občino ob 17.00

Sodelujejo vse krajevne organizacije, vrtec Antona Fakina in OŠ Alojza Gradnika.

VABLJENI!

Jerici in Markotu

Ta rinčka je okrogla ko mlinsko kolo, tak tudi vajina lubezen naj bo.

Anka Ennio Nadja Sergij

Na ekonomski fakulteti - turistična smer je z odliko diplomirala naša

Jasmina Sossi

Z njo se veselimo in ji čestitamo nona Vera, mama, tata in brat Andrej

Čestitke

Starši otrok O.V. Pika Nogavička čestitamo vzgojiteljicama ter otrokom za prvo nagrado na likovnem natečaju Božič pri nas. Želimo vam še veliko ustvarjalnih podvigov.

Predsednici ALEKSEJI in PRIMOŽU želimo vsi pri AŠD Sloga Tabor še drugih 40 srečnih skupnih let!

Svojemu neutrudljivemu odborniku Marku in srečni Jerici vošči veliko sreče v novem skupnem življenju nogometni F.C. Primorje

Občina Dolina Odobriščvo za kulturo V sodelovanju z domačimi društvami in organizacijami prireja

...in mir na zemlji Decembrski koncerti!

Danes, 14. decembra ob 16.00 v cerkvi na Pesku Koncert gospel moškega vokalnega kvinteta »Aeternum« v sodelovanju s SKD Krasno polje Gročana, Pesek, Draga

Sreda, 17. decembra ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu: Božični koncert Mednarodne Akademije iz Križa

Četrtek, 18. decembra ob 20.30 v župnijski cerkvi v Dolini Koncert vokalne skupine »Gospel Choir FJK«

Nedelja, 21. decembra ob 17.00 v župnijski cerkvi v Ricmanjih Koncert zborov iz Senožeč in »Venturini« iz Domja.

Petak, 26. decembra ob 18.00 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu Tradicionalno Štefanovanje v organizaciji SKD F. Prešeren iz Boljanca

Nedelja, 11. januarja ob 17.00 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu Koncert Gobde na pihala Ricmanje

Zlatarna - urarna
Stocca
lastnik L. Scomersich & C.
VELIKA RAZPRODAJA zaradi prenehanja dejavnosti
POPUSTI OD 30% DO 60%
PROSEK 129 - TRST Tel. 040 251140

s podporo:

TFS STU LEDI vabi na večer otroške ustvarjalnosti

Ena ptička priletel

v sredo, 17. decembra, ob 18.30 v centru Anton Ukmar – Miro pri Domju

SODELUJEJO:

- OPZ F. Venturini
- OFS OŠ Fran Milčinski s Katinare
- harmonikaša Marko Manin in Erik Kofol
- OFS Stu ledi

Vljudno vabljeni!

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na »Tradicionalni koncert ob zaključku leta« v nedeljo, 21. decembra, ob 17. uri, v nabrežinski občinski telovadnici. Gost večera ansambel Ano ur'co al' pej dvej.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem KD Valentin Vodnik prireja v nedeljo, 21. decembra, ob 17.30 v dvorani Valentina Vodnik v Dolini praznični nastop gojencev glasbene šole in pihalnega orkestra Breg. Toplo vabljeni.

DECEMBRAV ZGONIKU v znamenju solidarnosti, gledališča, glasbe, športa in enogastronomike ponudbe. Občina Zgonik prireja v decembru v sodelovanju s krajevnimi društvimi: danes, 14. decembra, »Bigband ritmosinfonica citta' di Verona, v Ščk v Zgoniku, ob 18. uri. Sobota, 20. decembra, »Jar in one, skratka me: Ženske« (Premiera), v Ščk v Zgoniku, ob 20.30. Nastopa Miranda Caharija, režija Mario Uršič. Nedelja, 21. decembra, »Tekmovanje v Orienteeringu, pred Ščk v Zgoniku, ob 10.30 prvi start (zbiralische od 9.30). Sobota, 27. decembra, »Fvg Gospel Choir«, v župnijski cerkvi v Zgoniku, ob 18. uri. Sobota, 27. decembra, »Delavnica okusov«, v vinoteki v Zgoniku, ob 19.30. Vstop prost. Pobudo sta omogočili Dežela F-JK in Pokrajina Trst.

RAZSTAVA starega kraškega pohištva restavriranega na tečaju, ki ga je organiziralo društvo Noe', bo odprtta do 31. decembra v Škerkovi hiši v Šempolaju s sedečim urnikom: ob sobotah od 9.30 do 12. in od 14. do 16. ure. Info: 349-8419497.

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV O.Š. FRAN MILČINSKI S KATINARE tudi letos organizira silvestersko družinsko zimovaljanje »Snežinka« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori. Zimovaljanje bo potekalo od 30. decembra do 4. januarja.

SKD Krasno polje Gročana, Pesek, Draga
vabi na koncert gospel Moškega vokalnega kvinteta

AETERNUM iz Črenšovcev (Prekmurje)
v nedeljo, 14. decembra ob 16.00 v župnijski cerkvi na Pesku

ja, namenjeno pa je vsem družinam, ki imajo otroke (od vrtca do višje). Organizirali bomo smučarski tečaj, nočne sprehole, ogled razsvetljenega slapa Peričnika v zimski preobleki. 1. januarja je predviden poskus sankanja s pasjo vprego (sleddog). Možno je še drsanje, krpljanje in nočni spust s sanmi. Če bo snega dovolj, bodo otroci s skupnimi močmi gradili snežene građave in igloo-je. Za vse dodatne informacije in prijavo lahko poklicete od 24. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali na e-mail: franmilcinski@gmail.com.

LICEJ FRANCETA PREŠERNA prireja informativni dan za dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol ter njihove starše in sicer v petek, 16. januarja 2009, od 18. do 20. ure.

Osmice

OSMICA PRI PIŠČANCIH. Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci 5. Vabljeni. Tel: 040-229270.

OSMICA je odprta pri farmi Kraljič, Prebeneg 99. Tel. 335-6322701.

OSMICO je odprl Danjel Glavina v Borštu. Nudimo domače dobrine.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Tel. 040-327104.

OSMICO je odprl Srečko Štolfa, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICO je odprl Zidarič, Prapropt št.23.

V MEDJIVASI št. 10 sta odprli osmico Mavrica in Sidonja. Tel. 040-208987. Vabljeni!

Fotostudio BP 08
Prosek 212 - Trst
328 9430124
Boris Prinčič
fotograf

AdriaEnergy
Bencinska postaja OMV - PROSEK
PRIREJA
VESELI DECEMBER
BOGATO NAGRADNO ŽREBANJE!
Vsakih 25-litrov goriva boste dobili kupon za žrebanje, ki bo 7. januarja 2009

- NAGRADA:** Weekend paket s polpenzionom za 2 osebi v toplicah v Sloveniji - Aurora viaggi
- NAGRADA:** strojček za eksprez kavo "Iperespresso Illy"
- NAGRADA:** večerja za 2 osebi v Ristopubu v Tržiču in 2 vstopnici za kino v Kinemaxu.

PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK!

Jacques Brel, Branko Završan

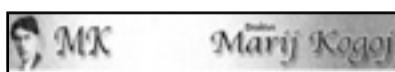
Senca tvojga psa

“ Večer, ki si zaslusi
še veliko ponovitev. ”
(Blaž Lukanc, Delo, 30.5.2008)

Petak, 19. decembra ob 20.30
v Slovenskem stalnem gledališču

Info in predprodaja ob petka, 12. decembra:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petak (10.00/17.00),
uro in pol pred pričetkom predstave.
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterrsg.it / www.teaterrsg.it

Ulica Petronio 4 - Trst
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE info@teaterrsg.it - www.teaterrsg.it

VABIJO
na celovečerni koncert

SLOVENSKEGA OKTETA

v nedeljo, 21. decembra ob 20.30
v župnijski cerkvi pri sv. Ivanu

Koncert omogočata

SPDT obvešča udeležence izleta v »neznanec«, ki bo danes, 14. decembra, da bo odhod avtobusa s trga Oberdan v Trstu ob 8.00 uri in ob 8.15 izpred hotela Danev na Općinah. Pohod ni zahteven (tri ure hodje), priporočamo pa primerne pohodniške čevlje in zimsko opremo. Dodatne informacije Vam nudita Livio, tel. 040/220155 in Vojka, tel. 040/2176855.

ZIMOVANJE na Pohorju prireja Slovenski dijaški dom S. Kosovel Trst, od 2. do 6. januarja 2009, v Domu Gorenje (CŠOD), za otroke in mladostnike od 9. do 15. leta starosti. Za informacije poklicite na tel. 040-573141, e-mail: info@sddsk.org.

Slovensko kulturno društvo
PRIMORSKO iz Mačkolj
se zahvaljuje vsem nastopajočim
na osrednji proslavi
ob 110-letnici društva:

Cirilu Zlobcu, Adiju Danevu, Gregorju Geču, Raffaelli Petronio, Aleksandri Pertot, Ireni Ferro Casagrande, Olgi Sosič, Eriku Kuretu, Alexu Kuretu, Ivanu in Florjanu Suppaniju, Eleonoru Matijašič, Beatrice Zonta, Patrizii Jurinčič, Juretu Kopušarju, plesalkam Neži Milič, Barbari Baša, Živi Kušče, Eleni Palcich, pevcem otroškega zabora in Noneta Primorsko ter Petru Sancinu in Aljoši Saksidi;

pokroviteljem:

Pokrajina Trst
Občina Dolina
Zveza slovenskih kulturnih društev
Zadružna kraška banka

ter predstavnikom društva, ki so s svojo prisotnostjo počastili slavnostni trenutek: Društvo Slovencev miljske občine, Folklorna skupina Stu ledi, SKD Lipa, SPD Mačkolje, SKD F. Prešeren, SKD J. Rapotec, SKD Slavec, SPD Slovenec, SKD F. Venturini, SKD V. Vodnik in Zveza kulturnih društva Mestne občine Koper

Občina Zgonik v sodelovanju
s krajevnimi društvami ter ob podpori Dežeče FJK in Pokrajine Trst

Decembra v Zgoniku

Danes, 14. decembra 2008 ob 18.00 v Škc v Zgoniku

**BIGBAND RITMOSINFONICA
CITTÀ DI VERONA**

Vstop prost

**Krožek za družbena vprašanja VIRGIL ŠČEK
vabi v ČETRTEK, 18. DECEMBRA,**

na razgovor ob izidu knjige

MIRKO ŠPACAPAN – POLITIČNA BIOGRAFIJA 1977-2007

Sodelovali bodo avtorja Erika Jazbar in Miloš Čotar, urednik zbirke Ivo Jevnikar in predsednik Krožka Virgil Šček Rafko Dolhar

Začetek ob 20. uri v Vilfanovi dvorani v Ul. Gallina 5 v Trstu

decembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, Donizetijeva 3, na večer »Rešeni v upanju« - božično srečanje z mariborskim pomožnim škoform Petrom Štumpfom.

ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO SKRBSTVO

okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repen) s financiranjem Pokrajine Trst prirejajo za praznik Befane v torek, 6. januarja 2009, kosič z glasbo, plesom in tombolo v restavraciji »Križman« v Repnu. Udeleženci morajo biti stari vsaj 65 let in živeti v občinah Devin Nabrežina, Zgonik in Repen. Na razpolago je 95 mest, vpisovanje pa bo potekalo od 15. do 24. decembra na Urad za socialno skrbstvo v Naselju Sv. Mavra 124. Tel: 040-2017389.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE vabi na srečanje z gosti Doma za starejše osebe v Miljah ob koncertu Zbora Upokojencev iz Brega (dir. Edvin Križmancič) ter harmonikaša Marka Manina, v sredo, 17. decembra, ob 16. uri v Domu za starejše osebe v Miljah, ul. Ubaldini 5.

KŠD ROJANSKI KRPAK vabi na pred-

praznični večer s pesnikom Miroslavom Košuto v sredo, 17. decembra, ob 20.30, v prijetjem okolju domačeje Ferfoglia (Ul. Moreri 117).

NASELJE V CENTRU - Toplo vabimo vso

prebivalstvo Občine Devin Nabrežina na Božični sejem, ki se bo odvijal v sredo, 17. decembra, v Vzgojnem Zaposlitvenem Središču v Naselju Sv. Mavra, 124 v Seljanu. Središče bo odprto od 10. do 18. ure. Pričakujemo Vas!

SKDIGO GRUDEN vabi na Božični sejem 2008, ki bo potekal v društvenih prostorih od 17. do 20. decembra, vsak dan z urnikom 16.00 - 20.00.

SKDVIGRED, COŠ S. GRUDEN IN OTROŠKI VRTEC ŠEMPOLAJ vabi na »Veseli de-

cembre 2008« v Šempolaju. V Štalci od srede, 17. do nedelje, 21. decembra bo božični prodajni sejem knjig, ročnih del, božičnih venčkov in razstava panjskih končnic.

Urnik: od 15.30 do 18.30, v nedeljo pa od

10. do 12. ure in od 14.30 do 17. ure. V petek, 19. decembra, ob 18. ura na trgu v Šempolaju Božičnica 2008. V soboto, 20. decembra, ob 15. uri »Skupaj prisluhnimo pravljici«. V nedeljo, 21. decembra, ob 15. uri v Štalci skupaj prisluhnimo pravljici. V torek, 23. decembra, ob 20.30 v Štalci koncert »Srečno«.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi na tovarisko srečanje ob zaključku le-

ta, ki bo v sredo, 17. decembra, ob 19. uri v ljudskem domu G. Canciani v Podlojnjem (Ul. Masaccio 24).

TK GALERIA vas vladljivo vabi na odprtje

razstave Štefana Turka »Portae Aureae« v sredo, 17. decembra, ob 18. uri. Umetnika bo predstavitev kritičarka Nives Marvin.

ZALOŽBA MLADIKA vabi v sredo, 17. decembra, ob 18. uri v razstavno dvorano Narodne in študijske knjižnice v Narodnem domu (Ul. Filzi 14), na predstavitev knjige Eveline Umek »Po sledeh fate Morgane. Marica Nadlišek Bartol 1967-1940«. Sodelujejo: Milica Kravos, Dušan Jelinčič, Kristina Biber in avtorica.

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA

VIRGIL ŠČEK vabi v četrtek, 18. decembra, v Vilfanovo dvorano v Ul. Gallina 5 v Trstu na razgovor ob izidu knjige Erike Jazbar in Miloša Čotarja »Mirko Špacapan - politična biografija 1977-2007. So-

BOŽIČNE MELODIJE ŽE ODMEVAJO...

Trebenska godba jih igra...

Prisluhni jim tudi ti, v **SOBOTO
20. DECEMBRA 2008 OB 20.30**
v Ljudskem domu v Trebčah!!!

Ob naši spremljavi bo pela
Prof. **MARTINA FERI**

NE ZAMUDI TE PRILOŽNOSTI!

kvi na Tabru ob 16. uri. Nastopil bo Trio Sanvitale-Minin-Formentin. Po koncertu bo pred občino ob 17. uri tradicionalna »Božičnica«, pri kateri bodo sodelovale vse krajevne organizacije, vrtec Antonia Fakina in OŠ Alojza Gradnika. Vabljeni!

SK BRDINA tudi letos organizira zimovanje med božičnimi pocitnicami v Forni di Sopra. Vse informacije dobite na tel. št.: 347-5292058 (Brdina).

SKDTABOR vabi na zaključni večer ob 40-letnici društva s predstavijo publikacije, DVD-ja in razstave o društvenem delovanju v soboto, 20. decembra, ob 20. uri, v Prosvetnem domu na Općinah. Sledi družabnost z glasbo v živo, animacijo in presenečenji. Veselimo se srečanja z vami. Veselimo se srečanja z vami.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjua ali kar vam iznajdijo vost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slomedija.it. Najboljši izdelki bodo nagrjeni.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v soorganizaciji z ZSSDI-jem prireja tradicionalni »Novoletni plesni Festival«, ki bo v nedeljo, 21. decembra, ob 16. uri v televadnicu v Repnu. Toplo vabljeni!

KULTURNA DRUŠTVA Sloven Padriče in Skala Gropada priredita Božičnico, ki bo v nedeljo, 21. decembra, ob 18. uri v cerkvici sv. Cirila in Metoda na Padričah. Sodelujejo: otroški pevski zbor A. Slomšek in MePZ Skala Sloven. Vabljeni!

TPK SIRENA vabi člane in prijatelje v četrtek, 25. decembra na »Božično kosilo« in v sredo, 31. decembra na »Silvestrovanje«. Rezervacije na sedežu ali po tel. 040-422731 ali 347-690280.

KROŽEK KRUT vabi na tradicionalno »Srečanje ob koncu leta«, ki bo v nedeljo, 28. decembra, v Slovenskem dijaškem domu »S. Kosovel«, ul. Ginnastica 72, Trst. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka Krut, ul. Cicerone 8, tel. 040-333-4219540.

ODBORNITVTO ZA MLADINSKE POLITIKE OBČINA DOLINA organizira v četrtek, 18. decembra, ob 20. uri na Županstvu 2. sejo usklajevalne skupnine mladih v Občini Dolina, ki je nastala v sklopu projekta Pokrajine Trst »Pokrajinski forum mladih«. Vsi predstavniki mladinskih organizacij, predstavniki kulturnih, športnih in rekreativnih društev, ki delujejo na prostoru Občine Dolina in ki so stari od 14 do 29 let, ter vsi mladi enake starosti, ki so jih pri srcu politike za mlade, so vabljeni, da se udeležijo sestanka. Za katerokoli pojasmil obrnite se na občinski Urad za Kulturo in Šole, na tel. št. 040-333-4219540.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) prireja Silvestrovanje z glasbo v živo večerje in družabnimi igrami. Informacije nudimo na št. 040-411635 ali 040-415797.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO razpisuje 22. natečaj za študijske nagrade iz skladu »Mihail Flajban« namenjene univerzitetnim študentom naše dežele, ki so obiskovali slovenske šole. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena zaslužnemu akademiku prvega letnika. Ta nagrada je ponovljiva za ves potek rednega študija, če bo dobitnik zadostil pogojem pravilnika. Poleg glavne nagrade so predvidene podpore tudi za naslednje letnike. Prošnjo za nagrado, naslovljeno na Slovensko dobrodelno društvo - ul. Mazzini, 46 - Trst, je treba predložiti do 31. decembra. Prošnjo naj bo priložen curriculum, potrdilo o vpisu na univerzo (za kasnejše letnike tudi potrdilo o predvidenih in opravljenih izpitih) ter potrdilo ISEE. Podrobnejša pojasnila dobite na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, ul. Mazzini 46, prvo nadstropje, tel. 040-631203, ob četrtekih od 16. do 18. ure.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo pod vodstvom društvenih učiteljev. Na razpolago je petdnevni tečaj od 10. do 11. januarja 2009 dalje. Možen je najem smučarske opreme in avtobusni prevoz po ugodni družinski ceni. Informacije info@skdevin.it ali tel. 348-1334086 (Erika).

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo do sobote, 10. januarja 2009, urad zaprt. Info na tel. št. 328-4559414@mailto:info@melandeklein.org».

SKBRDINA organizira smučarske tečaje za otroke od 4. leta dalje. Tečaji se bodo odvijali ob nedeljah v Forni di Sopra. Začetek tečajev 11. januarja. Za interesente je predviden tudi avtobusni prevoz. Za podrobnejše informacije in vpis tel. 340-1653533 (Valentina).

Poslovni oglasi

PRODAM več sort vina in drva.
00386 41216542

50-LETNI PAR IŠČE MAJHNO HIŠO v najem (tudi potrebno popravil) v Trstu in okolici.
340-5684159

NUJNO IŠČEM V NAJEM in eventuelno nakup majhno stanovanje v bližini Wartsile.
334-7550602 ali
339-1189110

PRITEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož.
Tel. 00386-31837218

Mali oglasi

DEKLE z večletno delavno izkušnjo z otroki išče delo kot otroška varuška v jutranjih urah. Klicati na tel. št.: 347-3052843.

JEEP CHEROKEE 2,8 ctd, črne barve, 4.500 prevoženih km, registriran februarja 2008, prodam za 21.000,00 evrov, možnost majhnega znižanja. Tel.: 338-4288100.

ODDAMO V NAJEM opremljeno stanovanje, v centru Sežane, 40 kv. m. Tel. 335-5928584.

PRODAM železne cevi, od metra do 5 metrov dolžine, razne debelosti. Tel. št.: 040-280910.

PRODAM zazidljivo zemljišče v središču Komna. Tel. št.: 340-4741402.

PRODAM VESPO px 150, staro 25 let (l. 1983), edini gospodar, v odličnem stanju, prevoženih 23.000 km, vedno v garaži. Cena 2.100 evrov. Tel. 040-576116.

PRODAM gilera super motard SMT 50, letnik 2007, prevoženih 5.000 km. Tel. 040-227022 ali 393-1747134.

PRODAM mikro vozilo znakme tasso, motor diesel, 500 cc, moč 4 kw, avtomatski menjalnik. Informacije nudimo na št. 347-9165408 ali 340-5691216.

V SREDIŠČU OPCIN na Dunajski cesti, v poslovni stavbi, brez stroškov za upravljanje, dajemo v najem, prostore primerne za pisarni ali ambulanto. Za informacije tel. 040-211043.

Z VELIKO IZKUŠNJAMI ter vesela do dela z bolnimi in ostareliimi osebami, gospa išče delo. Tel.: 329-6055490.

ZEMLJIŠČE veliko približno 500m, dajem v najem za 300,00 evrov mesečno. Direkten vhod z Državne ceste 14 za Bazovico. Primerno za camping ali za depozit raznih materialov. Tel. 040-576116.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight«.

ARISTON - 16.30, 20.00 »Vichy Cristiana Barcelona«; 18.15, 21.30 »Deep Water«.

CINECITY - 11.00, 11.30, 13.15, 14.45, 15.30, 16.45, 17.40, 18.50, 20.00, 21.30, 22.00 »Ultimatum alla terra«; 11.00, 13.10, 15.20, 17.40, 20.00, 22.00 »Come Dio comanda«; 14.30, 16.15, 20.30 »Saw V«; 11.00, 22.15 »Torno a vivere da solo«; 11.00, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 »Bold 3D* - Un eroe a quattro zampe«; 10.45, 13.00, 15.15, 17.40, 20.00, 22.15 »Twilight«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »Nessuna verità«; 18.00, 22.15 »Changeling«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.30, 21.15 »The Millionaire«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.45, 21.00 »La felicità porta fortuna - Happy Go Lucky«.

FELLINI - 18.45, 22.15 »Giù al Nord«; 17.00, 20.30 »Si puo' fare«; 15.30 »Wall-E«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 20.15 »Mamma mia!«; 17.00, 19.15, 21.30 »Qualcuno con cui correre«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30, 20.20, 22.15 »Come Dio comanda«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 18.15, 22.15 »Rachel sta per sposarsi«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.50, 17.00, 19.10, 21.20 »Dan, ko bo obstala Zemlja«; 14.30,

16.30, 18.30, 20.30 »Madagascar 2«; 15.40, 17.40, 19.40, 21.40 »Preberi in zažgi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »Ultimatum alla terra«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.00, 17.30, 19.00, 20.30 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; Dvorana 3: 11.00, 14.30 »High School Musical 3«; 16.30, 22.15 »Passengers - Misterio ad alta quota«; 18.15, 20.15, 22.15 »Nessuna verità«; Dvorana 4: 11.00 »Wall-e«; 16.30, 20.15, 22.15 »Saw V«; 18.15 »Torno a vivere da solo«.

SUPER - 16.45, 22.00 »Never back down«; 18.30, 20.15 »Max Payne«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45, 17.45, 20.10, 22.10 »Ultimatum alla terra«; Dvorana 2: 15.40, 17.40, 20.00, 22.00 »Come Dio comanda«; Dvorana 3: 15.20, 17.30 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; 20.10, 22.10 »Saw V«; Dvorana 4: 15.20, 17.30 »Twilight«; 20.30 »Racconto di Natale«; Dvorana 5: 16.00 »Tiffany e i tre briganti«; 17.40, 20.00, 22.00 »La felicità porta fortuna - Happy Go Lucky«.

Tiho je odšla od nas ljubljena mama in nona

Leopolda Pertot vd. Brajkovič

(POLDA ŠKRMAČEVA)

Žalostno vest sporočajo

hči Anka z Enzom, vnuka Mitja z Eleno in Peter ter nečaki Mila, Tinko in Aleš z družinami

Pogreb bo v sredo, 17. decembra, ob 13. uri iz ulice Costalunga v nabrežinsko cerkev.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Prosek, Ljubljana, Nabrežina,
14. decembra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Žalovanju se pridružuje

Marjan Štoka

Mirno je zaspala

Ludmila Pipan vd. Gruden

Žalostno vest sporočava

sinova Peter z Licio in Zdravko

Pogreb naše drage bo v torek, 16. decembra, ob 13. uri iz ulice Costalunga v zgonisko cerkev.

Zgonik, 14. decembra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Općine

Zadnji pozdrav noni

vnučka Adriano in Valentina z družinama

Ob izgubi none Mile žalujeta

Giorgio in Daniela

† V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi

Radovan Valič

Žalostno vest sporočajo

žena Milena, otroci Melita, Renco in Franko z družinami ter ostalo sorodstvo

Iskrena hvala zdravnikom in celotnemu osebju III. splošnega oddelka katinarne bolnišnice.

Pogreb bo v torek, 16. decembra, ob 11.40 v mrtvašnici v ulici Costalunga. Naknadno bo žarni pogreb v Skriljah pri Ajdovščini.

Trst, Doberdob, Skrilje,
14. decembra 2008

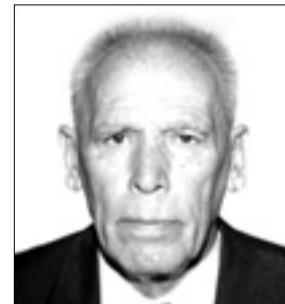
Pogrebno podjetje Sant'Anna - Trst

V teh žalostnih trenutkih stojimo ob strani kolegici Meliti Valič in ji izrekamo občuteno sožalje.

vsi na liceju F. Prešerna

† Zapustil nas je naš dragi

Miroslav Tavčar

Žalostno vest sporočajo

žena Marta, otroci Marko z Marjo, Irena s Stefanom in Olgo

Pogreb bo jutri, 15. decembra, ob 10.55 iz mrtvašnice v ulici Costalunga v cerkev Devin.

Devin, 14. decembra 2008

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

za dragim nonotom žalujejo

Lucija, Nada, Martina, Mira, Lara in Matej

Ob boleči izgubi Miroslava Tavčarja izražamo globoko sožalje vsem njegovim dragim

Brecljevi

Ob težki izgubi dragega očeta izrekamo kolegici Olgji in svojem iskreno sožalje

Bruna, Barbara, Marina, Marta, Ketty, Fernanda, Magda, Ksenia, Vilma in Daniel

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka Miroslava Tavčarja izrekamo ženi Marti, otrokom Marku, Ireni in Olgji ter vnukom in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje

člani MPZ Fantje izpod Grmade

Izvršni odbor

Zveze cerkvenih pevskih zborov - Trst se klanja spominu

MIRA TAVČARJA,

ravnatelja in priznanega kulturnega delavca ter izreka svojemu predsedniku Marku Tavčarju, kakor njegovim domaćim, globoko sožalje.

Sožalju se pridružuje
Združeni zbor ZCPZ - Trst.

Ob boleči izgubi ljubljenega očeta in nonote sočustujemo z Markom, Olgom, Ireno, Lucijo, Nado in Miro ter vsemi svojci

skavtinje in skavti SZSO

Ob smrti dragega očeta izrekajo učiteljici Olgji Tavčar in sorodnikom občuteno sožalje

ravnateljica, učno in neučno osebje didaktičnega ravnateljstva na Općinah

Ob težki izgubi dragega očeta izrekamo kolegumu Marku Tavčarju iskreno sožalje.

Slovenska redakcija RAI

Ob izgubi dragega moža, očeta in nonote Mira Tavčarja izrekamo gospe Marti, Markotu, Ireni, Olgji in sorodnikom iskreno sožalje.

Cerkveni zbor
in ženski zbor Devin

† "Naj ti bo lahka domača zemlja!"

† V Gospodovem imenu je mirno zaspala naša draga mama in nona

Ema Luvin vd. Živec

Žalostno vest sporočajo

hči Meri in Guido, vnuka Andrea in Paolo z Valentino ter ljubljena pravnuka Lorenzo in Francesco

Iskrena zahvala naj gre upravi in celotnemu osebju doma "Casa Ieralla" za izkazano skrb, požrtvovalnost in človekoljubnost.

Pogreb drage pokojne bo v sredo, 17. decembra ob 13. uri iz ulice Costalunga v cerkev sv. Jerneja na Općinah.

Trst, 14. decembra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Općine

sočustvuje

sotast Jože z Alino in Guidotom

Ob težki izgubi se pridružuje žalovanju

Pavla

"Naj te angeli varujejo, kot si ti nas..."

† Zapustila nas je naša draga mama, nona in pranova

Stelia Zeugna vd. Rolli

GORICA - Na prefekturi predali namenu multimedijsko dvorano za krizno upravljanje

Mrežna povezava proti križnim situacijam

Ob 11. dnevu civilne zaščite se je zbralo preko 3.500 prostovoljcev iz FJK, Slovenije, Hrvaške in s Koroške

Vse prefekture Furlanije-Julijanske krajine bodo lahko odslej skupaj in bolj učinkovito nadzorovale križne situacije ob nahravnih in drugih nesrečah. Včeraj so namreč v vladni palači v Gorici predali namenu novo multimedijsko dvorano civilne zaščite, ki bo goriške sile javnega reda in prostovoljcev v realnem času povezovala s kolegi v Trstu, Vidmu in Pordenonu. Včerajšnje kraje slovesnosti so se udeležili goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu, deželni odbornik Vanni Lenna, goriški župan Ettore Romoli, kvestor Antonio Tozzi, direktor deželne civilne zaščite Guglielmo Berlasso ter številni prostovoljci, predstavniki sil javnega reda in gasilcev, ki so sodelovali tudi pri praznovanju ob 11. dnevu deželne civilne zaščite. Napovedan je bil obisk vladnega podtajnika Guida Berlosa, ki pa je bil zadržan v Rimu.

V Gorici se je ob tej priložnosti zbralo preko 3.500 prostovoljcev, gasilcev, študentov in predstavnikov sil javnega reda iz vse dežele, pa tudi iz Slovenije, Hrvaške in s Koroške. Srečanje se je pričelo zjutraj na korzu Italia v Gorici. Prostovoljci so nato v sprevodu, v katerem je bila tudi briška godba na pihala, obšli korzo Verdi, zavili v ulico Crispi in korakali po ulici Alviano do parkirišča pred Rdečo hišo, kjer so jih v šotoru nagovorili predstavniki oblasti. »Za Gorico je velika čast, da lahko gosti osebe, ki svoje življenje žrtvujejo za druge,« je povedal goriški župan Romoli in spomnil, da ima tudi goriška civilna zaščita dolgo tradicijo, saj bo leta 2009 potekala 20. obljetnica njene ustanovitve.

Deželni odbornik Vanni Lenna je spomnil, da je civilna zaščita v preteklosti na območju dežele FJK večkrat dokazala svoj pomen. »Pripravljenost so prostovoljci pokazali tudi ob letošnjem poletnem neurju, ki je povzročilo veliko škode predvsem v Gradežu, in ne nazadnje v teh dneh,« je poudaril odbornik ter ocenil, da je moč deželne civilne zaščite v njeni sposobnosti koordiniranega delovanja.

Po mestnih ulicah se je včeraj dopoldne vil dolg sprevod prostovoljcev civilne zaščite

BUMBACA

In ravno skupno delovanje akterjev, ki skrbijo za varnost občanov, je cilj nove multimedijsko dvorane civilne zaščite na sedežu goriške prefekture. Direktor deželne civilne zaščite Guglielmo Berlasso je napovedal, da so vse multimedijsko dvorane povezane z operativnim središčem civilne zaščite v Palmanovi, od koder bodo nadzorovali vremenske razmere nad Furlanijo-Julijsko krajino in tudi nad sosednjimi območji. Zaradi tega bo operativno središče v stalnem stiku z direkcijami civilne zaščite iz Veneta, Slovenije, Avstrije in Hrvaške. »Upamo, da ne bomo morali nove tehnologije nikoli uporabljati. Kljub temu je zelo pomembno, da se lahko v križnih situacijah lahko v realnem času z videokonferencami povežemo z vsemi ostalimi prefekturami,« je povedala Marrosu. Berlasso pa je poudaril, da bodo na podlagi sporazuma iz leta 2005 povezali v sistem tudi poveljstva gasilcev, policije, karabinjerjev in mestnih redarjev. (Ale)

GORICA - Obračun finančne straže

Od začetka leta zasegli 168.000 artiklov

Goriška finančna straža je od začetka leta zasegla 168.000 artiklov s ponarejeno blagovno znamko. V glavnem je šlo za usnjene izdelke, obutev, očala, pereša, ure in igrače, katerih skupna vrednost presega poldruži milijon evrov. Zaradi kršitev zakonskih predpisov o blagovni znamki so preverili istovetnost 57 osebam, od katerih so jih 28 prijavili sodnim oblastem. V največje operacije proti trgovanjem s ponarejenim bla-

gom so bili vpleteni kitajski državljanji.

Med letom so agenti finančne straže zasegли tudi tri tone in pol energetskih napitkov in ploščic, medtem ko je bilo zasezenih tudi več deset kilogramov tobačnih izdelkov tuje proizvodnje; v tem primeru so agenti preverili istovetnost 38 oseb. Finančni stražniki so nenazadnje tudi opravili 129 preverjanj cen v raznih trgovinah in marketih.

Božični koncert
Zadružne banke
Doberdob in Sovodnje

Orkester
slovenske
vojske

dirigentka:
ANDREJA ŠOLAR

solist:
JANEZ LOTRIČ,
tenor

Sobota,
20. decembra
2008
ob 20.30
v Kulturnem domu
v Gorici

Vstop samo z vabilo, ki so na
razpolago na podružnicah banke
do poteka razpoložljivih mest.

100
1908-2008

ZADRUŽNA BANKE
BCC
Dobrodob in Sovodnje
Doberdō e Savognin

GORICA - Cona za pešce

Praznično vzdušje s popusti in tržnico

Božično tržnico na korzu Verdi so včeraj popoldne obiskali prvi sprejemalci

BUMBACA

Goriški december je včeraj stopil v živo. Na Verdijevem korzu so odprli božično tržnico solidarnosti, ki jo kot vsako leto prireja združenje darovalcev organov ADO. Na številnih stojnicah, ki bodo v mestu ostale vse do 24. decembra, so na voljo enogastronske dobrote, izvirna božična darila in obrtniški izdelki vseh vrst.

Včeraj se je v številnih goriških trgovinah začela tudi pobuda »Christmas shopping«, s katerim želi zvezza trgovcev ASCOM spodbuditi predpraznično potrošnjo. V sodelujočih trgovinah, ki so izobesile dvojezične reklamne letake, bodo vse do 24. decembra izvajali popuste. Cene bodo od 10 do 20 odstotkov nižje. Zvezda Ascom bo med 20. in 24. decembrom na korzu Verdi priredila tudi animacijo za otroke, ki jih bodo zabavali dedek mraz in maskerji.

GORICA - Včeraj v bolnišnici

Prva je bila mala Asmae

Mamici in novorojenki sta včeraj čestitala župan in odbornica

V novi splošni bolnišnici v Gorici je včeraj privekala na svet malina Asmae. Hčerka dveh priseljencev iz Maroka, ki sta jima čestitala tudi župan Ettore Romoli in odbornica Silvana Romano, je prvi otrok, ki se je rodil v porodnišnici novega sedeža osrednje zdravstvene ustanove. Mamici Aichi, 40-letnemu očku Abdelslamu ter malima bratcu in sestriču se je pridružila ob 16. ur. Deklica je zdrava, meri 50 centimetrov in tehta 3,360 kilogramov. Porod sta vodila zdravnik Ignazio Nolfo in babica Elida Busatta.

Abdelrahman Msafit se je na Goriško preselil pred osmimi leti. Z 32-letno ženo in prvima dvema sinovoma živi v Krmuinu. Povedal je, da je pred dvema mesecema izgubil delovno mesto in je trenutno brezposeln, rad pa bi našel novo službo, saj mora vzdrževati množično družino.

Konzorcij z novim vodstvom

Konzorcij za tržisko industrijsko cono ima nov upravni svet. Za predsednika je bil imenovan 65-letni Renzo Redivo, bivši občinski svetnik in pokrajinski predsednik Komunistične partije, ki je zdaj vključen v Demokratsko stranko. Nov podpredsednik je postal Enzo Lorenzon, ki sedi v upravnem svetu konzorcija od leta 2005, poleg tega pa je predsednik konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine. Ostali člani upravnega sveta so Giulia Castellan, Gianni Marzano, Giorgio Tossut in Sergio Signore. Imenovanja naj bi pomirila notranje spore v tržiški Demokratski stranki, ki se je pomaknila proti centru in zaupnjem odborniške funkcije Paoli Benes, bivši občinski tajnici Marjetice.

Rafal tatvin v Štarancanu

Nočni tatovi so bili v zadnjih dneh zelo dejavní v Štarancanu, kjer so obiskali devet stanovanj. Kar osem tatvin je bilo storjenih na dan sv. Miklavža po poldne, medtem ko so v petek poleg enega stanovanja v Štarancanu obiskali še hišo v Tržiču. Tatovi so povsod vložili skozi okna ali vrata v poznih po-poldanskih urah, ko lastnikov še ni bilo doma. Nemudoma so se odpriali v spalne sobe, iz katerih so ukrali zlatnino in dragulje. Lastniki stanovanj so tatvine privabilo, več sto evrov pa bodo morali potrositi za popravila poškodovanih oken in vrat.

Jutri otroška urica v Feiglovi knjižnici

V Feiglovi knjižnici se mame in none vrstijo v priporočevanju pravljic vsem ljubiteljem domišljije in knjig. Prostovoljno sprejmejo vabilo knjižničark in se skrbno pripravijo na nastop. Dobro vejo, da so otroci najzahtevnejša publike, kar jih je, a je tudi zelo rado-darna. Zadoščenje ob pozorni in izredno receptivni skupini otrok poplača ves napor, ki ga je vedno treba vložiti v priporočevanje. Gre namreč za zelo majhne otroke, katerim je potrebno večkrat razložiti še najbolj enostavne pojme. Na ta način se otrok nauči novih slovenskih izrazov in se privadi na ritem jezika. Pred tedni je priporočevala pravljico o Srečni Suzzani režiserka na radiu TS A in hrkati tudi mati dveh prvošolčkov Katerina Citter. Na vrsti je zadnja pravljica urica v Feiglovi knjižnici pred božičnimi prazniki. Da bi se z malčki primerno poslovili od letošnjega leta in si vočili veselje praznike, so v knjižnici pripravili posebno pravljico otrok počitnice z božičnimi darilnimi vrečkami. Majda Zavadlav bo animirala pravljico Nosko nizozemske avtorice Agnes Verboven. Otroška urica bo jutri ob 18. uri v mladinski sobi Feiglove knjižnice v Gorici.

V Števerjanu dobrodelni večer z zdravniki iz Aviana

Kulturalni društvi E.B. Sedej in Briški grič iz Števerjana pod pokroviteljstvom Števerjanske občine prireja jutri, 15. decembra, ob 20.30 v dvorani Sedejevega doma dobrodelni večer na pobudo Sonje Marassi Bednarich in njene družine. Prisotni bodo zdravniki iz onkološkega centra v Avianu; Samuele Massarut bo predaval o raku na dojki, Roberto Sorio o preventivni ginekološki obolenj in Simon Spazzapan o vplivu zdrave prehrane pri preventivni rakastih obolenj ter bolezni srca in ožilja; zapela bo vokalna skupina Sraka. Prostovoljni prispevki bodo namenjeni raziskavam rakastih obolenj.

Srečanje o sokolarstvu

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici bo jutri ob 18.30 srečanje o sokolarstvu. Prirejata ga urad za lov goriške pokrajine in združenje sokolarjev iz FJK. Spregovorili bodo o zgodovini sokolarstva in današnji uporabi sokolov na letališčih, odlagalcih in kmetijskih podjetjih.

GORICA-NOVA GORICA - Romoli in Brulc prižgala lučke na smreki

Skupni trg spet kraj združevanja in topline

Množica ljudi kljub dežju pričakala prihod betlehemske luči miru

Pesem, tople želje in praznično vzdušje so v soboto zvečer napolnili skupni trg ob Goric. Prihod luči miru iz Betlehema in peti skupni prizig luč na smreki zapovrstjo je na trgu Evrope z obeh Goric privabil številne ljudi. Žal je tik pred začetkom prireditve začelo deževati, vendar to vzdušja ni skazilo. Oba župana sosednjih mest, Mirko Brulc in Ettore Romoli, sta v družbi goriške prefektinje Marie Augusta Marrosu, ki letos praznične dni prvič preživila v Gorici, zbranim voščila lepe praznike in spomnila na velike in združevalne dogodke, ki so se že odvijali na tistem mestu, medtem ko sta goriški duhovnik Nicola Ban, ki je nadomestil odsotnega nadškofa Dina De Antonia, in koprski pomožni škof Jurij Bizjak, ki se je dogodka udeležil namesto škofa Metoda Pišrika, vsem zaželeta mir in blagoslovljene praznike.

»Vedno ko sem na tem trgu, na katerem se je že odvila vrsta pomembnih, združevalnih dogodkov, čutim pozitivno energijo, željo po prijateljstvu, medsebojnem spoznavanju, ne glede na pridostnost državi ali politično razmišljanje,« je zbrani množici povedal Brulc, Romoli pa je spomnil na lanskoletno ganljivo vzdušje ob vstopu Slovenije v schengensko območje in skupnem praznovanju tega dogodka in dodal, da je želja po druženju letos nič manj prisotna, kar dokazuje množica na trgu.

Dogodek je letos potekal v organizaciji novgoroških, italijanskih in zamejskih skavtov, občine Gorica in mestne občine Nova Gorica. Luč miru iz Betlehema so v dar najprej prejeli pomogni škof Bizjak in duhovnik Ban, nato pa še župana Romoli in Brulc ter prefektinja Marrosujeva. Množico ljudi, ki je kljub dežju napolnila trg, je navdušil tudi prizig luč na skupni smreki na trgu.

Program je praznično zazvenel ob zvokih Goriškega pihalnega orkestra z dirigentom Črtomirjem Nanutom in zborčka učencev osnovne šole Solkan ter ob pesmi in glasbeni spremljavi skavtov. Obiskovalci so se lahko okrepčali tudi s prazničnimi dobrotnami in mrazu kljubovali s toplimi napitki, ki so bili na voljo. Seveda pa je vsakdo, ki je želel, na svoj dom v laternici odnesel plamenček betlehemske luči miru. (km)

Novogoriški župan Mirko Brulc med nagovorom; za njim stojita goriški župan Ettore Romoli in prefektinja Maria Augusta Marrosu

BUMBACA

GORICA - Gojenci SCVG Emil Komel na raznih tekmovanjih

Uspešni mladi glasbeniki

Alessandro Villalva in Aleš Lavrenčič sta se uvrstila na prvo mesto - Marta Carlesso četrta v ostri konkurenči

Marta Carlesso

Aleš Lavrenčič

Alessandro Villalva

GORICA - SSŠ poskrbel za nove reklamne letake

Slovenska šola pravo darilo

Prvič so v mestnem središču razobesili tudi večje plakate z otroškimi obrazi in geslom »Obdarite nas!«

Možnost izobraževanja v slovenščini je za otroke pravo darilo. To je sporočilo reklamnih letakov, ki bodo letos spodbujali starše k vpisu sinov v šole s slovenskim učnim jezikom. Za letosnjo promocijsko kampanjo se je Sindikat slovenske šole prvič odločil tudi za nakup večjih plakatov v formatu »jumbo« (3m x 6m), ki v teh dneh v

ulici Duca D'Aosta in na parkirišču med ulicama sv. Klare in Cadorna že pozivajo Goričane na prednosti slovenskih šol.

»Ostali, manjši letaki, so kot običajno razobešeni po vseh občinah goriške pokrajine, kjer delujejo slovenske šole,« so povedali pri Sindikatu in dodali, da je letosnjo podobo plakatov z otroškimi obrazi in geslom

»Obdarite nas - Fateci un regalo!« oblikovala tržaška agencija Sintesi Andreja Pisanija. Od januarja dalje bo ob navadnih letkih opozarjal na kakovost slovenskih šol vseh stopenj tudi svetlobni reklamni pano na Trgu Saba, kjer se srečujejo korzo Italia, ulica Aquileia, ulica Di Manzano in cesta, ki pelje do železniške postaje.

BUMBACA

KANAL

Azbest: sindikata noče voditi nihče

Pokus, da bi v Kanalu ustanovili občinski odbor SABS-a (Sindikat azbestnih bolnikov Slovenije), se je v četrtek izjalovil. Kandidat za predsednika Radovan Lango je od kandidature odstopil zaradi osebnih razlogov, premisili pa so si tudi nekateri drugi člani, ki naj bi prevzeli vodilna mesta. Zato do ustanovitve ni prišlo. »Ljudi je verjetno strah, čeprav tega ne povedo na glas. To je še posebej očitno po zadnjem dogodku, ko je po prevzemu funkcije predsednika sindikalne organizacije SABS dobil odpoved dolgoletni delavec Salonita, nazadnje zaposlen v Inde Salonit Stojko Simčič,« je povedal območni sekretar Zveze SABS za Primorsko Ernest Žnidarič. Predsednik Zveze Sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije Bojan Goljevšček pa opozarja, da socialnega dialoga s Salonitem ni mogoče vzpostaviti. »Mi imamo sindikate v kar nekaj podjetjih po vsej Sloveniji, take izkušnje pa nikjer. V lokalni skupnosti, v kateri podjetje deluje, je sindikalist dobil odpoved pogodbe, kandidat za predsednika sindikata pa dva dni pred ustanovno sejo odstopi iz osebnih razlogov,« je dodal Goljevšček.

Leta 2003 se je končalo prestrukturiranje proizvodnje v slovenskih družbah, ki so v svoji proizvodnji uporabljale azbest. Po sprejetem zakonu o odpravljanju posledic dela z azbestom je bilo tako doslej odkritih 1.200 obolelih z boleznimi zaradi azbesta, ki jih je bil priznan invalidski status in izplačana odškodnina; največ med njimi je nekdajih delavcev anhovske družbe Salonit. Prav zaradi tega, ker največ obolelih prihaja iz občine, kjer stoji družba Salonit, torej iz Kanala ob Soči, si je Zveza Sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije prizadevala za ustanovitev občinskega odbora sindikata tudi v tem kraju. Po osmih letih priprav, intenzivnih predvsem v zadnjih štirih letih, je četrtek poskus ustanovitve občinskega odbora propadel. Nad odpovedjo ustanovne skupščine sindikata je bil presenečen tudi kanalski župan Andrej Maffi. Že ob ustanovitvi sindikata SABS v invalidskem podjetju Inde Salonit junija letos, ko so za predsednika imenovali invalida Stojka Simčiča, je le-ta kmalu po svojem imenovanju dobil odpoved pogodbe o zaposlitvi. V Zvezni SABS so prepričani, da je razlog za odpoved Simčičevu sindikalno delovanje, čeprav je delodajalec v obrazložitvi odpovedi kot razlog navedel racionalizacijo poslovanja družbe in zmanjšanje števila izvajalcev na delovnem mestu vzdrževalec vozil – kurir. Simčič, ki je bil v Salonitu zaposlen 31 let pravi: »Ko se je ustanovilo ta sindikat, sem moral na pogovor k vodstvu, nekaj dni za tem pa sem izgubil službo.«

Očitno bo moralno preteči še nekaj časa, da bodo v Kanalu ponovno poskušali ustanoviti svoj občinski odbor Sindikata azbestnih bolnikov Slovenije, saj je še vedno precej nerešen primer obolelih za posledicami dela z azbestom. V pomoč naj bi jim bila tudi sprememba slovenske zakonodaje, ki je že v parlamentarni proceduri in po kateri naj bi pravico do odškodnin priznali tudi prebivalcem v okolici proizvodnih obratov, ki so predelovala azbestna vlakna.

Med letoma 1946 in 1996 so v Slovenijo uvozili in predelali 670 tisoč ton azbesta, ki ga je uporabljajo 14 večjih proizvajalcev, 8 pa ga je prodajalo. V petdesetih letih so tako azbestna vlakna uporabili za izdelavo številnih izdelkov, z azbestno kritino je pokritih še več kot tretjina vseh stavb, uporablja se tudi več kot tisoč kilometrov azbestnocoementnih vodovodnih cevi. V državah Evropske unije tako v tem obdobju pričakujejo 250 tisoč primerov mezotelioma, ki je navadno smrten. Ker pa je azbest posredno tudi povzročitelj raka na pljučih, naj bi po ocenah v EU v prihodnjih desetletjih zaradi azbesta umrlo od 250 do 400 tisoč ljudi. (km)

GORICA - ZSKD in društvo iz Prvačine priredila posvet o aleksandrinkah

V Egiptu so se križale usode Slovenk in Furlank

Migracijski val je prizadel vasi ob Vipavi, vendar tudi Romans in druge kraje v Furlaniji

Aleksandrinke so v Gorici sprožile dokajšnje zanimanje. Po odprtju fotografike in dokumentarne razstave o primorskih lepih Vidah, ki je do 9. decembra, na ogled v predobjodu pokrajinske sejne dvorane, so predvčerajnjim v istih prostorih priredili še nadvse uspešno okroglo mizo, ki je v marsičem potegnila iz pozabe ta nenavaden izseljeniški val iz začetka prejšnjega stoletja. Na srečanje z »Lešandrinkami« je v pokrajinski sejno dvorano prišlo zares veliko ljudi z obeh strani meje, ki so z zanimanjem sledili zelo pestremu programu petkovega večera. Strokovni posvet je priredila goriška ZSKD pod pokroviteljstvom pokrajinske uprave in v sodelovanju z Društvom za ohranjanje kulturne dediščine Aleksandrink iz Prvačine. Večer je uvedel pokrajinski odbornik Marko Marinčič, ki je v svojem nagovoru ugotavljal, da današnji migracijski tokovi potekajo v povsem obratni smeri. Danes prebivalci črne celine prihajajo v Evropo, pred stoljetjem pa so naša dekleta in žene hodile iskat srečo v Egipt. Med drugim se je Marinčič tudi zgražal nad izjavami politikov, da bi center za zdomec CIE v Gradišču spremenili v pravi »lager« z rešetkami in visoko bodečo žico. To nikakor ne sodi v omikano družbo, je v dvoječnem posegu ugotovil pokrajinski odbornik.

Večera je usklajeval goriški občinski svetnik in kulturni delavec Andrea Bellavite, ki je priznal, da je šele pred kratkim spoznal razsežnost tega povsem ženskega migracijskega vala, ki ga je splošno pomanjkanje pahnilo v iskanje zaslужka v egipovski Aleksandriji. Pravšnje vzdusje za spoznavanje vzrokov za tako množične odhode preko morja je prispevalo projiciranje filma »Žerjavi letijo na jug«, ki ga je leta 1974 za RTV Ljubljana pripravila goriška raziskovalka in novinarka Dorica Makuc. Film, ki ga je ob tej priložnosti Kinoatelje opremil z italijanskimi podnapisi, sloni na pričevanjih nekaterih Aleksandrink, ki so v puščavski deželi pustile svoja najboljša leta in so se domov vrnile stare, zgarane in velikokrat brez pokojnine in brez slehernege socialnega skrbstva. »Delale in skrbeli smo za druge, na lastno bodočnost pa smo morale pozabiti«, je povedala ena od intervjuvank.

Po filmu sta predstavnici društva iz Prvačine Dejana Baša in Tina Valič podrobno predstavili svojo kulturno-razi-

Del udeležencev posvetu; v prvi vrsti Dorica Makuc in Marko Marinčič

BUMBACA

skovalno sredino, ki srbi, da bi spomin na Lešandrinke ne tonil v pozabovo. Izseljeniški val je namreč najbolj prizadel prav Prvačino in okoliške vasi. Kot sta povedali predstavnici društva, je pojav Aleksandrink zaznamoval skoraj vsako hišo v Prvačini. Njim v spomin so v Prvačini uredili tudi manjši muzej, v katerem so zbrana pričevanja, pisma, predmeti in seveda fotografije deklet, ki so svoja mlaada leta pustila v Egiptu. Z zgodovinskega vidika sta se Lešandrink dotaknili mladi raziskovalki Nadia Boz v italijanščini in Katja Škrlj v slovenščini. Oba sta poročali o pred-raziskavi, ki sta jo opravili v krajih, v katerih je bil problem Lešandrink najbolj prisoten. Marsikdo v dvorani je izvedel, da ta migracijski val ni prizadel le vasi ob Vipavi, temveč tudi kraje v Furlaniji, najbolj še Romans. Ob zaključku nadvse uspešne okrogle mize, ki se je udeležila tudi etnologinja iz Ljubljane Daša Koprivec, je besedo prevzel še režiser Franco Però, ki je predstavil, obenem pa tudi povabil vse prisotne na gledališko predstavo Alexandria, ki bo na sporedu v gledališču Verdi v Gorici v sredo, 17. decembra, ob 20.45 uri. Posvet je zaključila predsednica goriške ZSKD Vesna Tomšič, ki se je zahvalila vsem so-delajočim ter izrazila upanje, da bodo letošnje pobude o Lešandrinkah botrovale še nadaljnjam raziskavam obdobja, ki je tako korenito zaznamovalo življenje naših ljudi. (vip)

DOBERDOB - Danes Na Gradini med, sir in božična tržnica

V centru Gradina v Doberdobu bo danes potekala pobuda Presenečenja v rezervatu. Družba Rogos se je odločila, da bo leta 2008 zaključila s prireditvijo v znanimaju različnih dejavnosti. Ob 9. uri bo pri centru Gradina zbirališče za brezplačni voden oglaz po rezervatu. Med 9.30 do 11. ure bo potekal »playclimbing« za otroke med 6. in 12. letom starosti. Ob 10. uri bo v kraški sobi odprtje male božične tržnice s slovenskimi in italijanskimi razstavljači. Nekateri bodo predmete le razstavljali, pri drugih pa bo možen nakup. Tržnica bo potekala do 18. ure. Ob 11.30 bo v prostorih, opremljenih za valorizacijo kraških pridelkov, potekala pokušnja sirov in medu. Predstavili se bodo sirarna Vidali iz Bazovice, ki predstavlja kravji sir, kmetija Francetovi iz Novih vasi, ki predstavlja kožji sir, in sirarna Kandus iz Vrtovine, ki pa nudi ovčji sir; med bodo predstavili čebelarstvo Trobec iz Štanjela, čebelarstvo Settimi in Ziani iz Bazovice ter čebelar Ferfolja iz Doberdoba. Po pokušnji bodo pridelovalci na razpolago strankam do 17.30. Ves dan bo na Gradini obratovala okrepčevalnica, ki kot vsako soboto in nedeljo nudi paleto toplih jedi z domača kuhinje

NOVA GORICA - Publikacija za gurmane Knjiga receptov z okusom vrtnic

Hitov kuhar na delu

FOTO K.M.

Pršut in vrtnice

Sestavine

200 g pršuta (rezine)
250 g mocarele
100 g belušev
pest listov vrtnic
4 žličke balzamičnega kisa z aromo vrtnic
4 žličke oljčnega olja
sol, poper
listki vrtnic in bazilike za okras

Priprava

Beluše skuhamo in jih ohladimo. Položimo jih v skledo in čeznje polijemo balzamični kis. V marinadi jih pustimo pol ure. Vzamemo rezino pršuta, vanjo položimo mocarelo in žličko belušev ter lističe vrtnic. Vse skupaj stisnemo v mošnjček in položimo na krožnik, pokapljam z oljem in potresem s preostalimi lističi vrtnic in bazilike.

Rožne bagetke

Za 8 hlebčkov

400 g moko
30 g kvasa
250 ml čaja iz vrtnic
ščepec sladkorja
5 g soli
20 g maščobe
posušene vrtnice

Priprava

V skledo raztopimo kvass z mlačnim čajem in sladkorjem. Posebej pripravimo moko, sol, maslo in nadrobljene liste. Vsem sestavinam dodamo kvass in pričemo z gnetenjem, dokler ne dobimo gladke mase. Tako naj vzhaja približno pol ure. Naredimo hlebčke in jih položimo v pekač ter jih ponovno pustimo vzhajati pol ure. Pečemo jih pol ure pri 180 °C. Ko so pečeni, jih vzamemo iz pečice in pustimo 10 minut, da se ohladijo. Tako pripravljene ponudimo z raznimi nadevi ali pa jih namakamo v različne omake.

DOBERDOB - 55-letniki skupaj nazdravili življenjskemu jubileju

Praznik z izletom in večerjo

Najprej so se odpravili na ogled božičnih tržnic v Salzburg, zatem so se zbrali v Gradišču

Doberdobski 55-letniki

kupih so Doberdinci okrog 17.30 odpotovali proti domu in se v Gradišču srečali s soletnikom, ki se niso udeležili izleta. Navdušeni nad srečanjem so odločili, da se bodo vsaj enkrat na leto zbrali na skupni večerji. Žal se

nekateri 55-letniki zaradi družinskih razlogov ali bolezni niso mogli pridružiti veseli družbi; njim udeleženci izleta in večerje že-lijo, da bi se vse lepo iztekel, tako da bi se prihodnje leto pridružili veseli klapi.

Na Vrhu pol ure kasneje

Iz prosvetnega društva Vrh sv. Mihuela so sinoči sporočili, da se bo južni Gregorčičeva prosлавa z naslovom »Bilo je... v Gorici« začela pol ure kasneje od napovedanega urnika; v centru Danica na Vrhu bodo tako otroški pevski zbor Vrh sv. Mihela, volkalna skupina Bodeča neža, ženska volkalna skupina Danica in mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba nastopili ob 20.30.

Zbirajo prispevke

Člani društva Leo Club, podmladka Lions kluba, bodo danes na konzu Verdi v Gorici prodajali božične sladice; zbrane prispevke bodo namenili nakupu specifične didaktične opreme za slepe in slabovidne študente.

Dobrodeleni koncert

V deželnem avditoriju v Gorici bo jutri ob 21. uri koncert filmske glasbe z naslovom »Ciak, si suona«. Nastopila bo godba na pihala »Fil(m)armonica« iz Moša. Prostovoljne prispevke bodo namenili goriški menzi kapucinov.

Večer o Coroniniju

V bivši konjušnici palače Coronini v Gorici bo jutri ob 17.30 Lucia Pillon spregovorila o Carlu Girolamu Nicoloju Coroniniju (1818-1910).

okviru poletnega Festivala vrtnic, ki je letos v Novi Gorici potekal tretjič. Knjige sta z uvodnimi besedili o vrtnicah obogatila Edi Proš, predsednik goriške sekcije Društva ljubiteljev vrtnic in Katja Kogej, fotografije je prispeval priznani slovenski fotograf Egon Kaše, objlikovali pa so jo v studiu Lettim. V Hitu jo bodo najprej promovirali kot njihovo poslovno darilo, za protokolarne namene jo bo podarjala tudi Mestna občina, po novem letu jo bo moč pa tudi kupiti.

Vas je zamikalo, da bi svoje jedi začili z vrtnicami? V pokusu ponujamo dva recepta iz knjige.

Pod pokroviteljstvom
Zveze slovenske katoliške prosvete
P. D. Vrh sv. Mihaela
prireja

Gregorčičeve proslavo "Bilo je ... v Gorici"

- Nastopili bodo:
- OPZ Vrh sv. Mihaela
 - Vokalna skupina Bodeča Neža Vrh sv. Mihaela
 - ŽePZ "Danica" - Vrh
 - MePZ "Hrast" - Doberdob
- Jutri - v ponedeljek, 15. decembra ob 20.00 v K.Š.C. Danica na Vruhu sv. Mihaela

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RENTENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBУ
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimská ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

Gledališče

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo 15. in 16. decembra, ob 20.45 gledališka predstava »Il sindaco del rione sanità« s Carlom Giuffrejem; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v torek, 16. decembra, ob 20.45 bo gledališka predstava »Il vangelo secondo Pilato« Erica Emmanuel Schmitta (igrajo Glauco Mauri, Roberto Sturno in Marco Bianchi); informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) do ponedeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

PD ŠTANDREŽ prireja niz predstav ljubiteljskih gledaliških skupin: danes, 14. decembra, ob 17. uri bo na vrsti komedija Jeana Cloda Danauda Kvačkaria v izvedbi KUD Šmartno ob Paki.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo v ponedeljek, 15. decembra, ob 21. uri predstava »Marlene« Giuseppeja Manfridija (na-

stopajo Pamela Villoresi in David Sebasti); informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

Kino

GORICA

KINEMAХ Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Ultimatum alla Terra«. Dvorana 2: 15.40 - 17.40 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; 20.10 - 22.10 »La fidanzata di papà«.

Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »The Millionaire«.

TRŽIČ

KINEMAХ Dvorana 1: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.10 »Ultimatum alla Terra«. Dvorana 2: 15.40 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »Come Dio comanda«. Dvorana 3: 15.20 - 17.30 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; 20.10 - 22.10 »Saw V«.

Dvorana 4: 15.20 - 17.30 »Twilight«; 20.30 »Racconto di Natale«.

Dvorana 5: 16.00 »Tiffany e i tre briganti«; 17.40 - 20.00 - 22.00 »La felicità porta fortuna«.

Razstave

KD BRIŠKI GRIC IN FOTOKLUB SKUPINA 75 vabita na gled fotografiske razstave Silvana Pittolija z naslovom Števerjan v zrcalu Brd na sedežu društva Briški gric v Števerjanu; do 15. decembra samo ob sobotah med 10.30 in 11.30 ter med 15. in 17. uro.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb ruskega akademika umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

BREZPLAČNA VODENA OGLEDА razstave »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso« (med 10. in 19. uro na sedežu fundacije Goriške hranilnice v ul. Carducci, 2 v Gorici) bosta danes, 14. decembra, ob 11. in 17. uri; (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111).

DRUŠTVO ARS vabi na ogled prodajne razstave v dobrodelne namene Umetniku za Karitas v Galeriji Ars na Travniku v Gorici. Razstavlja Zalka Arnsk, Bogdan Čobal, Jana Dolec, Robert Faganel, Zmago Jeraj, Azad Karim, Silva Karim, Mira Ličen Krmpotić, Marjan Miklavč, Albina Nastran, Blaž Seume in Miha Žorž; do 31. decembra po urniku Katoliške knjigarne.

FOTOGRAFSKI KROŽEK BFI vabi do 18. decembra na ogled razstave člena Agostina Colle v gostilni »Ai Tre Amici« v ul. Oberdan v Gorici.

FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN SVETA GORA v sodelovanju s krajevno skupnostjo Solkan, turističnim društvom Solkan in kulturnim društvom Sabotin iz Štmavra organizira 7. slovensko razstavo jaslic z mednarodno udeležbo. Odprtje razstave bo danes, 14. decem-

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentini 61
AGIP - Ul. S. Polo
TAMOIL - Drev. Cosulich 21

ŠKOCJAN

ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

ŠTARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

FOLJAN

IP - Ul. III Armata 58

stopajo Pamela Villoresi in David Sebasti); informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

RAZSTAVA UNKNOW bo do 15. decembra na ogled v ateljeju Marco Bernot v ul. Italico Brass 5 v Gorici. Razstavlja dela Giovannija Assirelli, Luce Capizzija, Federice Carta, Alberta Carusa, Nicole Gaggiolija, Alessandra Gaierja, Giorgia Gerometta, Franca Manzonija, Valeria Nicolaia in Giade Princi.

Koncerti

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB IN SOVODNJE

organizira vsakoletni božični koncert za člane, ki spada tudi v sklop praznovanj stoletnice banke, v soboto, 20. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Nastopil bo Orkester slovenske vojske s tenoristom Janezom Lotričem.

ZDURŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV GORICA, ADVSG

ADO in ADMO vabijo na božični koncert z naslovom »Parole e Musiche per la Vita« z glasbeno šolo Roland v četrtek, 18. decembra, ob 20.30 v gledališču Verdi v Gorici.

Čestitke

Danes, 14. decembra, praznuje v Doberdobu svoj 30. rojstni dan naš DARIO »MELANC«. Polno zdravja, sreče in da bi se na mnoga leta tako lepo prepeval ter da bi se mu uresničile vse skrite želje mu iz srca žeijo mama, tata, nona in vsa »žlah-ta«.

Naš dragi pevovodja DARIO jih 30 slavi. Iskrena voščila ob okrogli obletnici mu želimo vši pevci in pevke Cerkvenega pevskega zboru iz Doberdoba.

Dragi pevovodja DARIO, vse najboljše za 30. rojstni dan. Da bi ti bil lep ves dan in še vse naslednje dni naj se ti »fajn« godi, to ti ženska vočalna skupina Jezero srčno želi!

Naš mladi violinist ALEŠ LA-VRENČIČ iz Doberdoba se je tokrat izkazal. Dne 5. decembra je osvojil 1. absolutno mesto na mednaroden temkmovanju P. Spinich v Trstu v A kategoriji iz violine. Ob takem uspehu se z njim veselimo in mu čestitamo nona Tončka, nono Silvano, teta Ingrid z Robertom, Janom in malo Andrejo.

OPZ Veseljaki iz Doberdoba iskreno čestita svojemu pevcu ALEŠU LAVRENČIČU, ki je na 4. mednaroden temkmovanju P. Spinich v Trstu v A kategoriji iz violine dosegel prvo absolutno mesto s 69 točkami. Obenem se veseli tretje. oz. četrte nagrade iz klavirja svojih pevcev KRISTJANA in KATARINE VIZINTIN.

Obvestila

DRUŠTVO KULTURAGUA je izoblikovalo koledar za leto 2009 na temo otrok. Izkušček prodaje bo namenjen otroškemu oddelku bolnišnice v kraju Leona v Nikaravgi; informacije na e-mailu janajarc@hotmail.com ali na tel. 347-2965932 (Jana).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV

za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v nedeljo, 28. decembra, v Dijaškem domu v Novi Gorici. Poskrbljeno bo za družabno noveletno srečanje s kratkim kulturnim programom, primerno večerjo in bogato tombolo. Igral bo glasbenik Silvo. Prijave do razpoložljivim mest. Vpisujejo Saverij Rožič (0481-390688), Ana Kuzmin (tel. 0481-78061), Ivo Tomsič (tel. 0481-882024) in Karla Vintint (tel. 0481-882183).

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urne merjenja hitrosti z napravo velomatic: ul. III Armat - torek, 16. decembra, 14.30-15.30.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE

vabi člane in simpatizerje na srečanje ob zaključku leta v soboto, 20. decembra, ob 15.30 v kulturnem centru v Jamljah. Ob priložnosti bodo izdali izkaznice za leto 2009 članom in antifašistom, ki bi želeli vstopiti v borčevsko organizacijo, in se pogovorili o pobudah sekcijske za leto 2009.

URADI ATER na korzu Italia 116 v Gorici bodo zaprti 24. decembra, 31. de-

bra, ob 15. uri v Franciškovi dvorani na Sveti Gori nad Solkanom; na ogled bo do 11. januarja med 10. in 18. uro.

V KULTURNEM DOMU V SOVOD-

NJAH poteka ob sredah med 17. in 18. uro gledališka delavnica; vodita jo Maša Devetak in Anna Roversi. Srečanja so primerna za srednješolce; informacije na tel. 328-2580940 (Maja).

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koli informacijo v zvezi z Aleksandrinskimi goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglašijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

SLOMEDIA.IT

spletni portal Slovenčev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Priprave v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost našrekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slo-media.it. Najboljši izdelki bodo nagrajeni.

Prireditve

KD OTON ŽUPANIČ

vabi na božično v torek, 16. decembra, ob 20. uri v kulturnem domu Andrej Budal v Štandrežu. Nastopili bodo otroška pevska skupina Oton Županič, vočalna skupina Sraka, Zbor goriških upokojencev ter pevski zbor Tončke Čok iz Lonjerja. Nazdravili bodo novemu letu in se poslovili od starega ob žlahtni kapljici in prigrizku.

UČENCI IN UČITELJI

osnovne šole Josip Abram iz Pevme in otroški vrtec vabijo na božičnico, ki bo v petek, 19. decembra, ob 19. uri v župnijski cerkvi v Pevme. Sodelujejo moški zbor iz Štmavra in cerkveni pevski zbor iz Pevme.

UŠKD KREMENJAK

vabi na božično v torek, 23. decembra, ob 20.30 v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Nastopili bodo otroška pevska skupina Vesna iz Križa, otroški pevski zbor Kremenjak, plesni skupini Kremenjak, jameljski otroci in mešani pevski zbor iz Gorenjske.

ŠZ OLYMPIA

vabi na telovadno božično v četrtek, 18. decembra, ob 20. uri v telovadnicni na drevoredu 20. septembra v Gorici. Nastopajo skupine Gymplaya, športne in športno-ritmične gimnastike, volleyba, minivolleya in športnega plesa.

V OSNOVNI ŠOLI ALOJZ GRADNIK

v Števerjanu bo v torek, 16. decembra, ob 14. uri božičnica otrok iz vrtca in osnovne šole.

NAŠ ŠPORTNI 2008

zaključna prireditve ob izboru najboljših športnikov Primorske, bo v četrtek, 18. decembra, ob 17. uri v

Ponudbe veljajo do 24. decembra 2008

DOBRE CENE

prav kot Božič!

€ 17,50

Pršut
Parma
cena za kg

Losos
KV NORDIC
norveški
paket 200 g,
28,75 € / kg

€ 5,75

Pandoro,
tradicionalni
MELEGATTI
1000 g

€ 2,98

Panettone,
klasični
MOTTA
1000 g

€ 2,98

Ekstra
deviško
oljčno
olje
MONINI
1 liter

€ 3,79

Pralni
prašek
DIXAN
veliko pakiranje
45 pranj

€ 7,90

€ 99,00

Mokona
BIALETTI
• Aparat za espresso kavo
• moč 900 w
• na voljo v srebrni in modri barvi

Notesnik
Netbook
PACKARD BELL

- procesor intel atom n270 1.6ghz • 1gb ddr2 ram spomina • 160 gb serial ata trdi disk • 8,9" led ekran 1024x600-card reader 5 v 1 • dvi
- 3xusb 2.0 • wifi • webcam • lan 10/100 • litija baterija
- windows xp Home edition

€ 389,00

**BARVNI TELEVIZOR
LCD 32"**
SAMSUNG LE 32 A336
• HD READY • 2 HDMI
• SKY HD TESTED
• ločljivost 1366x768
• avdio stereo SRS trusurround
• teletext
• vgrajen zemeljski digitalni dekoder
• vrtljiv opornik

€ 399,00

DECEMBRA VEDNO ODPRTO (25. IN 26. DECEMBRA ZAPRTO)
Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDITE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

poleg tega...
branimo naše kupce
nižamo cene in dvigujemo kupno moč
cene za več kot 150 artiklov so pri nas

**znižane in
zamrznjene**

do 31. marca 2009

NEDELJSKE

Čeprav postaja gospodarska kriza vse ostrejša in vsakodnevne težave ljudi dokazujojo, kako so ukrepi, ki jih je sprejela italijanska vlada nezadostni (pristop vlade precej spominja na otroka, ki je s kangledico hotel izprazniti morje), vprašanje, kako ukrepati proti posledicam krize, ni glavna tema politične debate med strankami. Vlada zagotavlja, da je s svojimi sedanjimi ukrepi naredila vse, kar ji razpoložljiva finančna sredstva dopuščajo in je dobesedno gluha za zahteve sindikatov in za dopolnila, ki jih predlaga opozicija. Poznost premiera Silvia Berlusconija in njegovih sodelavcev je ta čas namenjen na sodstvu, reforma pravosodja, kot podudarja pravosodni minister Angiolino Alfano pa naj bi bila ena od prioritet tudi zaradi spora med državnima tožilstvoma v Salernu in Catanzaru, zaradi katerega je predsednik republike Giorgio Napolitano zahteval pojasnila od obeh tožilstev in prisilil višji sodni svet, da se je z obravnavanjem spora podviral.

Berlusconi je v preteklosti že skušal reformirati sodstvo, vendar tokrat se ne zadovolji več s samo reformo zakonov, ki urejajo delo sodnega sistema, ampak hoče zarezati še globlje v tkivo italijanske demokracije in spremeniti ustavne člene, ki jamčijo neodvisnost sodnikov. Glavni cilj je ločiti državne tožilce od ostalih sodnikov morda z uvedbo dveh ločenih zbornic in dveh višjih sodnih svetov, tožilci pa naj bi po ameriškem vzorcu postali samo odvetniki tožilstva, skratka ne bi bili več neodvisni sodniki, kot so bili doslej, ampak povsem podrejeni politični oblasti.

Berlusconi tega svojega načrta niti ne prikriva, saj je pred nekaj dnevi javno napovedal, da namerava spremeniti ustavo tudi brez soglasja opozicije, ker naj bi imel v parlamentu dovolj glasov za to. Pri tem je brez pomicanja zavrnil možnost soobčenja in usklajevanja stališč z opozicijo, češ da ne more sesti za isto mizo s tistimi, ki ga primerjajo z nekdanjim argentinskim pučističnim generalom Jorgejem Rafaellom Videlom. Voditeljem Demokratske stranke pa je kot pogoj za morebitni dialog postal zahteva, naj prekinejo vezništvo z voditeljem Italije vrednot Antonio Di Pietrom, ki ima po premierjem mnemu prevratniške padke.

Stališče je bilo tako ostro, da je dan potem predsednik republike Napolitano jasno in glasno poudaril, da so vrednote, na katerih temelji italijanska ustava, še vedno aktualne in jih zato ni mogoče spremenjati. Berlusconi pa je iz Bruslja, kjer se je udeležil vrha predsednikov vlad Evropske unije, odvornil, da reforma pravosodja ne zadeva temeljev ustave, ampak samo nekatere načela. Zato je premier prepričan, da Napolitanove besede niso bile namenjene njemu.

Še pred Napolitanom se je oglasil predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, ki je poudaril, da je treba temeljna pravila spremeniti s čim širšim soglasjem in da je pri tem usklajevanje stališč med večino in opozicijo nujno potrebno. Zaskrbljen pa je tudi voditelj Severne lige Umberto Bossi, po katerem je tokrat Berlusconi odločno pretiraval. Bossi se po eni strani boji, da bi reforma pravosodja postala za Ljudstvo svobode prednostna naloga in bi tako potisnila na stranski tir in na čakanje davčni federalizem, ki je glavni cilj Lige, po drugi pa se boji, da bi zaostreitev odnosov z opozicijo upočasnila parlamentarno pot federalizma. Voditelj lige ni pozabil, da je leta 2006 Liga skupaj z Berlusconijem v parlamentu z brutalnim preglašovanjem leve sredine izsiliла reformo ustave, ki pa so jo volivci ne-

kaj mesecev pozneje z referendumom odpravili.

»Italijanska ustava,« je pojasnil nekdanji predsednik ustavnega sodišča Vladimiro Zagrebelsky, »je vključevalna, napisana načela veljajo za vse, zjamčene so pravice vseh, zasnovana je bila tako, da velja za vse. Naša ustava ni vzvod oblasti, ampak jamstvo proti zlorabam oblasti.« Tudi zaradi tega je bil po mnenju Zagrebelskega 138. člen zasnovan v sedanji formulaciji, ker dopušča tudi manjšini volilnega telesa, da zavrne tudi dovolj širok dogovor med političnimi silami. Za ustavni referendum namreč ni predpisani noben prag veljavnosti, zato ga lahko zavrne tudi manjšini del volilnega telesa.

Berlusconijev dojemanje ustave pa je v nasprotju s tem, zgleduje se po nekdanjem angleškem voditelju Oliveru Cromwellu, po katerem je bila ustava vzvod oblasti, sredstvo za vladanje. Ta težnja, kot je poudaril odgovorni

urednik Republike Ezio Mauro, je v Berlusconijevem nastopanju zaznavna že od samega začetka, tokrat pa gre za načrt spremembe oblasti, katere os je človek, ki je sebe že izvzel iz pravila, da je zakon enak za vse (z zakonom Alfonso, po katerem so nastopi predsednika republike, predsednikov obeh domov parlamenta in predsednika vlade nekaznivi, je Berlusconi že naredil prvi korak za reformo pravosodja). Najhujše pa je pri tem dejstvo, da je dober del Italijanov ta zakon sprejel pasivno, del tiska, ki velja za liberalnega, pa mu je celo ploden.

Dejstvo, da Berlusconi napoveduje, da bo večina to reformo izglasovala tudi sama ne glede na stališča opozicije, pa kaže, da premierju ni samo do reforme pravosodja, ampak se želi znebiti vsakršnega nadzora. Po ustavi in po veljavnih zakonih je namreč sodstvo telo, ki bdi nad zakonitostjo, zaradi tega je tudi ustava zagotovila sodstvu neod-

visnost od politične oblasti. Če bi Berlusconiju uspelo uresničiti svoj načrt, bi bilo v Italiji korenito spremenjeno razmerje med oblastmi, izvršna oblast, od ljudstva izvoljeni bi prevladal nad ostalimi.

Ali mu bo uspelo? Zagrebelsky upa, da premierjev načrt ne bo uresničen in da bo tudi v desni sredini prevladalo spoznanje, da je pot, ki jo nakazuje premier, lahko nevarna. Kaj pa, če bo Berlusconi vztrajal? »V tem primeru bo treba jasno spregovoriti in prepričati javno mnenje, da ni mogoče kar čež noč odvreči na smetišče stoljetja zgodovine in civilnih vrednot,« je prepričan nekdanji predsednik ustavnega sodišča.

Najbrž bo treba počakati še nekaj tednov, preden bo jasno, kako se bodo stvari razpletli ali zapletli, saj je pravosodni minister Alfano po pogovoru s premierjem sklenil, da bo skušal obnoviti dialog z Demokratsko stranko

vsaj glede reforme procesa, ker ni verjeti, da bi Veltronijeva stranka lahko prisla na ustavne reforme. Ali je Berlusconi prisluhnil svarilu Finija in Bossija? Ali gre za korak nazaj kot pri reformi osnovnega šolstva? Tudi v tem primeru še ni jasno, ali gre za uspeh protestnikov ali pa za taktično potezo vlade. V sedanjih razmerah in ob zaostrovitvi gospodarske krize pa je še najbolj zaskrbljujoča šibkost opozicije, pravzaprav glavne opozicijske sile Demokratske stranke, saj je bil prislovični babilonski stolp primer sozvočja in usklajenosti v primerjavi s stališči in izjavami voditeljev Demokratske stranke. Zmeda, ki pretresa to stranko, je po eni strani posledica napetosti, ki jih je med raznimi frakcijami izval poraz na volitvah 13. in 14. aprila, po drugi pa shizofrenega poteka dialoga s premierjem Berlusconijem. Voditelj desne sredine je sekretarja demokratov Walterja Veltronija najprej zvabil na prostoto, nato pa ga zahrbtno zabolel.

K temu pa je treba dodati tudi notranjo napetost glede temeljnih izbir, saj še ni jasno, kakšen je cilj in kakšen je značaj Demokratske stranke. Uradno je to še vedno stranka z večinskim nagnjenjem, kot jo je lani jeseni opredelil Veltroni. Stranka naj bi lahko pridobila večji konsenz od sedanjega in naj bi kandidirala za vladno silo, da bi skupaj s tistimi, ki soglašajo z njenimi cilji, krmarila modernizacijo države. Ob tej tezi pa so vidni tudi poskusi iskanja povezav s sredinsko UDC Pierferdinanda Casinija na eni strani, po drugi pa obnavljanja stikov z radikalno levico. Če bi to privelo do razkroja Demokratske stranke pa bi bil dokončno pokopan projekt Oljke, kot si ga je zamislil Romano Prodi, stranke, ki naj bi združila ljudi socialistične politične tradicije, napredne liberalce in katolike. To pa bi dejansko bilo priznanje, da Demokratska stranka nima možnosti zmage proti sedanji desnici in bi iskala druge poti, ki bi se zgledovale po strogem političnem realizmu. Če k temu dodamo tudi predlog nekaterih predstavnikov Demokratske stranke (Sergio Chiamparino, Massimo Cacciari in drugi), ki se zavzemajo za oblikovanje federativne stranke in zagovarjajo tezo nastanka severne stranke, je precej očitno, da je v teh dneh Demokratska stranka zgolj hipotetična stranka, v kateri se množijo konfliktne teze, ne da bi bilo pravzaprav jasno, kaj naj ta stranka sploh bo, katere so njene vrednote in njen politični načrt. Člani in pristaši so demotivirani, javno mnenje, ki se prepoznavata v vrednotah demokratov pa je razočarano in vdano v usodo.

Demokratska stranka doslej ni bila sposobna voditi dovolj učinkovito opozicijsko politiko, voditelji, ki zastopajo razne frakcije, so se srečali, so se pogovorili, vendar doslej niso znali zagotoviti učinkovitega in udarnega vodstva, tudi demonstracije v središču Rima, na katerih je sodelovala ogromna množica ljudi stran ki niso dale pričakovanega elana. Kot ugotavlja politolog Edmondo Berselli, Demokratska stranka z dosedanjim medsebojnim trepljanjem med voditelji in s prizorno lažno navidezno enotnostjo tvega zadušitev zaradi »notranjega konsenza«. Zato je potreben odločen in tudi neformalen pristop k reševanju strankine krize, ki je dodatno ohromljena tudi zaradi nekoliko omahljivega odnosa nekaterih krajevnih upraviteljev do moralnega vprašanja.

Vsaka demokracija je hroma, če opozicija ni sposobna učinkovito nadzorovati dela vladnih sil. V sedanjih razmerah pa bi bila Italija brez dovolj učinkovite opozicije še nekoliko bolj hroma od drugih. Tudi zaradi tega je v interesu vseh, da si Demokratska stranka čim prej opomore.

POLITIČNA KRIZA DEMOKRATSKE STRANKE

Agresivna politika Silvia Berlusconija in Veltronijevo mencanje

VOJMIROV TAVČAR

Naši šoli

Naši šoli za rojstni dan

**Sredi Trebč še stoji,
radi imamo jo mi
in zato smo se zbrali,
da ji voščimo vsi.**

**Zdaj naj sliši nas spet,
kdor jo hoče razdret:
»Tukaj bomo ostali
sto in tisoč še let!!!«**

Mlada učiteljica: »O, draga kolegica. Srezen dan!«

Starejša učiteljica: »Kje pa, zelo si želim srezen dan!«

Mlada učiteljica: »Kar pridi na obisk. Ne pozabljaj, da je srezen dan!«

Starejša učiteljica: »Je prišlo do takoj velikega srezenega dneva?«

Je morda kaj narobe?«

Mlada učiteljica: »Ne, samo nekaj... pomembno.«

ravjo izvesti spet novo reformo.«

Starejša učiteljica: »A res? In kaj naj bi uvedeno?«

tako hudega?«

Mlada učiteljica: »Vsak razred naj bi imel enega učitelja, vsi otroci bi bili v šoli samo do konca tujca ne bi bilo več v naših razredih.«

Starejša učiteljica: »In kaj je to novo?«

Mlada učiteljica: »Ne. Nič novega. Škoda, da je v šolskem letu 2008/2009.«

Starejša učiteljica: »Se šališ? Sem mislila, da je to bilo v letu 1978/79!«

Mlada učiteljica: »Ne, ne. Minilo je že celo deset let. Vse spremembam naša šola še vedno.«

smo se zbrali, da ji voščimo za rojstni dan.«

Vse najboljše, da bi postala večja,
Želim ti, da bi postala večja, da bi imela vedno
Draga šola, želim ti, da bi ostala vedno.

Želim ti, da bi bila lepo,

Lepo bi bilo, da bi imeli vedno

Želela bi, da bi ta šola vedno

Hotela bi večje domove.

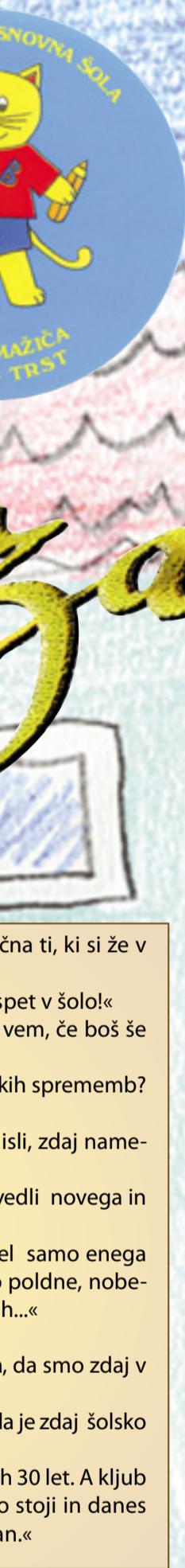
Lepo bi bilo, da bi imeli vedno

Želel bi, da bi bila vedno

Želim, da bi imela šola vedno

V šoli se vedno zabavamo. Všeč mi je plavanje, umetništvo. Rad berem, pišem in računam. Najlepši

Ža rojstni dan

čna ti, ki si že v
spet v šolo!«
vem, če boš še
kih sprememb?
isli, zdaj name-
vedli novega in
el samo enega
poldne, nobe-
h...«
da smo zdaj v
la je zdaj šolsko
h 30 let. A kljub
o stoji in danes
n.«

Naša šola

Besedilo: četrtošolci in petošolci v šolskem
letu 1997/98
Uglasbil: Matjaž Šček

Hura, hura, to je naša šola trebenska!

Sredi vasi naša šola stoji,
obiskujemo jo z vseh strani
in radi jo imamo prav vsi.

Hura, hura, to je naša šola trebenska!

Veliko otrok v njej sedi,
pridi, zabaval se boš tudi ti.
učimo se, igramo, dolgčas ne poznamo.
To je naša šola trebenska.

Hura, hura, to je naša šola trebenska!

Trebence razveselimo,
ko jim srečne praznike želimo,
na izlete hodimo, knjige radi beremo
in glasilo tiskamo.

Hura, hura, to je naša šola trebenska!

raga šola, ob 140 - letnici.
več otrok in da bi ti uspelo praznovati dvesto in več let!
dno tako kot si sedaj, ker te imamo zelo radi.
večja, in barvana kot nekoč.
eliko sobo z mizami, da bi jedli v šoli.
tala taka, kot je bila in kot je zdaj.
vorišče in nove računalnike.
i večje dvorišče in igrala na njem.
la pobarvana z vsemi barvami.
večje razrede in večjo telovadnico.
v bazenu, posebno zaradi štafete. Ko rišemo, smo pravi
pše je med telovadbo, ker se igramo Med dvema ognjem.

V ŠOLI MI JE LEPO, KER SE UČIMO.
MENI JE VŠEČ, KO SE IGRAMO NA VRTU.
V ŠOLI JE LEPO, KO RIŠEMO.
V ŠOLI JE LEPO,
KER IMAM VELIKO PRIJATELJEV.
LEPO JE,
KER SI PRIPOVEDUJEMO PRAVLJICE.
NAUČILI SMO SE VELIKO
LEPIH IN PRIJAZNIH BESED.

Učenke in učenci celodnevne osnovne šole Pinka Tomažiča

PRAKTIČNA NAVODILA STROKOVNE SLUŽBE KMEČKE ZVEZE

Pravilno gnojenje vinske trte je zelo pomembno

O gnojenju smo že večkrat pisali in nakazali splošna navodila, ki spremljajo to opravilo, ne glede na kulturo, zato jih ne bomo ponovno navajali. Tudi ob tej priliki pa želimo poudariti, da morajo biti rastline preskrbljene z hranilnimi snovmi, če hočemo, da bo njihova rast in rodnost pravilna in neovirana.

Trta tako kot vse ostale trajne kulture raste vrsto let na istem mestu, zato je izredno pomembno, da si ji zagotovijo potrebna hranila, sicer se škoda na rasti in rodnosti ponavlja iz leta v leto.

Vinogradnik mora poznati vlogo, ki jo imajo posamezni elementi za trto ter znake, ki se pojavi pri pomanjkanju posameznih elementov in ukrepe, da se po-pravijo določene pomanjkljivosti pri prehrani trte. V primeru dvomov ali negotovosti pri spoznavanju teh znakov je pripo-ročljivo, da se vinogradnik obrne na strokovnjaka. Za določitev točne količine potrebnih hranilnih snovi je koristno pozna-ti več podatkov, predvsem pa sledečih:

kemično analizo tal; oceno rasti in rodnosti; kemično analizo listja. Posebno prva dva podatka morata biti razpoložljiva, če hočemo določiti bolj ali manj točno količino potrebnih hranil.

Pri navedbi količin za letno dogno-jevanje bomo upoštevali srednjo preskr-bljenost tal z rudninskimi elementi. Ta ko-

ličina bi lahko zato bila previsoka ob do-bri preskrbljenosti, ali pa prenizka ob slabii. Na osnovi večjega števila talnih analiz, s katerimi razpolagamo in ob upoštevanju povprečnega pridelka 80-100 stotov groz-ja na hektar, smatramo, da so najprimernejše količine hranil za redno letno do-gnojevanje vinogradov sledeče:

N (dušik)	P205 (fosfor)	K20 (kalij)	Mg (Magnezij)
Kg/ha	Kg/ha	Kg/ha	Kg/ha
60-70	50-60	80-90	40

Zgornji odmerki seveda izražajo hranila, tako kot so prisotna v rudninskih gnojilih, seveda v večji ali manjši vsebnosti. Če bomo, na primer, gnojili vinograd z dušičnim gnojilom, katerega vsebnost je 16% dušika, kot so nitrati, bomo potrebovali 5-6 stotov te soli na hektar za zadostiti potrebam vinograda po dušiku, če bomo pa gnojili z ureo (46% N), bo dovolj 1,5 stota na hektar. Isto velja za ostala hranila.

Običajno uporabljamo za redno do-gnojevanje vinogradov mineralna gnojila. Izbiramo med enostavnimi in sestavljenimi gnojili, paziti pa moramo, da razmerja med hranili v gnojilih, ki jih uporabljamo, vsaj približno ustreza potrebam našega vinograda. V vinogradih, kjer je izrazito po-manjkanje le enega hranila (v naših tleh je to najpogosteje fosfor), je bolje, da se odlo-čimo za uporabo posamičnih gnojil.

Posebno pozornost namenjamo do-gnojevanju z dušikom, ker je, z razliko od fosforja in kalija, podvržen izpiranju in je zato priporočljivo redno dušično dogno-jevanje z dvema ali tremi posegi. Vemo, da vinska trta potrebuje za pomladansko rast le majhne količine dušika, ki ga dobí iz la-stne zaloge iz korenin in starega lesa. Šele od sredine maja naprej začne vinska trta sprejemati dušik iz tal in v juniju ter začetku julija se potrebe trte po dušiku večajo. Med zorenjem grozdja potreba po dušiku po-novno naraste in nato do odpadanja listja upade. Glede na navedene potrebe trte po dušiku je najprimernejši čas za dognojevanje z dušikovimi gnojili od začetka aprila do sredine maja. Če je rast trte izrazito slaba, je skrajni čas za dognojevanje takoj po cvetenju. Kjer je možno, je seveda pri-poročljivo gnojiti tudi z organskimi gnojili, predvsem hlevskim gnojem. V prej pri-poročenih odmerkih pa je seveda všeta celotna količina gnojil iz mineralnih in or-ganskih.

Zavedati se moramo, da se hranila optimalno izkorisčajo le v struktturnih tleh, kjer je dovolj humusa oziroma or-ganske snovi. Vinogradnikom zato pripo-ročamo, da poskrbijo za vnašanje organ-ske snovi v zemljo z uporabo hlevskega gnoja ali z zatravitvijo.

Svetovalna služba KZ

OBVESTILO Obveznost pri prodaji svežega mleka

Kot poroča Tržaška ustanova za zdravstvene storitve morajo govedorejska posestva, ki proda-jajo sveže mleko, izpostaviti v prodajnem prostoru obvestilo o ravnjanju z mlekom. Kupci morajo biti namreč seznanjeni, da gre za mleko, ki ni bilo pasterizirano in ga je zato treba prevreti pred porabo.

V svojem poročilu omenjena ustanova tudi obvešča rejce, da je začasno zamrznjeno izdajanje no-vih dovoljenj za neposredno pro-dajo svežega mleka na kmetiji.

Svetovalna služba KZ

EVROPSKA KOMISIJA

Podatki o letošnji proizvodnji vina

Znani so podatki Evropske komisije, sicer še nedokončni, a od ka-terih ne bo zaznavnega odstopanja, o vinski proizvodnji v tekočem letu. Proizvodnja vina je na državni ravni doseglj 47.000.000 hl in je za pribli-žno 8% višja kot lanska (42.559.000 hl). S to proizvodnjo se Italija pono-vno postavlja na prvo mesto držav proizvajalk vina, saj je po omenjenih podatkih francoska proizvodnja v le-tu 2008 doseglj 44,4 milijonov hl. Tretja vinska velesila je Španija z 39.000.000 hl, glede proizvodnje Slo-venijske pa navaja isti vir 790.000 hl, kar je nekaj manj kot v zadnjih letih.

Če se povrnemo k italijanski proizvodnji, je na prvem mestu dežela Veneto (7.410.000 hl), sledijo ji Sicilijska (7.190.000 hl), Apulija (6.850.000 hl) in Emilia Romagna (6.300.000 hl), Pjemont (2.650.000 hl) in Toskana (2.560.000 hl). Kot vidimo, sta deželi, kjer se proizvajajo najboljša itali-janska rdeča vina, šele na petem oz. šestem mestu.

Naša dežela spada med manjša proizvajalce, slovi pa po kakovosti svojih vin, predvsem belih. Letošnja proizvodnja je doseglj 790.000 hl (prav toliko kot proizvodnja vin in Slo-

veniji), 5% manj kot lanska (1.029.000 hl). Za našo pokrajino sicer še nima-mo podatkov, a verjetno ne bo velikih odstopanj od proizvodnje zadnjih let, ki niha med 12.000 hl in 13.000 hl.

Glede kakovosti je direktor združenja enologov (Assoenologi) mnenja, da bo povprečno dobra, v ne-redkih primerih pa zelo dobra ali ce-lo odlična. Kljub nestalnemu in ne-predvidljivemu vremenu ob začetku tretje vinskega leta, so ugodne vremenske razmere v mesecu avgusta in septembra spremenile potek zorenja grozdja, ki je doseglj dobro ali zelo dobro zrelostno stopnjo, kar velja tudi za našo pokrajino, kjer je ka-kovost letošnjih vini nadpovprečna.

Manj zadovoljivi in obetavni pa so podatki o cenovnem in tržnem stanju na italijanskem tržišču. Vsled zmanjšane kupne moći italijanskih potrošnikov in vedno strožje zakonodaje za uživanje alkoholnih pič, se je poraba vina zmanjšala, kar vpliva tudi na cene. Slednje so namreč v povprečju nižje od lanskih za 15 – 20%, kar ne velja samo za namizna, temveč tudi za kakovostnejša vina.

Svetovalna služba KZ

NASVETI STROKOVNJAKA

Trte so lahko tudi za okras

Med botanično družino trt obstaja-jjo tudi take vrste, ki jih zaradi izrazito le-pih listov gojimo kot okrasne rastline. Trto, ki jo mi najbolj poznamo in jo gojimo za grozdje, botanično pripada rodu vitis, to-čneje vitis vinifera. Trta, ki jo gojimo za okras je pripada rodovom »parthenocissus« in »ampelopsis«. Slednja dva ro-dova v glavnem malo obrodita, grozdi pa niso užitni. Obstajajo pa tudi rastline ro-du vitis, ki jih lahko gojimo tudi v okrasne namene. Vsekakor vse trte, za grozdje in okrasne, pripadajo družini Vitaceae. Po-glejmo, katere trte jih lahko gojimo za okras.

Navadno ali evropsko trto (Vitis vi-nifera), ki jo v glavnem gojimo za grozdje, v Evropi gojimo že nekaj tisoč let. Le poz-neje se je razširila po vsem svetu. Veliko pa je sort, ki so poleg tega, da proizvajajo grozdje, estetsko zelo lepe in jih lahko gojimo tudi v okrasne namene. Najlepša, pa čeprav jo je težko najti, je vitis vinifera »pur-purea«, ki pride do izraza predvsem v je-senskem času. Listi so najprej rdeče-vijo-lichaste barve, nato jeseni temno rdeče barve. Bolj, kot je na soncu, bolj so barve iz-razitejše.

V drugo skupino spadajo trte rodu parthenocissus in ampelopsis. Njihova značilnost je, da ne proizvajajo užitnih grozdov, zato tem trtam pravimo tudi de-viške.

Rod parthenocissus je doma iz Azi-je in Severne Amerike. Rastejo tudi po tleh, kjer proizvajajo korenine. Jeseni dajejo zelo lepe rdeče liste, ki se nato spremenijo v rumene.

Rastline sadimo od jeseni vse do konca zime, seveda če ni prehladno. Bo-lje je, če v sadilno jamo je dodamo nekaj dobro zrelega hlevskega gnoja. Obrežujemo, ko je rastlina pregosta. V glavnem se rastline prilagodijo različnim tlorom, najra-je pa imajo srednje težka in rodovitna tla.

Zelo znana je vrsta parthenocissus quinquefolia, ki ji pravimo tudi kanadska trta. Ta trta je zelo razširjena v Severni Ameriki, od mesta Quebec v Kanadi, vse do Floride, v Združenih državah. V Evropo so jo prinesli v 17. stoletju, danes pa je ta vrsta razširjena po vsem svetu. Kot vse trte je vzpenjavka. Li-sti so sestavljeni iz 5 lističev in so dolgi do 15 cm. Jeseni postanejo škrlatne barve. Rast je hitra in veje presežejo 20 cm. Ze-lo dobro raste na soncu, a tudi v polsenci. Navadni divji trti ustrezajo sončna do pol senčna lega in vlažna tla. Cvetovi so manj vidni, cvetijo junija in julija. So belo zelenkaste barve. Bolj opazni so plodovi,

ki so temno modre barve.

Indijanci so rastlino veliko upora-bljali v zdravilne namene, na primer proti driski, proti oteklinam in proti drugim neveščnostim.

Najbolj razširjena je vsekakor part-henocissus tricuspidata, ki ji po slovensko pravimo tudi divja trta. Trto so pred 140 leti prinesli v Evropo iz Japonske, zato ji pravimo tudi deviška trta iz Japonske. Li-sti postanejo jeseni zelo žive, škrlatno rde-čne barve, kar daje tej trti posebno privlačnost. Rastlina je zelo bujna in lahko pre-seže 15 m višine. Lahko prekrije zidove, ki jih brani pred toplohot in vlagom. Vzpenja se povsod in ne potrebuje opore, temveč se sama z viticami pripne. Februarja ali junija jo moramo močno obrezovati, saj je rastlina bujna in se prav kmalu ponovno obra-ste. Trti ustrezajo sončna do pol senčna lega in vlažno rastišče. Odporna je na niz-ke temperature. Cvetovi so neopazni (cvetijo junija in julija), bolj so opazni plodovi, ki so črne barve.

Opisali bomo še parthenocissus henryana. Listi so sestavljeni in 3 do 5 li-stičev, so zelene, z ožiljem srebrne barve, jeseni pa postanejo temno škrlatni. Rast-

lina raste počasi in z razliko od prejšnje naj-rajje raste v pol senčni in zavetni legi. Da se obraste, je koristno vršičkanje mladih vi.

Rastline rodu ampelopsis tudi izvirajo iz Azije in severne Amerike. Listi so veliki, veje imajo vitezice, s katerimi se vzpenjavajo. Grozdi dozorijo v pozni jeseni in ja-gode so temno modre barve. Rastline do-bro rastejo na sončni legi, a tudi v polsenci. V tem zadnjem primeru proizvaja malo cvetov in torej grozdov. Odporna je na mraz, nekatere pa je bolje, da jih postavi-mo lepo, kjer ni vetra.

Med skupino trt rodu ampelopsis bomo omenili ampelopsis brevipeduncu-lata. Slednja je odlična vzpenjavka, jesenske barve pa so manj izrazite od prejšnje-rodu. Izvira iz vzhodne Azije in v Ev-ropu so jo prinesli pred 150 leti. Zelo le-pe so jeseni tudi jagode s posebnimi bar-vami. Rada ima sončno lego. Rastlina je ru-stična in odporna na nizke temperature.

Okrasne trte razmnožujemo z uko-renenjenci, in sicer oktobra-novembra. Ne-katere lahko razmnožujemo tudi s pota-knjenci.

Magda Šturm

KRONIKA RESTAVRATORSKEGA POSEGA SLIKARJA BORISA ZULIANA

Metamorfoza

Filip Fischer

Pred skoraj štiridesetimi leti so delovni kolegi sprožili nabirklo, da bi meni in moji izvoljenki Majdi kupili poročno darilo. Ker pa se niso mogli zmeniti, kaj podariti, so se odločili, da nama izročijo nabrano vsoto. Pa naj si s tem denarjem kupita, kar hočeta, so dejali.

Na Goldonijevem trgu je v sedemdesetih letih obratovala trgovina oziroma agencija, ki je prodajala predmete, zarubljene bankrotiranim trgovcem. Tam si lahko našel vsega: od pohištva do kuhinjskega pribora, televizorjev, preprog in slik. Nekaj razstavljenih predmetov, zlasti slik in preprog, je bilo starih. Ker praviloma novoporočenci nimajo bogove koliko denarja, sva Majda in jaz zašla tudi tja, da bi pokukala, ali je mogoče kaj prihraniti pri opremi najnega stanovanja.

Tam sva zagledala olje na platnu, ki je dehtelo po dokaj starinski slik. Na 67 cm visoki in 53 cm široki sliki je bila upodobljena Sveta družina na begu v Egipt. Olje je bilo manjeristično, a še kar prijetno: Jožef v ozadju, ves zamišljen zaradi usode, ki ga je doletela; v ospredju Marija z Jezuškom v naročju.

Ko sva občudovala sliko in njen starinsko patino, sva jo tudi komentirala. »Sklenila« sva, da je delo nastalo v kaki stari slikarski delavnici, morda v Toskani ali Umbriji; Jožefa naj bi naslikal mojster, medtem ko je podobno Marije in Jezuška prepustil svojim učencem. In tako sva tudi samovoljno »sklenila«, da je platno nastalo v sedemnajstem stoletju. Oboje se je potem izkazalo za neresnično. Mnogo let kasneje sva ugotovila, da je slikar ustvaril delo proti koncu devetnajstega stoletja, vzor pa mu je bila neznašana slika na to témo iz prejšnjih stoljet.

Zaljubila sva se v platno. Kolikor so bili zbrali moji kolegi, prav toliko je bilo. Naj se vidi razkošje! sva si dejala in si privoščila olje, da bi ga obesila na zid svojega doma. Imela sva občutek, da sva se dokopala do dragocenosti. Prej ali slej - sva si pravila - bova tudi ugotovila, kdo je naslikal to Svetu družino; potem pa bova sliko posojala raznim muzejem in ustanovam za pomembne razstave.

Najina družina je raslila in pokazala se je tudi potreba po večjih bivalnih prostorih. Sveta družina se je selila z nami iz stanovanja v stanovanje in našla vselej primerno steno. Leta neizprosno minevajo. To opažamo na nas, na otrocih, ki rastejo, a tudi na rečeh, ki nas obdajajo. Skozi čas se je na površini Svetе družine usedlo »živiljenje«, dim in prah sta opravila svoje in površinski lak je močno orumeval. Skrajni čas, da poseže konservator oziroma restavrator, sva sklenila. In kdo drug, če ne najin prijatelj Boris Julian?

Boris je sicer umetnik, slikar, a njegovo delovanje na umetnostnem področju se ne konča pri tem. Po študijih na umetnostni šoli se je še nadalje izpopolnil. Od zmeraj je želel bogati svoje znanje o tehnikah in materialih, ki so se jih posluževali umetniki v preteklosti. V osmedesetih letih je obiskoval Akademijo za likovno umetnost (ALU) na Univerzi v Ljubljani in se tam učil restavratorstva, ki ga je še posebej privlačevalo. Vedela sva, da Boris ljubi umetnine vseh dob, a tudi navadne predmete, ki so z estetskega ali zgodovinskega vidika dragocene, saj pričajo o večnem človekovem stremljenju po lepem.

In tako je prijatelj, umetnik in restavrator Boris prišel na najin dom, snel z zida Svetu družino ter jo odnesel v svojo delavnico, da bi opravil vse to, kar je bilo treba. Popolnoma sva mu zaupala, ker sva vedela, da se su-

vereno giblje v konservatorsko-restavratorskem svetu z vsemi njegovimi tehnikami in pravili.

Niti teden dni kasneje naju je Boris poklicikal in rekel, da je slika dokaj nenavadna. To je sklepal po hrbtni strani nosilca slike, to je platna, ki da je gotovo starejše od poslikave. Platno naj bi nastalo še pred koncem devetnajstega stoletja. Opazil je tudi, da

a tudi napotilo k določenemu sklepanju: Upam si trdit, da je pod zgornjo plastjo druga, očitno starejša. To mi je veleno ustaviti čiščenje platna, da se z vama posvetujem, kako naprej.

Poznam rentgenologa, ljubitelja umetnosti, ki mi bo pomagal pri izvidih. Če sta za to, se bom obrnil nanj in poslal sliko na žarke. Čeprav se to čudno sliši, vendar vama zagotavljam,

Boris je nam vsem obrazložil, da je marsikdaj mogoče videti, kaj se skriva pod vrhnjo plastjo kake starejše slike, ker so vse do sedemnajstega stoletja uporabljali za belo barvo svinčev oksid. Zadeva je povsem razumljiva, saj je znano, da rentgenski žarki ne gredo skozivine. To se sicer ne dogaja pogosto, a restavrator mora upoštevati tudi to možnost, ko naleti na

se umetniki posluževali recikliranih platen, seveda tistih, o katerih so sodili, da so na njih manj vredni slikarski motivi.

»To, kar vidita na radiografiji,« je nima rekel Boris, »bom povlekel na dan. Zdi pa se mi korektno, da vaju opozorim na posledice. Ker ne bo mogoče ohraniti pretanke zgornje poslikave, bo vajina Sveta družina izginila za vse večne čase!«

Boris je obrazložil, da se novejša oljna plast premočno oprijema spodnje plasti. V našem primeru bi žal ne mogel izvesti tako imenovanega trapiranja. Izraz je žargonski, iz italijanske besede »strappare«. Po tej metodi bi moral nalepiti novo, posebno platno na zgornjo plast barve in ga potem s silo odtrgati. S tem je mogoče ločiti novejšo od starejše plasti poslikave. A to je bilo pri najini Sveti družini neizvedljivo, ker bi gotovo pokvarili spodnjo sliko.

In tako sva bila prisiljena uporabit edino možno metodo ohranitve najine Sveti družine: fotografisko. Za spomin sva jo posnela in se s tem poslovila od nje.

Nadaljnji Julianov poseg je bil povsem rutinski. Nežno, a potrežljivo, centimeter za centimetrom je raztopil in odstranil novejše olje in tako zbrisal za vedno Svetu družino. Počasi, po koščih se je rojevala nova, dobro ohranjena slika v vsej svoji renesančni lepoti.

Tista figura, ki se je skoraj čudežno prikazala na radiografiji, se je sedaj popolnoma razodela. Šlo je za sv. Antonia Padovanskega, saj ni mogo biti nobenega dvoma. »S. Antonius de Padva«, tak je bil namreč nadpis z zlatimi črkami, ki se je pojavit na sliki. Na spodnjem delu sta živo podani roki: leva miruje in drži lilio kot nekakšno pero, desna pa je dvignjena v kretnji blagoslova. Gre za dokaj čist portret, ki spominja na slog toskanskega mojstra Giotta: miren svetnikov obraz, zaprte ustnice, komaj potegnjene v blag nasmešek, pogled jasen.

Boris je ugotovil, da je slika kar dobro ohranjena; barva je bila delno odpadla le na robovih platen in tu pa tam na frančiškanski kuti. Obraz ni potreboval posegov in tudi roki ne, zato je bila restavratorjeva poslikava pokvarjenih površin skoraj nepomembna.

Slikarsko delo je verjetno nastalo na koncu petnajstega ali na začetku šestnajstega stoletja. Vprašanje zase je bilo, kje je to olje nastalo. Gleda na to, da je naslikan sv. Anton Padovanski in da gre za platno in ne za sliko na lesu, je mogoče sklepatis precejšnjo verjetnostjo, da je rojstni kraj tega dela nekje v vlažnem Venetu, v Padovi, če že ne v samih Benetkah. Zakaj? Ker so Benetke »izumile« slike na platnu iz gole potrebe. V vlažnih krajinah so se slike na lesu kaj kmalu pokvarile zaradi zveriženja lesene podlage, platen pa ni mogla doleteti taka usoda.

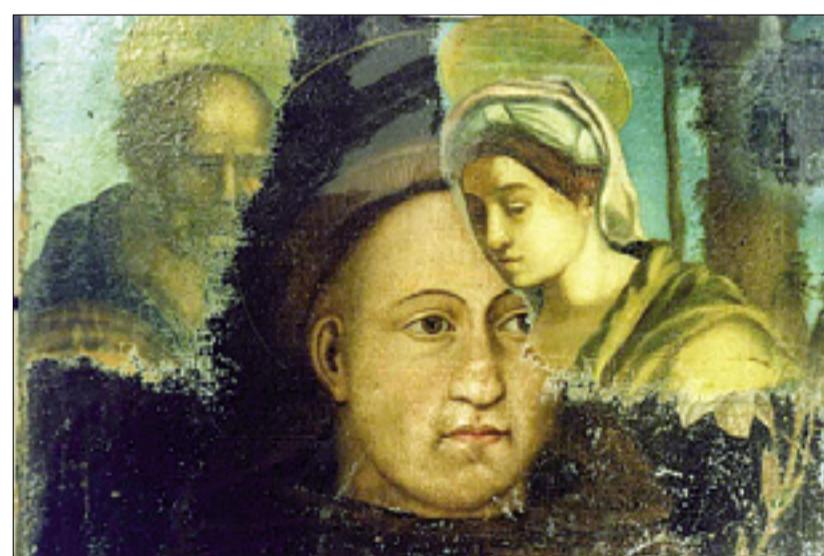
Kdove, ali je sv. Anton Padovanski (1195 – 1231) bil res tak, kot ga je neznani umetnik naslikal na platnu, ki danes visi v najinem stanovanju. Morada se je spomin na poteze frančiškanskega pridigarja ohranil prav do časa, ko je nastalo najino olje. Morda bo nekega dne mogoče ugotoviti, kdo je njegov avtor, a za sedaj niso uspeli ne Boris Julian ne drugi, ki se razumejo na antično slikarstvo.

Pa nič ne de, če tega ne vemo. To Majdi in meni dopušča sanjati, da vi si v najinem stanovanju izredna renesančna mojstrovina...

Naj na tem mestu izrazim Borisu najino hvaležnost za veliko ljubezen, ki jo je vložil v restavratorski poseg, a tudi za vse informacije strokovne narave, brez katerih bi tega spisa ne mogel niti začeti.

Na fotografijah:
levo Boris Julian
med restavriranjem,
desno dokaj
manieristična
Sveta družina pred
posegom, spodaj
levo, slika na
polovici
restavriranja,
spodaj desno sv.
Anton Padovanski,
kot se je pokazal
po restavratorskem
posegu

O konservatorstvu in restavratorstvu

Konservator oziroma restavrator opravlja sila odgovorno in nelahko delo. Naj dela v muzeju, v kaki ustanovi, v privatni konservatorski oziroma restavratorski delavnici ali kot samostojni delavec, mora razumeti materialno plat predmetov umetniškega ali zgodovinskega pomena. Od njega zahtevamo, da nam mora biti v opore pri povečanju našega znanja o teh predmetih, obenem nam mora povedati, ali gre za originalne predmete ali ponaredke.

Njegovo »poslanstvo« je preprečevanje propada umetniške in kulturne dediščine, kar mora izvrševati z velikim strokovnim znanjem in prakso. To znanje je tesno povezano s poznavanjem materialov ter včerajšnjih in današnjih tehnik. Obvladati mora zgodovino umetnosti, saj brez tega ne bi mogel opraviti obvezne zgodovinske in tehnične preiskave pred posegom na predmetu. Preiskava je uvodno delo, s katerim konservator oziroma restavrator

opredeli dokumentarni pomen predmeta. K uvodnemu delu sodi določitev originalne strukture in materiala predmeta, ugotovitev stopnje propadlosti, obseg sprememb in izgub, ki so nastale v času.

Konserviranje je postopek zaščite materiala, iz katerega je predmet zgrajen, namen posega pa je upočasnit oziroma ustaviti njegovo propadanje. To konserviranje se izvaja na samem predmetu, a pogosto zaščitimo predmet tako, da ga postavimo v prijazno okolje (temperatura, vlaga, svetloba, zaščitni stekleni panoci itd.). Restavriranje pa je vrsta postopkov, s katerimi posegamo v predmet, a le toliko, kolikor je nujno potrebno, da bi mu povrnili njegovo razumljivost oblike in funkcije.

Restavriranje slike je večplastna in zapletena zadeva, ki obsegajo restavriranje vseh njenih sestavnih delov, in ne le barvne plasti (olje, tempera, akril, pri mešani tehniki več snovi itd.). Tu ne smemo zanemariti nosilca barvne plasti (platno, karton, les, kovina itd.), prav tako ne smemo mimo zaščitne plasti (laki itd.).

je nategnjeno platno pritrjeno na okvir z dokaj primitivno izdelanimi železnimi skobami, nekakšnimi »predhodniki« žebeljev. Njegovemu izkušnemu restavratorskemu očesu ni mogo uiti, da je bilo na robu platna nekaj oljnate barve, ki se nikakor ni ujemala s sliko.

»Začel sem s prvimi poskusi čiščenja na omejeni površini z običajnimi topili: z vodo, bencinom, terpentinom, alkoholom,« je nima razlagal. »Vendar sem se moral ustaviti, ker sem kmalu opazil, da se je plast barve začela topiti z veliko lahkoto. Priznam, da me je to precej presenetilo,

da gre za dokaj pogosto prakso. Potem pa bomo sklepali, kaj narediti.«

In tako je najina Sveta družina na begu v Egipt zavila k rentgenologu. Zdravnik je postavil svojo dokaj nevsakdanjo pacientko na rentgensko mizo in jo slikal. Potem ko je razvil radiografijo, na njej ni bila Sveta družina, temveč so se dokaj jasno pokazali obrisi človeka, nekakšnega meniha, z lilio v roki. Zdravniku se je zazdelelo, da se je v radiografijo prikralpel kak duh, ki je zašel v njegovo ambulanto.

»Prmejdū, česa takega še nisem videl!« je rekel in izročil Borisu rentgensko sliko.

določene indice. Veliko je razlogov, da je ena podoba vrh druge. Ko je bila originalna slika hudo poškodovana, so pogosto prekrili staro površino z novo poslikavo. Pa tudi vojna obdobja so svetovala prekrite važnejših umetnin z banalnimi slikarijami, da bi sovražnik ne izropal samostanov in cerkv. Velikokrat so prebarvali nepriskupne slikarske motive, kot so lobanje ali trupla. Pa tudi »javna moral«, ki jo je dolocala cerkvena oblast, je pogosto narekovala odstraniti neortodoksnje vsebine z novimi motivi. Glavni razlog pa je bil kar se da prepost: Slikarska platen na so bila namreč draga stvar, zato so

JUTRI BODO NA PRENOVLJENEM TRGU VENEZIA ODKRILI SPOMENIK NESREČNEGA NADVOJVODA

Maksimiljan

Sergij Premru

Prenovitev Trga Venezia pri tržaškem nabrežju je torej pri koncu. S trga so že pred časom odstranili Neptunov vodnjak, ki ga bodo namestili na izvirno mesto, to je na Borzni trg, ko bo tudi ta prenovljen in tlačovan s kamnom. Na dosedanje mesto vodnjaka pa se prav te dni vrača Maksimiljan. Spomenik habsburškega nadvojvode so postavili na to mesto leta 1875, torej osem let potem, ko se je avantura mehiškega cesarstva tragicno končala pred eksekucijskim vodom. Leta 1920 pa so ga italijanske oblasti odstranile. Na razstavljenih kosih brodastega spomenika se je v občinskem skladnišču nabiral prah polnih 40 let, dokler so ga na začetku 60ih let prejšnjega stoletja namestili na obrobljeno lokacijo miramarskega parka, in sicer blizu vhoda z grljanske strani, kjer je stal do povratka v mestno središče.

Maksimiljanu se Trst mora zahvaliti za najprivlačnejšo turistično znamenitost – Miramarski grad in park namreč. O Miramaru kot o samem habsburškem nadvojvodi je bilo napisanega že veliko in ne bi na tem mestu obnavljaj zgodovine. Vseeno pa ni odveč nekaj vrstic za osvetlitev Maksimiljanove osebnosti in razlogov, ki so ga priveli v Miramar in pozneje v Mekiko.

Maksimiljan

Ferdinand Maximilian Joseph, za ozje sorodstvo samo Maksi, je bil tri leta mlajši od cesarja Franca Jožefa. Z razliko od brata, ki je bil strogi in urejen, je bil predvsem sanjač, še najbolj ga je zanimalo naravoslovje in odkrivanje oddaljenih dežel. Leta 1850, ko je bil pri 18 letih imenovan za poveljnika cesarske mornarice na Jadranu, se je pripeljal v Trst in je z Obeliska prvič zagledal morje. »Spodaj se nenadoma pojavi sinja neskončnost, ki se zdi še lepša v nasprotnju z žalostno kamnito puščavo, ki jo puščam za seboj. Pod nami se razteza morje, po katerem plujejo bele jadrnice kot labodi; zapira ga lok gričev s terasiranimi nasadi, med katerimi so tu pa tam razpršene lepe vasičke. Spodaj je mesto ob morju, ob nabrežju so zasidrane ladje, ki tvorijo razgibano plavajoče mesto. Razgled z Opčin je res med najlepšimi na svetu,« je v dnevniku zapisal mladi nadvojvod, ki se je na prvi pogled zaljubil v more in Trst.

Že dve leti pozneje se je preselil z Dunaja v naše mesto, in sicer v vilo Lazarevich v Ul. Tigor pri Sv. Vidu. Najprej je namerval urediti svojo rezidenco na Škedenjskem rtu, ki je bil sredi 19. stoletja še popolnoma odrezan od mesta, potem pa se je odločil za Grljan. Kaže, da ga je med jadranjem po zalivu založila nevihta in se je zatekel v bližnji portič, kjer je prespal v grljanskem samostanu. Leta 1856 je odkupil celotno območje skalnatega rta, kjer je po načrtih nemškega arhitekta Karla Junckerja v štirih letih nastal grad, še prej gradič in lepo urejen park, za katerega so iz furlanske nižine pripeljali na tisoče vozov zemlje, da bi prekrili skalovje. Prav v parku je Maksimiljan dal duška svoji strasti za naravoslovje in predvsem za botaniko.

Med križarjenji po svetu je redno zbiral razne rastline in celo drevesa, ki jih posadil v parku, kjer je tudi uredil toplo gredko za tropsko rastline. Gradnja gradu in ureditev parka je močno načela njegovo premoženje, tako da se je moral odpovedati načrtovanemu tretjemu nadstropju gradu. Tudi finančna stiska je prispevala, da je sprejel ponudbo mehiških veljakov, naj prevzame krono mehiškega cesarja. S prestopom bi si zagotovil ugled, ki ga kot mlajši brat Franca Jožefa sicer ne bi mogel nikoli dosegči, dobil bi bogato apanažo in ne-nazadnji tudi zanimivo življenje v deželi, kjer sta flora in favna izredno bogati.

Kot je znano, se je tragicno ušel. Sicer se je poleti 1864 res ustoličil na mehiški prestol. Niso pa ga sprejeli republikanski uporniki, ki jih je vodil Benito Juarez ob aktivni podpori Združenih držav, ki niso

marale evropskega vpliva na »svoji« celi-ni. Vnel se je krvav upor, ki je vse bolj ogrožal majavi Maksimiljanov prestol. Žena Šarlota je leta 1866 odplula v Evropo po pomoci, toda brez uspeha: Napoleon III, ki je bil resnični sufler mehiške avanture, jo je pustil na cedilu, ničesar ni dosegl niti pri papežu, ker Maksimiljan ni priznal mehiški Cerkvi nekdajnih privilegijev.

Uporni peonesi so vedno bolj ogrožali Maksimiljanovo oblast in tudi njegovo življenje. Habsburški nadvojvoda je bil osamljen in v bistvu brez prave moči, še vedno pa je zaupal svoji »dobri zvezdi« in ni poslušal nasvetov, naj se umakne. Tako se je februarja 1867 znašel obkoljen v mestecu Queretaro. Do zadnjega je ostal zvest svojemu naravoslovnemu interesu in je še med obleganjem pisal prof. Bilmeku, ki ga je postavil za ravnatelja miramarskega muzeja: »Medtem ko so svinčenke švigale zraven nas v prijetnem gozdčku v kraju Cal-pulapam, sem opazoval mirno letenje najrazličnejših metuljev in tukaj, v Quereteru, sem odkril novo vrsto žuželke. Ko bi imel pri sebi preparete za mikroskopiranje, bi vam, klub preglavcam teh dni, pripravil nekaj živalic.«

Maksimilijana so uporniki ujeli in ga obsodili na smrt. 19. junija 1867 je vojakom strelskega voda dal nekaj zlatnikov s prošnjo, naj merijo v srce, da ne bi iznakanili obraz. Uradni list mehiške republike je naslednjega dne objavil skopo novičko: »Včeraj ob zori se je končalo življenje nadvojvode Ferdinanda Maksimiljana Habsburškega.«

Ob Maksimiljanovi smrti je večina evropskih držav izrazila svoj formalni protest, a v resnici ni nikogar pretirano zanimalo življenje habsburškega sanjača. Ko ne bi bil iz cesarske družine, bi se verjetno uveljavil kot naravoslovec: da je bil to njegov glavni življenjski interes, zgovorno dokazuje tudi izbira osebnega heraldičnega grba – ananas, ki ga je še videti v klešanega ponekod po miramarskem parku.

Maksimiljanovo truplo so prepelja-

Na fotografijah (v smeri urinega kazalca): Maksimiljanov spomenik v Miramarskem gradu; Mazzolenijev Neptunov vodnjak na Borznem trgu; Maksimiljan Habsburški, upopodbjen kot mehiški cesar; Maksimiljanov spomenik na Jožefinskem trgu, sedanjem Trgu Venezia, na posnetku s konca 19. stoletja.

li v Trst januarja 1868 s fregato Novara, na kateri je štiri leta prej odplul iz miramarskega portiča na nesrečno avanturo v Mekiko. Veliki leseni križ, ki krasí ruševine kapelice nekdajnega grljanskega samostana blizu gradiča, je narejen prav iz lesa te veličastne jadrnice. Maksimiljanove posmrtné ostanke so pokopali na Dunaju, v družinski kapucinski grobnici.

Maksimiljanov spomenik

Že mesec dni po usmrtitvi so v Trstu ustanovili odbor za postavitev spomenika nadvojvodu. Vodil ga je baron Pasquale Revoltella in ni naključje, da so ga postavili

prav pred njegovo rezidenco, t.j. sedanjim muzejem Revoltella. Za postavitev kipa so prispevali najuglednejši Tržačani, pa tudi osebnosti iz drugih krajev cesarstva dvo-glavega orla. Prispevek je napovedal celo italijanski kralj Viktor Emanuel, vendar je savojska rodbina tudi v tem primeru pokazala svojo majhnost in organizatorji niso nikoli prejeli napovedanega prispevka. Z manjšimi vstopnimi so sodelovali tudi manj premožni Tržačani, saj je bilo vse mesto nazevano na mladega, romantičnega in vlijudnega nadvojvodo. Med drugim je treba omeniti, da je odredil, preden je odplul na drugo stran oceana, naj bo miramarski park odprt za javnost, tržaškim revežem pa je

namenil 50 tisoč frankov.

Spomenik, ki ga je zasnival in vlijal v bron nemški kipar Johannes Schilling, so svečano odkrili 3. aprila 1875 ob prisotnosti samega cesarja Franca Jožefa, brata pokojnega nadvojvode. Kot rečeno, je stal na trgu, ki se mu danes pravi Venezia, takrat pa je bil še Jožefinski trg (Piazza Giuseppina), kot se celotno območje od Velikega trga do nekdajnega lazareta (kjer danes stoji tržnica na debelu) imenuje Jožefinska četrt po cesarju Jožefu II, za časa katerega se je mesto razširilo pod pobočjem griča Sv. Vida v smeri proti Lantermi.

Minilo ni niti pol stoletja in je zgodovina odpihnila avstro-ogrsko cesarstvo.

Trst se je znašel pod Italijo, nove oblasti pa so še pred nastopom fašizma v okviru »etničnega čiščenja« odstranile Maksimiljanov spomenik. Nesrečni mehiški cesar se je tako leta 1920 znašel v zaprašenem skladnišču skupaj s svakinjo, cesarico Elizabeto, ki so jo šele v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, za časa Illyeve mestne uprave, spet postavili pred zeleniško postajo. Kip Maksimiljanovega brata in Elizabetinega moža, cesarja Franca Jožefa, ki je krasil veliko dvorano glavne pošte, pa so enostavno uničili.

Kolo zgodovine je mlelo in je na srečo zmlelo tudi italijansko fašistično kraljevino. Maksimiljanov spomenik so 15 let po

VOJVODE, KI JE BIL LETA 1920 ODSTRANJEN, POTEM PA UMAKNJEN NA OBROBJE MIRAMARSKEGA PARKA

se vrača v Trst

blja deklica s kito in turbanom, ki ga krasita šesterokraka zvezda danica in polmesec (za današnje čase je nenavadno videti Davidovo zvezdo ob muslimanskem simbolu), v rokah pa ima vrtnico; jug je upodobljen kot Egipčan s palomo vejo v rokah in s faraonskim pokrivalom; zahod pa je mladenka s tenčico okrog golega telesa, čejo ji krasi zvezda večernica (tudi ta v obliki šesterokrake zvezde).

Na valjastem podstavku je več alegoričnih figur. Na prednji strani je slava, ob kateri ženska s ščitom in z oklepom jezdi konja, ki namesto kopit ima plavut - torej simbol vojne mornarice, ker je Maksimilian poveljeval avstro-ogrski mornarici. Na zadnji strani je alegorija Trsta: sedeča ženska s krono in oblikami srednjeveškega obzidja, ki pa spominja na sam Miramarski grad, na kolenih ji sedi otrok, ki nosi rog obilnosti in zraven mestni grb, helebarida na habsburški rdeče-beli-rdeči podlagi in z dvoglavim orlom, pa še dva otroka z žalostnim izrazom (morda ker so vandali enemu odložili roko). Zadnja alegorija predstavlja trgovino, in sicer z natovorjenimi kamelami, tudi v tem primeru so plavuti namesto kopit, torej simbol pomorskih poslov.

Okrug podstavka teče trak s napisom v italijanščini, ki bi ga lahko prevedli tako: »Avstrijski mornarici, kateri sem posvetil toliko ljubeče pozornosti, vsem prijateljem, ki jih puščam na obalah Jadrana, moj poslednji pozdrav Maksimiljan« in datum 16. junij 1867, ko so nadvojvodo pri 35 letih stari ustrelili v Mehiki.

Na osmerokotnem spodnjem robu podstavka, to je za figurami nebesnih smeri, so vgravirane štiri prisподobe, in sicer zemljepisa in astronomije s kompasom, teleskopom in globusom, glasbe z liro, partiturami in lovrorovimi listi, dela z nakovalom, kleščami in kladirom, šestilom in z obzatom kolesom, in končno umetnosti z grškim kapitelom, čopiči in slikarsko paleto, masko in kiparskim orodjem. Pod alegorijami je razpeta girlanda s sadjem in poljskimi pridelki: med drugim so razpoznavni koruzni storži, jabolka, jagode, grozdje, žito, želodi, fige, banane in drugo tropsko sadje.

Glavni napis na prednji strani se glasi »Maksimiljanu Habsburškemu, mehiškemu cesarju, 1875«. Spomenik krasijo še drugi napisi: »Vodja (duce, kar še ni imelo poznejšega fašističnega pomena, op. ur.) pomorske armade, kateri je priskrbel sijaj« in še »Z radodarnim duhom je pomagal revezem; z Miramarskim gradom je olepel Trst, svojo drugo domovino« pa tudi

uprava zagrozila kiparju, da će vodnjaka ne dokonča v osmih dneh, bo pogodba iznicanja. Mazzoleni je zagotovil, da je vodnjak v bistvu že končan in da manjka samo še dokončna ureditev vodovodnega sistema, tako da sta se delo in pogodba srečno izteklka.

Voda, ki je pritekla iz svetoivanskega vodovoda, je bila namenjena potrebam prebivalstva, v vodnjaku pa se je napajala tudi živila. Spočetka so se vodnjaka posluževali tudi sodarji iz bližnje Ulice S. Nicolò za namakanje desk, vendar so jim kmalu to prepovedali. Še vse do konca 19. stoletja pa so perice iz bližnjega starega mesta prale perilo prav v Neptunovem vodnjaku. Nastopilo je novo stoletje in kmalu je vodnjaku odklenkalo. Nove italijanske oblasti so ga namreč odstranile junija 1920, ker naj bi oviral naraščajoči promet, kolikor ga je pač bilo takrat. Po 165 letih so vodnjak razstavili, kose pa brez prevelike pozornosti nagrmadili v občinsko skladisče. Tu so ostali do leta 1951, ko se je mestna uprava odločila, da ga namesti na »prazni« Trg Venezia, na katerem ni bilo več Maksimiljanovega spomenika. Kose vodnjaka je sestavil in delno dopolnil kipar Nino Spagnoli. Na Borzni trgu ga bodo spet namestili, zagotovlja občinska uprava, čim bo trg prenovljen, datum zaenkrat še ni, kaže pa, da bo treba vsaj par let.

Še dva vodnjaka

Mazzoleni je v Trstu izdelal še druga dva vodnjaka, ki pa stojita na svojem mestu: iz leta 1753 je baročna fontana na Rusem mostu, iz leta 1754 pa eklektični vodnjak »štirih celin« na Velikem trgu.

Slednjega so postavili na mesto, kjer je prej bil steber s kipom sv. Justa. Postavili so ga v čast komercialnemu razvoju Trsta, pa tudi za oskrbo vode »za občane in popotnike«. V resnici ni posebno lepa struktura - nedvomno sta druga dva vodnjaka estetsko bolj dopolnjena - verjetno tudi zato, ker je več figur recikliranih: tako so lev, konj in kamela rimske izkopanine, kot dokazuje ne samo slog, ampak tudi drugačen kamen. Fontano krasijo alegorije štirih celin (Avstralije takrat še niso poznali), in sicer Evropa s konjem, Azija s kamelom, Afrika z levom in Amerika s krokodilom, na vrhu skalnate grmade je alegorična figura Trsta, nad katero leti angel. Leta 1925 je občinski svet sklenil, da vodnjak štirih celin odstranijo, vendar sklene pa niso izvedli in so naslednjega leta celo poverili kiparju Marcellu Mascheriniju nalogu, naj strukturo restavrira. Konč avgusta 1938 pa so vodnjak razdrili in ga odstranili, da so na glavnem mestnem trgu lahko postavili ogromen oder, s katerega je Mussolini napovedal rasne zakone proti Judom. Dele vodnjaka »štirih celin« so ohranili v mestnem lapidariju pri Sv. Justu, od koder so se vrnili na Veliki trg v 70-ih letih prejšnjega stoletja, najprej v stranski poziciji, zraven kipa cesarja Karla VI, potem pa na svoje izvirno mesto pred glavnim vhodom v občinsko palačo, ko so trg preuredili in tlakovali za časa Illyjeve uprave leta 2001.

Tretji vodnjak pa se ni nikoli selil. Na Rusem mostu bi sicer moral postaviti dva vodnjaka, saj so v začetnih načrtih trg poimenovali kar Trg dveh vodnjakov. Potem je zmanjkalo sredstev in so se zadovoljili z enim samim vodnjakom, ki ga je Mazzoleni uredil leta 1753. Voda priteka iz treh maskaronov, ki brizgajo vodo v spodnji del baročnega vodnjaka. V resnici še nekaj časa ne priteka več, ker struktura ni več vodotesna. Leta 1761 so na vrh vodnjaka postavili figuro amoreta, ki je delo nemškega kiparja Carla Wagnerja. Prijelo se ga je ime Ivanček oz. Giovanin, ker je tudi za to fontano voda pritekala od Sv. Ivana. Še danes vsakega 24. junija, na dan svetoivanskih krešev, Ivančka okranljajo s cvetjem.

S premeščanjem Maksimiljanovega spomenika in Neptunovega vodnjaka se zadeva s spomeniki še ni končala. Kaže, da občinska uprava namerava namestiti še enega na mestno nabrežje, in sicer spomenik škofu Antoniu Santinu. A to je že druga zgoda.

koncu vojne potegnili iz skladisča, vendar ga niso namestili v mestno središče, pač pa v miramarski park, in še to na tako obrobeno mesto, da ga je večina obiskovalcev ni opazila. Sedaj se končno vrača na svoje mesto: uradno odkritje spomenika je napovedano za jutri.

Ko si bomo spomenik ogledali nekako pobliže, bomo lahko opazili marsikaj zanimivega. S podstavkom je visok skoraj 9 metrov. Na vrhu stoji Maksimilian, ki je upodobljen kot slok mlajši moški z resnim izrazom, nekoliko plešast, s častitljivo dvojno brado. Oblečen je v odpet dolg su-

knjič admiralskega dresa, pod katerim je видen telovnik, okrog vrata ima pripeto najvišje avstrijsko odlikovanje - zlato runo. Leva roka je vtaknjena za širokim pasom, s katerega visi sablja, desna pa je stegnjena na prej. Kretnja bronastega Maksimilijana je v dosedanji miramarski lokaciji izpadla zelo retorično, razumljiva pa je, ko s trga Venezia spet kaže proti svojemu Miramarskemu gradu na drugi strani zaliva.

Na vogalih spomenika so štiri velike kriklate figure, ki predstavljajo nebesne strani. Sever je bradat moški z levim kožuhom in s harpuno v roki; vzhod upoda-

Št. 134

Lonjerski pevski zbor v znamenju vzora Tončke Čok

Poimenovanje zbora je kot pre-rod s prepoznavno identiteto in sporočilom vrednot, ki so povezane s posvetilom oz. z likom, po katerem nosi ime. Svetli spomini na zaslubo kulturno delavko in vzgojiteljico Tončko Čok so spremljali preimenovanje pevske skupine v Lonjeru. Poklon simbolično poudarja skrb za otroke in mlade prizadene v vsestransko aktivne pedagoginje, nosilke Partizanske spomenice in visokega priznanja Rdečega križa Jugoslavije.

Antonija Čok se je rodila v Lonjeru leta 1897 in umrla leta 1978. Svoje vzgojno poslanstvo je namenjala otrokom pri Sv.Ivanu, v Trebčah, na Katinari, v Škednju, Bazovici in Gropadi. Že v zgodnji mladosti je aktivno sodelovala v raznih vaških in drugih organizacijah. Bila je tudi pevovodkinja v domačem kraju in organistka v cerkvi na Katinari. Zaradi fašističnih prepovedi je od leta 1923 nadaljevala svoj poklic na Kočevskem, kjer se je vključila v nastajajočo OF. Obdobje od leta 1942 do osvoboditve je preživel v taborišču v Italiji, nakar se je vrnila v rodni Trst in se ponovno posvetila pedagoškemu poklicu in kulturno-prosvetni dejavnosti v vrstah Slovenske prosvetne zvezde, Dijaške matice, Neodvisne socialistične zvezne in Slovenske-kulturne gospodarske zvezne.

Spomin na zasluge predane, vztajne in raddodarne vaščanke je še živ v lonjerski skupnosti, zato je skoraj naravno prišlo do zamisli, da bi njeno ime trajno zaznamovalo eno od kulturnih dejavnosti domačega kulturnega društva Lonjer-Katinara.

Pevski zbor je nastal v okviru delovanja mladinskega združenja in se je v prvih treh sezona delovanja udeležil vseh glavnih vaških prireditvev in slovesnosti: na proslavah ob spomeniku bodisi v Lonjeru kot na Katinari, na lonjerskem Artednu, ob prilikoi božičnih prireditvev in drugih vaških praznikov. Preimenovanje pridobi posebno vrednost v okviru te mlade pevske skupine in kaže na simbolično kontinuiteto kulturnega poslanstva, saj jo vodi pravnuk Tončke Čok Manuel Purger:

Kako ste doživeli poimenovanje oz. preimenovanje zбора?

Mislim, da je večstranska usmeritev našega zebra v določenem smislu zrcalo njenega večstranskega udejstvovanja. Poimenovanje Lonjerske Pevske Skupine v Zbor Tončka Čok nam predstavlja velik dosežek. Večkrat se še danes med vajami spominjam, kako smo pred tremi leti začeli z našo potjo v petčlanski zasedbi. Skupina se je zdaj že razširila na dvajset pevcev.

Je kdo od vas poznal gospo Tončko, vsaj po spominom vaščanov?

Gospa Tončka Čok osebno nismo poznali. Povprečna starost zebra je namreč dvajset let in letos poteka tridesetletnica njene smrti. Spoznali pa smo njen življenje, delo in trud, ki ga je vložila v kulturo za okrepitev in utrjevanje zavesti slovenske manjšine.

Kako je potekala priprava na slovesnost?

Priprave na poimenovanje so začele že v mesecu avgustu. Obogatili smo namreč naš program z novimi in zahtevnimi skladbami, ki smo jih prvič predstavili publiku prav ob poimenovanju. Občutki na nastopu so bili nedvomno pozitivni.

Kdo je zbor Tončka Čok in kateri so njegovi načrti za letošnjo sezono?

Zbor Tončka Čok je nastal pod nazivom Lonjerska pevska leta 2005 na pobudo vaščana Oskarja Kjuderja, ki je želel ponovno ustanoviti zbor v Lonjeru. Mladinsko združenje, ki deluje pod pokroviteljstvom Slovenskega kulturnega društva Lonjer-Katinara, se je s to ponudbo strinjalo in je prispevalo k nastanku. Zbor goji raznoliko literaturo, ki obsegata slovenske in tržaške narodne, partizanske pesmi kot tudi modernejše zvrsti iz tujih literatur. Letos imamo v planu še dva krajša nastopa in sicer božičnico v Standrežu ter božičnico skupaj z osnovno šolo in srednjo šolo iz Katinare v katinarski cerkvi. V novem letu pa se bomo udeležili revije Primorska poje.

agenda - agenda - agenda

Niz koncertov
deželne zborovske revije

NATIVITAS

ZSKD
ZAVOD SKUPINA KULTURE DLAČA

Torek, 6.1.2009 ob 18.00
Zgonik, Cerkev sv. Mihaela
Božična revija

MePz Jacobus Gallus
MePz Rdeča zvezda
Oktet Odmevi
OPZ iz Zgonika

Nedelja, 11.1.2009 ob 16.00
Nabrežina, Cerkev sv. Roka
Različni izrazi
božičnega razpoloženja

MePz Igo Gruden
DPZ Kraški slavček
glasbeni utrinki s harmonikarji

Nedelja, 11.1.2009 ob 15.30
Milje, Stolnica
S pesmijo vam mladi želimo...
MeMIPZ Trst
glasbeni utrinki

40. jubilejna revija

Primorska poje 2009

V teku so prijave za sodelovanje na reviji. Rok prijave do 31.12.2008. Prijavnico dobite na spletni strani www.zskd.org ali na uradih.

Zveza slovenskih kulturnih društev poziva društva, ki so prejela pismo Primorskega dnevnika in Slovenskega raziskovalnega inštituta SLORI o anketi med bralci Primorskega dnevnika, da bi se odzvali na sodelovanje s tem da izpolnijo preglednico o sestavi anketne skupine (ki je bila priložena pismu). Zahvaljujemo se za sodelovanje.

Ta tened praznujemo...

40-letnica SKD Tabor
(20. decembra 2008 ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah)

Uradni ZSKD so na voljo
za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

14.12.2008

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Za vedno mlado in svežo kulturo!

Poletično delovanje Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici je obletnična, ki bo ne samo na Gorškem v ospredju kulturnega koledarja naslednjega leta. Praznovanja kulturnih organizacij niso sama po sebi cilj, ampak priložnost, da se ob takih priložnostih ponovno oživi duh začetnega poslanstva ustavnove: to je skrb za pospeševanje kulture. Ohranjanje kulture ni namreč nekaj statičnega, ampak mora imeti kot cilj, da preko kulturnega delovanja izobražuje in – zakaj tudi ne – zabava najširši del skupnosti. Kultura, ali bolje rečeno, kulturni delavci, morajo znati povezovati prijetno s kognitivnim, tradicionalno in sodobno, gledalcev in akterje, mlade in starejše. Kultura je namreč živ organizem, ki ga sooblikujejo dan za dan, leto za leto, številni dejavniki. Vsi se ob takih okroglih obletnicah seveda najraje spominjam na lepe trenutke in vrhunske dosežke, ampak, kot se lahko prepričamo že ob branju kronike, je za razvoj kulturnega delovanja potreben tudi »kulturni« odnos do nje s strani tistih dejavnikov (beri politike in institucije), ki pravzaprav omogočajo, da se kultura sploh lahko razvija in torej ohrani. Razvoj je pravzaprav premisa, da se kultura ohrani kot nekaj živega in življenskega. Samo živa kulturna ponudba je lahko zanimiva. Dejstvo, da se je kulturno delovanje pri nas tudi v slabših časih vendarle ohranilo, pa nas v teh ne prav lahkih časih opogumlja, da nadaljujemo delo na kulturnem področju. Zelo spodbudno je, da se mladina, kot beležimo tudi v tej številki i.podlistka, zaveda tega poslanstva in na svoj način prispeva k ohranjanju in razvoju kulturne podobe in ponudbe. Od vsakega izmed nas je navsezadnje odvisna vitalnost naše skupnosti. In to zlasti na kulturnem področju.

Pogovor s predsednico Franco Padovan

Kakšen pomen je imela pred 50. leti ustanovitev ZSKP?

Ko je pred petdesetimi leti nastala Zveza slovenske katoliške prosvete, so se ustanovitelji dobro zavedali važnega poslanstva kulturne prisotnosti v zamejskem prostoru. Tega se zavedajo tudi člani naših društev in zborov, ki so včlanjeni v ZSKP. Delo, ki so ga v teh petdesetih letih opravili pevci, igralci, glasbeniki, pevovodje, odborniki in še drugi, je otipljiv dokaz kulturne zavzetosti posameznikov in organiziranih skupin.

Kako se je v teh letih razvijalo društveno delo znotraj ZSKP – od težnje, ki ga ZSKP pokriva do novih ponudb?

V Zvezi delujejo skupine in posamezniki, ki so se v teh letih izkazali s pomembnimi pobudami in kvalitetnimi kulturnimi dosežki. Posebno pozornost zasluži nepretrgana zborovska dejavnost. Zveza samostojno prireja že petdeset let revijo gorških pevskih zborov Cecilijanka, ki se odvija v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Pripravila je več širokopoteznih projektov z izvedbo operet in kantat, pri katerih je so-

delovalo več kot sto izvajalcev. Več zborov, ki so včlanjeni v Zvezu je doseglo odlične rezultate na vseslovenskih in mednarodnih tekmovanjih. Tudi dramska dejavnost se je posebno uveljavila.

V teh letih pa so društva, ki so včlanjeni v ZSKP, delovale ne le na Gorškem, ampak so doživljale tako imenovani skupni slovenski kulturni prostor – mislim, na gostovanja v Sloveniji, zamejstvih (zlasti na Korškem) in tudi preko oceana....

Pri Zvezi se zavedamo, da mora kultura povezovati vse Slovence v skupnem kulturnem slovenskem prostoru. To je Zveza od vsega začetka že uresničevala, kljub vsem težavam in oviram. Sprva je šlo za izmenjave in gostovanja pevskih zborov in drugih skupin, pozneje pa za prirejanje večjih skupnih nastopov. Zveza je tudi posvečala posebno pozornost stikom s koroškimi Slovenci in zdomci po Evropi in drugih celinah. Stiki s koroškimi Slovenci segajo daleč nazaj v petdeseta leta prejšnjega stoletja. Zveza vzdržuje plodne stike tudi z rojaki po svetu. Priredila je več pomembnih gostovanj v Severni Ameriki in v raznih evropskih državah. Prav gotovo bo skušala tudi v bodoče to so-delovanje in vezi gojiti in utrjevati.

Leto se bliža k koncu, z njim pa tudi zelo pestro obdobje na kulturnem področju....

Sedaj ko smo že vstopili v božični čas se bodo v naših cerkvah in društvih zvrstili predvsem koncerti in prireditve primerne za to obdobje. Sicer med božičnimi prazniki se bo kulturno delovanje malo ustavilo, saj je Božič družinski praznik in vsi si želimo predvsem miru in praznovanja v krogu naših najbližjih.

Če se ozremo naprej – leto 2009 bo potekalo v znamenju praznovanja 50.-letnice. Kaj pripravljate za praznovanje te pomembne obletnice?

Zveza bo praznovala svojo 50. obletnico že na začetku leta, saj je bila ustanovljena januarja 1959. Da bi pri-

merno proslavila ta visoki jubilej ima Zveza v programu vrsto pobud. V polletnem času naj bi npr. pripravili koncert na trgu Evrope v Gorici. Koncert je namenjen predvsem mladini in tre-

nutno snubimo znano skupino, da bi nastopila na tej prireditvi, jeseni pa bi prišla na vrsto postavitev nove opere. Ob 50. obletnici bo izšla tudi priložnostna knjižica.

Mladinska vokalna skupina Bodeča neža - Vrh sv. Mihaela

Le par dni pred prvo obletnico delovanja kot Mladinska vokalna skupina Bodeča neža, bo skupina nastopila 15.12. na Gregorčičevi proslavi na Vrhу sv. Mihaela. Zgodba o nastanku in razvoju sedanje skupine pa ima nekajletno zgodovino.

Leta 1991 je na pobudo g. Marjana Markečiča, ob priložnosti praznovanja vaškega zavetnika sv. Lovrenca, pri maši prvič nastopil otroški pevski sestav. Leta 1991 se je takoj začelo uradno delovanje OPZ Vrh sv. Mihaela, ki ga je vodila Anka Černic. Zbor je štel 15 članov. Širši publiku se je OPZ Vrh sv. Mihaela prvič predstavil na Cecilijanki leta 1993. Takrat je zbor vodila Marjanka Čevdek. Ko so starejši pevci prerastali otroška leta, se je OPZ Vrh sv. Mihaela razcepil na otroški zbor ter mladinsko vokalno skupino.

Mladinska vokalna skupina je začela uradno samostojno delovati leta 2004. Glasbena pedagoginja Marja Feining Tavčar, ki je vodila tudi OPZ Vrh sv. Mihaela, je zbrala 6 članic, starih od 10. do 14. leta, in segla v zahtevnejši mladinski repertoar. Pod njeno spremno taktirko se je Mladinska vokalna skupina Vrh sv. Mihaela kmalu izkazala: dve leti zaporedoma (leta 2004 in 2005) je v svoji kategoriji dosegla prvo mesto na tekmovanju otroških in mladinskih pevskih zborov Zlata grla. Mladinska vokalna skupina redno sodeluje na različnih prireditvah, ki jih organizira matično društvo P.D. Vrh sv. Mihaela, na drugih prireditvah v vasi in v okolici (Praznik špargljev, Praznik frtaljev), na revijah Mala Cecilijanka, Cecilijanka, Zlata grla, Primorska poje, Sovodenjska poje, ob cerkvenih praznikih v vasi pa sodeluje tudi pri bogoslužju.

Oktobra leta 2005 je Mladinska vokalna skupina nastopala na srečanju treh dežel v Radishah na Koroškem. Istega leta je skupina sodelovala na dobrodelnem večeru Težka izguba najlašja tegobe (ki jo letno organizira družina Devetak) na Vrhу sv. Mihaela. Februarja 2006 se je skupina prvič udeležila revije Sovodenjska poje.

Leta 2007 je vodstvo skupine prevzela Mateja Černic. Pevke so nastopale na novoletnem sprejemu. Avgusta je VS Bodeča neža sodelovala pri operi Figarova svatba, ki so jo pod mentorstvom m. Alessandra Svaba priredili v Križu, oktobra pa so se pевke udeležile mednarodnega tekmovanja »Città di Rimini« ter v kategoriji komornih zborov prejeli srebrno priznanje in s 84,5 točkami zasedle odlično tretje mesto.

»Devetica božična« od Topolovega do Barda

Jutri se bo ob 20. uri v beneški vasi Topolove začela »devetica božična«. Gre za tradicionalno obliko priprave na božič, ki pa se je v zadnjih letih nekoliko spremenila. V preteklosti je namreč vsaka vas imela svojo devetico (to je romanje Marijinega kipa od hiše do hiše), sedaj pa KD Rečan in lješka fara pri-

i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 37084, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cervenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cervenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: corili01@gorica.191.it

gorica

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

trst

Društvo slovenskih izobražencev, v sodelovanju s Škofijsko komisijo za pastoralno zakoncev in družine, vabi v pondeljek, 15.12.2008, v sklopu rednih srečanj Društva slovenskih izobražencev na ulici Donizetti 3, na večer na temo »Rešenje v upanju« – božično srečanje z mariborskim pomožnim škofom Petrom Štrumpfom. Začetek ob 20.30.

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

ZCPZ iz Gorice prireja 26.12. v goriški stolnici tradicionalni božični koncert. Začetek ob 15.00.

MANJŠINE - Mnenje o starih in novih manjšinah v Evropi

Kdaj postane manjšina tudi narodna manjšina

Kdaj ima neka manjšina pravico, da zahaja zaščito svoje kulture, svojega jezika in svoje identitete s strani države, da zahteva zaščito pred asimilacijo in da zahteva, da država aktivno podpira njen obstoj in razvoj? O tem teče danes razprava v številnih evropskih državah, pa tudi v evropskih inštitucijah in na številnih drugih ravneh.

Zadnji tak primer v evropskih inštitucijah je bila deseta obletnica sprejema Okvirne konvencije Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin. Ob prosilavi 10. obletnice te pomembne mednarodne konvencije so namreč v Švetu Evropi pripravili tudi konferenco nevladnih organizacij, katere temeljni cilj je bil sprejem skupne deklaracije. Tu pa žal ni bilo mogoče doseči dogovora o tem, da bi v besedilo deklaracije vključili obrazložitev, kaj v kontekstu okvirne konvencije pomeni izraz narodne manjšine. Nasprotno, do izraza je prišla volja, da okvirne konvencije ne bi omejili na narodne manjšine, ampak da bi njen vsebinsko pojmovali veliko širše in njene učinke raztegnili na druge, nove manjšine. V deklaraciji je tako samo v nastavku ostalo sklicevanje na skupino, kateri je konvencija namenjena, to je na izraz narodne manjšine. Zveza evropskih manjšin FUEN, največje predstavniki telo avtohtonih narodnih manjšin v Evropi, ki je sedevala na konferenci, je ocenila, da to ne zadošča. Nenavadno izvoljeni predstavniki manjšin, ki sestavljajo to organizacijo, so tako ocenili, da ne morejo pristopiti k besedilu, čeprav slednje vsebuje veliko dobrih in hvalevnih postavk.

Terminološka zmeda

Tu se svedoma treba vprašati, zakaj je izrecna obrazložitev pojma narodne manjšine tako pomembna. Ali res ne gre za dodatno izključevanje ali diskriminacijo, kot so nekateri udeleževalci konference obtoževali FUEN?

Kadarkoli se lotimo obravnavanja tega vprašanja, moramo najprej pregledati, kaj vse nam ponuja obstoječa terminologija. Narodne, etnične, tradicionalne, zgodovinske, stare, nove, avtohtone, alohtone ... manjšine; ti privedniki se stalno uporabljajo, kadar teče beseda o narodnih in zgodovinskih posebnostih. Vendar že sama beseda manjšine (minorities), ki dominira na angleško govorečem delu sveta, ni tako samoumevna. Nekatere skupine se nočejo priznavati za manjšine; nekateri na besedo manjšine namreč gledajo kot na nekaj diskriminarnega. Na nemško govorečem delu Evrope tako pogosto zasledimo besedo Volksgruppe (skupina ljudstva, etnična skupnost), ali celo besedo Volk (ljudstvo), pogosto pa se pojavlja tudi beseda narodnost in skupnost.

Zato je primerno, da imamo stalno pred očmi dejstvo, da se zaradi praktičnosti in hitrosti

govora množinska oblika narodne manjšine uporablja kot splošni pojem, kar pa samo po sebi ne izčrpuje problema. Vsaj v mislih moramo vedno imeti specifikacijo in diferenciacijo, ki ju ta poenostavljena terminologija vsebuje.

Jasne razlike

Nekatere manjšine so to nastale zaradi zgodovinskih okoliščin in pogosto so »proizvod« nacionalističnega razmišljanja in delovanja. Nemci na Danskem, Slovenci v Italiji, Madžari v Romuniji in številni drugi so nastali zaradi zgodovinskih dogajanj, točneje zaradi sprememjanja meja.

Potem so nekateri narodi, ki niso nikoli ustanovili lastne države: Katalonci in Baski kot sestavni del neke nacionalne države, pa tudi manjši narodi oziroma manjšine, ki za seboj nimajo lastne nacionalne države: Lužiški Srbji, Frizijski, Ladinci in številni drugi.

Tu moramo omeniti vsaj še eno kategorijo, to so ljudstva, kot na primer Sami ali Inuit, ki se nočejo istovetiti oziroma primerjati z narodnimi manjšinami v Evropi.

Upoštevati moramo še skupine nekdanjih priseljencev, naprimjer Gradiščanske Hrvate (preselili so se v 16. stoletju) ali Nemce v Banatu (preselili so se v 18. stoletju), ki so danes splošno priznani kot narodne manjšine.

Posebno mesto imajo tudi Romi, ki kot manjšina živijo v skoraj vseh evropskih državah in so v včini primerov priznani kot narodna manjšina. Glede na njihove specifične probleme, ki segajo v socialno sfero in glede na diskriminacijo, ki jo proti njim izvajajo v številnih državah, pa imajo posebno vlogo.

Zelo kompleksno je stanje rusko govorečih skupnosti v pribaltskih državah, Rusi predstavljajo znatni delež prebivalstva. V teh državah je ruska skupnost živila že stoletja, največji priprastek rusko govorečega prebivalstva, ki danes živi v Estoniji, Latviji in Litvi, pa so zabeležili v času Sovjetske zvezve, ko je šlo delno za prostovoljno migracijo, delno pa za prisilno selitev delovne sile.

Vse skupine, ki smo jih zgoraj navedli, se pogosto združujejo v tehnični definiciji »narodne manjšine«. FUEN pri svojih dejavnostih uporablja ustavljeno definicijo avtohtone narodne manjšine / etnične skupnosti. Tudi to je kompromis, saj bi namesto avtohtonih (kar pomeni dolgo naseljenih) govorili o zgodovinskih ali tradicionalnih manjšinah.

Kot pri vsaki označbi nekega pojava prihaja tudi v tem primeru do izraza težnja po ponostaviti življenja s tem, da iščemo skupne značilnosti skupin, ki so sicer med seboj različne.

V ta seznam nismo vključili klasičnih migracij, skupin ljudi, ki so se iz različnih razlogov preselili v Evropo z namenom, da si zgradijo novo življenje in so si v Evropi ustvarijo življenje - Slovensko versko središče svetih bratov Cirila in Metoda v Melbournu, ki je med prvimi in najpomembnejšimi organizacijami slovenskih izseljencev v Viktoriji in Avstraliji. Delovanje organizacije je strnjeno v pregledu prelomnih dogodkov in večjih mejnikov v njej zgodovini. Predstavljena je organizacijska oblika, namenjena povezovanju slovenskih izseljencev, ki je že kmalu po svojem nastanku presegla okvirje katoliškega franciškanskega misijona in z delovanjem na verskem, kulturnem ter socialnem področju v veliki meri prispevala k ohranitvi narodne identitete imigrantske skupnosti v avstralskem bivalnem okolju. Uveljavila se je kot sestavni del organiziranega slovenskega izseljenskega življenja in to vlogo ji je uspelo zadržati do današnjih dni.

Metoda v Melbournu in Avstraliji.

Avtor ugotavlja, da se je intenzivneje izseljevanje Slovencev v Avstralijo začelo po prvi svetovni vojni, vrh pa je doseglo v petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Po ocenah različnih izseljenskih organizacij naj bi se število v Avstraliji živečih Slovencev ob vrhuncu, to je v osemdesetih letih 20. stoletja, gibalo med 25.000 in 30.000. Kljub dejству, da so Slovenci v Avstraliji po številu četrta največja neevropska slovenska izseljenska skupnost za slovenskimi izseljenci v Združenih državah Amerike, Kanadi in Argentini, je ta ostala do današnjih dni relativno neraziskana. Ob obstoječih raziskavah avtorič Čebulj Sajkove, Birse, Mikatičeve in Mikole je pritočilo delo skromen prispevek k preučevanju slovenskih izseljencev v Avstraliji, katerih obširno delovanje bi bilo težko snititi tudi v več obširnih razprav in raziskav. Najstevilčnejša slovenska skupnost v Avstraliji se nahaja v Zvezni državi Viktorija; tamkajšnji slovenski izseljenci so organizirani v šestih etničnih društvih, povezuje pa jih tudi versko središče. V prizadetem prispevku je obravnavana ena med ključnimi organizacijami slovenskega organiziranega izseljenskega

rili novo domovino. Poleg teh nismo vključili niti beguncev, ki so bežali pred preganjanjem v lastni državi. Te skupine lahko z kratkim izrazom poimenujemo »nove manjšine«. Primeri takih skupin so Turki v Nemčiji in Alžirci v Franciji.

Pri tem razlikovanju prihaja pogosto do sporov o tem, katere manjšine so upravičene do naziva »nacionalne« ali »stare« manjšine. Tudi nekaterje nacionalne manjšine, ki so danes poznane kot take, so se nekoč priselile iz svoje nekdanje domovine. Tak primer so tudi Poljaki v Porurju v Nemčiji, ki so se preselili v času industrializacije in so danes ustanovni člani organizacije FUEN, vendar jih Nemčija ne priznava za narodno manjšino.

Definicija FUEN

FUEN je v svoji temeljni listini tako definiral avtohtone manjšine:

1. ki prebiva na delu ozemlja države ali je raztresena okoli ozemlja neke države;
2. ki je številčno manjša od preostalega dela prebivalstva države;
3. katere pripadniki so državljeni države, v kateri živijo;
4. katere pripadniki živijo na tem ozemlju vsaj nekaj generacij;
5. ki se od drugih državljanov te države razlikuje po etničnih, jezikovnih ali kulturnih značilnostih in želi te značilnosti tudi ohranjati.

Ta definicija seveda ni povsem transparentna, saj prepušča kar nekaj prostora različnim interpretacijam. Kot pragmatični pristop k rešitvi zapleta naj navedemo primer Madžarske, ki je določila obdobje 100 let bivanja na istem ozemlju za priznanje avtohtonosti neke

manjšine, Z drugimi besedami bi lahko rekli, da je treba v Srednji Evropi priznavati za narodne manjšine tiste skupnosti, ki so pridobile manjšinski status z rojemstvom nacionalnih držav po koncu prve svetovne vojne.

Zakaj potrebujemo definicijo?

Vendar, zakaj sploh potrebujemo definicijo? Prvi enostavni razlog je, da samo skupina, ki izpolnjuje mednarodnopravne pogoje, ki jih dajejo pravico do naziva manjšina, lahko kolektivno zahteva svoje pravice. Čeprav sedaj velja prepričanje, da kolektivnih pravic ni mogoče zahtevati, ker pač vse mednarodne liste gorijo o individualnih pravicah, je prav priznanje kolektivnih pravic glavni cilj avtohtonih manjšin in njihovih reprezentativnih organizacij na evropski ravni.

Za avtohtone manjšine sta najpomembnejša referenčna dokumenta dve mednarodno obvezujoči konvenciji Sveta Evrope, Evropska lista in regionalne ali manjšinske jezike in Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin. Če pogledamo zgodovinski potek nastajanja teh dveh dokumentov, ne moremo imeti nobenega dvoma: napisana sta bila za manjšine klasičnega tipa kot odziv na zgodovinski dogajanja po padcu komunizma in po okrepljeni vloži manjšin v srednjem in v vzhodni Evropi. Nenazadnje je do sprejema teh dokumentov prišlo tudi z ozirom na krvave vojne na Zahodnem Balkanu.

Vendar v teh dokumentih ni jasne definicije, ker države ob oblikovanju besedila konvencij niso dosegle soglasja o tem vprašaju, ker bi namreč jasna definicija vzpostavila tudi kolektivne pravice za narodne manjšine. Manjšine tako na oba dokumenta ne gledajo kot na končno postajo mednarodne zaščite

manjšin v Evropi; še vedno si prizadevajo za ustrezno zaščito kolektivnih pravic in bodo to zahtevale tudi v prihodnje, čeprav politično ozračje v Evropi danes temu ni naklonjeno.

Skupna platforma

Zgoraj navedena definicija avtohtonih manjšin teh manjšin ne postavlja v kontrapozicijo z novimi manjšinami. Standardi zaščite, ki so bili doseženi za avtohtone manjšine, se ne morejo avtomatično prenašati na druge, »nove« manjšine v smislu, da za te manjšine velja zaščitni režim, ki ga določata evropska lista in okvirna konvencija. Države česa takega ne bi nikoli sprejele. Zgodilo bi se nasprotno: težko pridobljene pravice narodnih manjšin bi bile ogrožene in vsi naporji, da bi za te manjšine prešli od individualne tudi na kolektivno zaščito, bi bili zamani. Ves vloženi trud dolgih let prizadetanj bi bil izgubljen. To ne bi koristilo prav nikomur, ne avtohtonim in niti novim manjšinam.

Veliko koristnejne in doslednejne bi bilo delati skupaj za določitev pravnega zaščitnega sistema za nove manjšine v Evropi, s katerim bi uresničili njihove želje in zadostili njihovim potrebam.

Sodelovanje med starimi in novimi manjšinami na novi evropski osnovi bi bilo koristno in spodbudno. Na tej ravni bi lahko razpravljali o podobnostih in oblikovali skupne strategije. FUEN bi lahko preko številnih včlanjenih organizacij odigral pomembno vlogo. Nove in stare manjšine ne smejo dovoliti, da bi jih politiki izkoriscali kot sredstvo za nižanje ravni zaščite enim in drugim.

Jan Diedrichsen

(Jan Diedrichsen je vodja urada FUEN v Bruslju)

INSTITUT ZA NARODNOSTNA VRPŠANJA - Razprave in gradivo 53-54

Raziskovanja sodobnih trendov na področjih zaščite manjšin, človekovih pravic, medetničnih odnosov in identitete

5.

Dr. Árpád Horányák z Univerze v Pécsu objavlja prispevki Die in Jugoslawien lebende ungarische Minderheit in der ungarischen Aussenpolitik zwischen den beiden Weltkriegen (1919-1938) (Madžarska manjšina v Jugoslaviji in madžarska zunanja politika med obema vojnoma (1919-1938). Avtor ugotavlja, da je v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja imela madžarska narodna manjšina sekundarno vlogo v madžarski zunanjosti politiki do Jugoslavije. Bila je predvsem sredstvo, ki naj bi pomagalo doseči glavni cilj, razbitje Male antante. Z zahtevami po ugodnostih za madžarsko manjšino je madžarska vlada hotela pokazati svoj odnos do Beograda in utreti pot svoji zunanjosti politiki. Po drugi strani pa je bila madžarska manjšina tudi orodje jugoslovanske zunanjosti politike. Njen status se je spremenjal v skladu z odnosom med Beogradom in Madžarsko.

Mihajlo Koderman z Univerze na Primorskem objavlja prispevki Osnovne, razvoj in delovanje Slovenskega verskega središča svetih bratov Cirila in

Metod v Melbournu in Avstraliji. Autor ugotavlja, da se je intenzivneje izseljevanje Slovencev v Avstralijo začelo po prvi svetovni vojni, vrh pa je doseglo v petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Po ocenah različnih izseljenskih organizacij naj bi se število v Avstraliji živečih Slovencev ob vrhuncu, to je v osemdesetih letih 20. stoletja, gibalo med 25.000 in 30.000. Kljub dejству, da so Slovenci v Avstraliji po številu četrta največja neevropska slovenska izseljenska skupnost za slovenskimi izseljenci v Združenih državah Amerike, Kanadi in Argentini, je ta ostala do današnjih dni relativno neraziskana. Ob obstoječih raziskavah avtorič Čebulj Sajkove, Birse, Mikatičeve in Mikole je pritočilo delo skromen prispevek k preučevanju slovenskih izseljencev v Avstraliji, katerih obširno delovanje bi bilo težko snititi tudi v več obširnih razprav in raziskav. Najstevilčnejša slovenska skupnost v Avstraliji se nahaja v Zvezni državi Viktorija; tamkajšnji slovenski izseljenci so organizirani v šestih etničnih društvih, povezuje pa jih tudi versko središče. V prizadetem prispevku je obravnavana ena med ključnimi organizacijami slovenskega organiziranega izseljenskega

Mag. Andreja Božič Horvat objavlja prispevki Delovanje Ivana Molka po odhodu iz uredništva »Prosvete« in nastanek odpora Demokratične akcije ter »Svobodne besede«. Avtorica v prispevku predstavlja javno delovanje ameriško-slovenskega politika in časnikarja Ivana Molka v obdobju od leta 1944 do

Danijel Grafenauer objavlja poročilo z znanstvenega posvetja šeste tematske delovne skupine »Europe and the World« v okviru projekta ClioHres, Maribor, 5. in 6. oktober 2007.

Prof. dr. Dušan Nećak objavlja Laudatio akademiku, prof. dr. Karlu Stuhlpfarrerju ob podelitvi Rizzijske nagrade, 26.11. 2007.

Objavljena je tudi Bibliografija sodelavcev Inštituta za narodnostna vprašanja za leto 2006.

Nada Vilhar

(Konec)

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****SSG - Kulturni dom**

V petek, 19. decembra ob 20.30 / Jacques Brel, Branko Završan: »Senca twojega psa«. Predstava izven abonmaja.

Gledališče Rossetti

Reginald Rose: »La parola ai giurati« / v režiji Alessandra Gassmana in produkciji gledališča Teatro Stabile d'Abruzzo - Società per Attori. Danes, 14. decembra, ob 16.00.

Giuseppe Manfridi: »Marlene« / v režiji Maurizia Panicija in produkciji gledališča Associazione Teatrale Pistoiese Argot Prodizioni; igrajo Pamela Villaresi, David Sebasti, Silvia Budri in Cristina Sebastianelli ter z nastopom Orsa Marie Gurrinija. V torek, 16. in v sredo, 17. decembra, ob 20.30.

Dvorana Bartoli

Renata Ciaravino: »Alexandria« / Nasstopajo: Elisabetta Pozzi, Laura Bussani, Michela Mocchiutti, Marzia Postogna. Režija: Franco Però. Urnik: danes, 14. decembra ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

C. Greep: »Adorabili amici« / igrajo Ettore Bassi, Laura Lattuada, Alessandra Raichi in Massimiliano Vado. Režija Pastricka Rossija Gastaldija. Danes, 14. in v torek, 16. decembra, ob 16.30, od srede, 17., do sobote, 20. decembra, ob 20.30 in v nedeljo, 21. decembra, ob 16.30.

»Ti racconto una fiaba« / danes, 14. decembra, ob 11.00 »L'allestimento teatrale«; v nedeljo, 21. decembra, ob 11.00 »Tuba tube tubo tubi tu«.

ZGONIK**Sportni kulturni center**

V soboto, 20. decembra, ob 20.30 / »Jaz in one, skratak me: ženske« (premiera) - igra Miranda Caharija, režija Mario Ursić.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

Eduardo De Filippo: »Il sindaco del rione sanità«. Režija: Carlo Giuffrè. Igrajo: Carlo Giuffrè, Piero Pepe, Aldo De Martino in Alfonso Liguori. Jutri, 15. in v torek, 16. decembra, ob 20.45.

GORICA**Kulturni dom**

V petek, 19. decembra, ob 20.45 / na stopa furlansko gledališče Trigeminus s komedio »Beato fra le donne«.

VIDEM**Teatro Nuovo Giovanni da Udine**

Eduardo De Filippo: »Il sindaco del rione sanità«. Režija: Carlo Giuffrè. Igrajo: Carlo Giuffrè, Piero Pepe, Aldo De Martino in Alfonso Liguori. Od srede, 17. do sobote, 20. decembra, ob 20.45.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****Cankarjev dom**

»Slepota (Blind.Ness)«, Kosovelova dvorana / danes, 14. in jutri, 15. decembra, ob 19.00.

Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to de lu?«, Klub CD / igra Boris Kobal; ob sobotah, 13., 20. in 27. decembra, ob 20.00.

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder
Drago Jačar: »Niha ura tiha« / jutri, 15. decembra, ob 19.30 in v torek, 16. decembra, ob 18.00.

V sredo, 17. decembra, ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V četrtek, 18. decembra, ob 17.00 / Drago Jančar: »Niha ura tiha«.

V petek, 19. decembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapinove zvjaže«.

V soboto, 20. decembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tar-tuffe«.

Mala drama

Jutri, 15. decembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V četrtek, 18. decembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V petek, 19. decembra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

V soboto, 20. decembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 14. decembra, ob 19.00 / John Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Jutri, 15. decembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V torek, 16. decembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Sheldon Harnick: »Kabaret«.

V sredo, 17. decembra ob 15.30 in 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V četrtek, 18. in v petek, 19. decembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V soboto, 20. decembra ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za dragoo«.

V nedeljo, 21. decembra ob 19.00 / Joe Masterson, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

Mala scena

Jutri, 15. decembra, ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V torek, 16. decembra ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V sredo, 17. decembra ob 20.00 / James Pritchard: »Gospodinja«.

V četrtek, 18. in v petek, 19. decembra ob 20.00 / Celinka: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

V soboto, 20. decembra ob 20.00 / Caryll Churchill: »Punce in pol«.

Šentjakobsko gledališče

V sredo, 17. ob 18.00 in v četrtek, 18. decembra ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki«, komedija.

V petek, 19. decembra ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka«, komedija. Režija: Goimir Lešnjak Gojc.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

V ponedeljek, 22. decembra, ob 20.45 / Božični koncert Simfoničnega orkestra F-jk.

Gledališče Verdi

»Red Giselle« / balet ob glasbi Čajkovskoga, Schnittka in Bizeta. Danes, 14. decembra, ob 16.00 (red D).

Giuseppe Verdi: »La Traviata« / v petek, 19. decembra, ob 20.30 in v soboto, 20. decembra, ob 17.00. Nastopa Metropolitan Opera Company iz Seula.

V sredo, 31. decembra ob 18.00 / koncert ob koncu leta. Na spordu bo Verdijeva, Puccinijeva, Mascagnijeva in Ponchiellijeva glasba. Nastopata: Daniela Dessim Fabio Armiliato. Dirigent: Marco Boemi.

Dvorana**Raffaello de Banfield-Tripovich**

»Tetraktyx« / balet ob glasbi G. F. Handla. V sredo, 17. decembra, ob 10.30 in ob 21.00; v četrtek, 18. in v petek, 19. decembra, ob 10.30.

ZGONIK**Športni kulturni center**

»Bigband ritmosinfonica città di Verona« / danes, 14. decembra, ob 18.00.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V četrtek, 18. decembra ob 20.45 / Wiener Kammerensemble, dunajski filharmoniki.

GORICA**Kulturni dom**

Danes, 14. decembra, ob 16.00 in ob 21.00 / operni gala: »Vienna, Vienna«.

Jutri, 15. decembra, ob 20.30 / »Go Gospel 2008« - koncert s skupino Anthony Morgan's Inspirational Choir Harlem (ZDA).

V soboto, 20. decembra, ob 20.30 / noveletni koncert Zadružne banke Dobrobo in Sovodnje z Orkestrom Slovenske vojske.

SLOVENIJA**KOPER****Palača Gravisi**

Jutri, 15. decembra ob 20.00 / Jazzovski večer v izvedbi skupine Alpe Adria Ensemble (A-HUN-SLO).

HRPELJE

Kulturni dom Danes, 14. decembra ob 17.00 / Praznični koncert Brkinske godbe 2000. Vstop prost.

NOVA GORICA**Kulturni dom**

V tork, 16. decembra, ob 20.15 / »Go Gospel 2008« - koncert s skupino Sjawan Byers & Children of God (Alabama ZDA).

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

Danes, 14. decembra, ob 19.30, Dvorana Slovenske filharmonije / adventni koncert Zbora St. John's Collegea iz Cambridgea. Umetniški vodja: Andrew Nethsingha.

V nedeljo, 21. ob 18.00 in v ponedeljek, 22. decembra ob 20.00, Gallusova dvorana / Božični koncert, Oliver Dragojević s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija ter klapama Dišpet in Braciera.

V soboto, 20. decembra, ob 20.00, Gallusova dvorana / koncert ob predstavitvi novega albuma Rada Šerbedžije.

Franz Lehár: »Vesela vdova«, Linhartova dvorana / Opereta, izvaja SNG Opera in balet Ljubljana. Urnik: v soboto, 20. in v torek, 23. decembra ob 19.30, v petek, 26. ob 17.00, v soboto, 27. ob 19.30, v nedeljo, 28. ob 17.00, v ponedeljek, 29., v torek, 30. in v sredo, 31. decembra ob 19.30.

Hala Tivoli

V tork, 16. decembra, ob 20.00 / koncert skupine RBD.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Tržaška knjigarna: še danes, 14. decembra je na ogled razstava ilustratorke Alenke Sottler.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

ŠKEDENJ**Etnografski muzej (Ulica pane bianco**

52: Muzej je odprt vsak tork in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 18. marca 2009 je na ogled razstava »Intimnost nabrežinskih izsekov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtja kavarne.

GORICA

V Kulturnem domu (mala dvorana) bo v torek, 16. decembra, ob 18.00 odprtje razstave »Slovenske športne igre«.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademškega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprt do torka do petka od 10.00 in 13.00 ter

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi 16. kroga A-lige

Napoli drugi na lestvici Bologna ponižala Torino

Edy Reja zadovoljen - Trije zadetki Di Vaia - Nocoj Juventus proti Milanu

BOLOGNA/NEAPELJ - Trener Walter Novellino ni na najboljši način praznoval svojega povratka na klop Torina. Za precejšnjo dozo grekob je poskrbel napadalec bolonjskega moštva Marco Di Vaio, ki je kar trikrat zatresel turinsko mrežo in na lestvici strelec z dvajstimi zadetki dohitel Diego Milita (Genoa). Končni izid je 5:2. Po petih zaporednih neodločenih izidih je trener Siniša Mihajlovič prvič zmagal kot trener Bologne. Za srbskega trenerja je bila to prva zmaga nasprotni v svoji komaj začeti trenerški karieri. Vsi goli Bogene so padli v drugem polčasu. V prvem polčasu je Torino vodil z 1:0 (gol Baroneja).

Napoli je na domaćem San Paolu zbral sedmo zmago v osmih srečanjih. Varovanci slovenskega trenerja iz Ločnika Edyja Reje so na domaćem igrišču nepremagani od 9. marca. Lecce pa ima nasprotno za seboj dolgo serijo negativnih rezultatov. Že enajst krogov namreč ni zmagal in tudi sinoči ni igral najbolj zanesljivo. Z novo zmago so Neapeljčani, v pričakovanju nocojšnjega dvoboja Juventus - Milan, dohiteli na drugem mestu na lestvici prav

Napadalec Bogene Di Vaio je s tremi zadetki na vrhu lestvice najboljših strelec dohitel Milita (Genoa)

ANSA

oba velikana. Najboljši na igrišču je sinoči bil Argentinec Ezequiel Lavezzi, ki je bil Leccejeve branilce neulovljiv. Lavezzi je Napoliju izboril enajstmetrovko, ki jo je uspešno izvedel Slovak Hamšík. Ostala dva zadetka sta dosegla še Denis in Pazienza (prvi gol v A-ligi).

STRELCI: v 7. Barone; 48. Volpi, 53. Britos, 55., 62. in 79. iz 11-m Di Vaio, 68. iz 11-m Bernacci.

BOLOGNA (4-4-2): Antonioli, Terzi, Moras, Britos, Lanna (Bombardini), Coelho (Volpi), Mingazzini, Mudringayi, Valiani, Di Vaio, Maraz-

zina (Bernacci). Trener: Mihajlović. **TORINO** (4-4-2): Sereni, Colombo, Pratali, Natali, Pisano, Abate, Dzemaili, Barone (Samuel), Diana (Rubin), Bianchi (Stellone), Amoruso. Trener: Novellino.

Napoli - Lecce 3:0 (2:0)

STRELCI: Hamšík v 11. iz 11-m, Pazienza v 43.; Denis 65. min.

NAPOLI (3-5-2): Iezzo; Cannavaro, Rinaudo, Contini; Maggio, Blasi, Gargano, Hamsik (Pazienza), Manini (Aronica); Denis (Zalayeta), Lavezzi. Trener: Reja.

LECCE (4-4-2): Benussi; Polenghi (Angelo), Esposito, Schiavi, Giuliatto; Munari (Ariatti), Giacomazzi, Vives (Antunes), Caserta; Castillo, Tiberio. Trener: Beretta.

DANES: ob 15.00 Fiorentina - Catania, Genoa - Atalanta, Inter - Chievo, Palermo - Siena, Reggina - Sampdoria, Roma - Cagliari, Udinese - Lazio, ob 20.30 Juventus - Milan.

VRSTNI RED: Inter 36, Juventus, Milan in Napoli 30, Fiorentina 26, Genoa 25, Atalanta in Lazio 23, Catanio 22, Udinese 21, Roma, Palermo in Cagliari 20, Siena 19, Sampdoria 16, Bologna 14, Lecce 13, Torino in Reggina 12, Chievo 9.

KOŠARKA - B2

Jan Budin zmagal, danes derbi v Gorici

ROŽAC - V tekmi košarske B2-lige je rožanski Coronodirosozzo, za katerega igra tudi Jan Budin, s 66:59 premagal Varese. Slovenski košarkar je dosegel 13 točk (-, 5:9, 1:6), Vecchiet 15, Diviach pa 12.

Danes bo v gorški dvorani Palabigot občutbeni derbi med gorškim Nuova pallacanestro Trieste in tržaškim moštvoem Acegas-Aps. Priček ob 18. uri.

A1-LIGA - Eldo Caserta - La Fortezza Bologna 78:68.

TRENER - Saša Djordjević je novi trener košarkarjev rimske Lottomatico po odstopu Repeše.

SLO-KOŠ - Lige NLB: Zadar - Union Olimpija 87:80 (29:25, 46:45, 68:63); Helios Domžale - Split 89:72 (26:18, 52:34, 73:62); 1. slovenska liga: Luka Koper - Hopo Polzela 82:80 (20:26, 41:41, 63:59).

ODOBJKA - Izid srednjeevropske lige: ACH Volley Bled - Chemes Humenne 3:1 (25:10, 25:18, 34:36, 25:23)

NBA - Ekipa Boston Celtics, branilka naslova, je premagala New Orleans Hornets s 94:82 in dosegla 14. zaporedno zmago ter je prepričljivo na čelu lige. Uspešno so igrali tudi trije slovenski košarkarji. V »svlovenskem« derbiju je ekipa Los Angeles Lakers doma premagala Sacramento Kings s 112:103; za zmagovalce je Saša Vujačič v 14 minutah dosegel sedem točk, po en skok, podajo in ukradeno žogo, na drugi strani pa je Beno Udrih v 34 minutah vknjižil 17 točk, sedem podaj ter po en skok in ukradeno žogo. Detroit Pistons je doma ugnal Indiana Pacers s 114:110, Rašo Nesterovič pa je za goste v 26 minutah nanizal 16 točk, tri skoke ter po dve podaji in blokadi.

TRIESTINA - Doslej letos najlepša tekma na tržaškem »Roccu«

Uspela obletnica kluba

90-letnico praznovali s kakovostno igro, zelo močni Livorno pa je vendarle ostal nepremagan - Stare majice brez sponzorja

Triestina Livorno 1:1 (1:1)

STRELCI: Diamanti v 7., Minelli v 25. min.

TRIESTINA (4-4-1-1): Agazzi 6; Milani 7, Cottafava 6,5, Minelli 6,5, Rullo 7; Antonelli 6,5, Princivali 7, Allegretti 5,5, Tabbiani 6 (28.dp Gorgone 6); Testini 6,5, Della Rocca 5,5 (14.dp Ardemagni 6). Trener: Maran.

LIVORNO (4-3-1-2): De Lucia; Rosi, Perticone, Miglionico, Bonetto; Pulzetti (29.dp Candreva), Bergvold, Loviso (41.dp A.Filippini); Diamanti; Tavano, Danilevicius (31.dp Laurito). Trener: Acori.

SODNIK: Celi iz Campobassa 6,5; OPOMINI: Loviso, Princivali, Rosi, Pulzetti, Rullo, Perticone, Minelli, Bonetto, Gorgone, Diamanti; GLEDALCEV: 10.500.

Triestina se je včeraj moralna zado-

voljiti s točko, a lahko mirno trdimo, da so Maranovi varovanci vseeno dobro opravili zrelostni izpit. Livorno je namreč daleč najbolj kakovostna ekipa, kar smo jih do sedaj videli na Roccu. Acorijevo moštvo ima solidno obrambo, tehnično izredno dobro podkovano vezno vrsto in pravo zmes hitrih in postavnih napadalcev. Skratak gre za zelo resnega kandidata za napredovanje. In Triestina je bila takemu nasprotniku kos, čeprav je morda Livorno bil z odtenek boljši, če gledamo na število ustvarjenih priložnosti.

Po približno petih letih je znova napočil čas za tekmo med Triestino in Livornom. Takrat je Triestina slavila s 4:3, a Tržačani so na koncu zasedli 10. mesto na lestvici, medtem ko so Toskanci napredovali v A-ligo. Vzdružje na stadionu Rocco je bilo po dolgem času spet pravo. Polna in glasna stranska tribuna je že pole ure pred začetkom tekme začela bodriti Allegretti in soigralce. Malo manj počuten za številne otroke pa je bil trenutek, ko so sestavili koreografsko devetdesetico na sredini igrišča. Ravno takrat, ko so v stadio vstopili navijači Livorna, tako da so slišali namesto ploskanja le serijo psov k ene in z druge strani. Vendar ni kaj, poln stadion je nekaj povsem drugačnega, tudi igralci dodaten vir energije še kako občutijo.

Triestina je po napovedih igrala z rdečim dresom, ki je spominjal na tiste, ki so izpraznili devetdesetih let. Brez priimka na hrbitu in tudi brez imena glavnega pokrovitelja na sprednji strani. Hlačke so bile bele barve, nogavice pa črne. Livorno je igral v popolnoma rumenem kompletu. Že začetek srečanja je bil dokaj pester. Acori se je odločil, da postavi Diamantija (najboljši igralec tekme - vrhunski gol, a ne samo) za dvojico napadalcev, medtem ko je Maran potrdil napovedano postavo. Že v prvi minutni srečanja je Antonelli s hitrim protinapadom ogrozil De Luciu in strelom meter mimo vrat. Hitrost igralcev Livorna je povzročila Triestini nemalo težav. Na sredini se je vse vrtelo okoli svetlolasega Danca Bergvolda, ki je

Več gledalcev in več klubskih zastav ob 90-letnici kluba

KROMA

dajal tempo igri Livorna, ob stalni pomoči Pulzettija in Lovisa. V 7. minutni bi Cottafava z glavo skoraj presenetil Agazzija, kateremu je uspelo neverjetno rešiti gol.

Po kotu pa je zoga priletela na noge Diamantija, ki je v vrhunskim strelom premagal Agazzija. S podajami v globino do Tavano in Danileviciusa je Livorno stalno pritisnil na obrambo Tržačanov, ki pa niso ostali križem rok. Tekma je bila na visokem nivoju; med ekipama, ki imata nek izdelan sistem igre. Tržačani v glavnem iz igro preko pasov, Livorno pa s hitrim predajanjem žoge na srednjem delu igrišča in nato bliskovitimi podajami v globino. Nedvomno po kvaliteti je bil prvi del tekme na najvišji ravni doslej. Po sumljivem dogodku v kazenkem prostoru Livorna in posegu Miglionica, ki je rešil na gol črti po strelu Antonellija, je v 25. minutni Triestina zasluženo izenačila. Po kotu je Milani poskušal z razdalje in zadel vratnico, a po odboru se je na žogi prvi znašel Minelli in le zadel za 1:1. Po šestih zaporednih tekmah in kar 582 minutah brez prejetih golov je torej De Lucia včeraj v Trstu moral znova pobrati žogo iz svojega gola. Po zadetku Triestine je bil znova nevarnejši Livorno, ki je verčkran

poskušal premagati tokrat ne ravno govoritega Agazzija s strelji z razdalje Pulzettija, Tavano in dvakrat Lovisa, a največ, kar so dosegli gostje, je bil kak kot.

V drugem polčasu se je po pričakovanih tempih igre umiril, tudi zato, ker je bilo maloverjetno, da bi lahko ena od ekip vztrajala z ritmi prvih 45 minut. Klub temu je bila kakovost tekme na več kot solidni ravni. Napak je bilo malo, kljub vse večji utrujenosti. Nihče se ni zadovoljil s točko. Livorno je poskušal s Tavanom in Diamantijem, ter v sodnikovem podaljšku z Lauritom (odlično rešil Agazzi), medtem ko je Triestina v drugem delu srečanja bila nevarna skoraj izključno po prekinitvah z Allegretijem, Cottafavo in Antonellijem.

Top: Milani je na desnem pasu pretekli kilometre in kilometre, sodeloval pri vsakem napadu Triestine in odločilno sodeloval pri Minellijevem golu, ko je s silovitim strelom zadel vratnico.

Flop: Allegretti na sredini ni prišel do izraza in v fazi obrambe prisilil Princivalija na dodatne naloge. Tudi obramba je nila včasih v težavah, ker vezna vrsta ni bila ravno neprepustna.

Iztok Furlanič

B-LIGA - **IZIDI 18. KROGA** Albinoleffe - Frosinone 2:2, Ascoli - Empoli 1:0, Avellino - Salernitana 1:1, Bari - Piacenza 1:0, Cittadella - Brescia 2:0, Grosseto - Rimini 1:3, Mantova - Modena 2:2, Pisa - Parma 2:1, Triestina - Livorno 1:1, Vicenza - Treviso 1:1, Sassuolo - Ancona bo jutri ob 20.45.

Empoli	18	9	4	5	24:18	31
Sassuolo	17	8	5	4	28:17	29
Parma	18	7	3	3	22:15	29
Grosseto	18	8	5	5	30:28	29
Brescia	18	8	5	5	20:19	29
Livorno	18	6	11	1	23:12	29
Triestina	18	7	7	4	24:18	28
Bari	18	7	7	4	18:17	28
Vicenza	18	7	6	5	24:12	27
Albinoleffe	18	6	8	4	18:17	26
Pisa	18	7	5	6	26:24	26
Mantova	18	6	6	6	18:18	24
Rimini	18	6	4	8	21:26	23
Frosinone	18	5	6	7	22:27	21
Ancona	17	5	5	7	24:22	20
Salernitana	18	5	5	8	17:25	20
Cittadella	18	4	8	6	15:17	20
Piacenza	18	4	5	9	14:21	17
Avellino	18	3	8	7	14:24	17
Treviso (-4)	18	3	10	5	17:21	15
Modena	18	3	6	9	21:30	15
Ascoli	18	3	6	9	12:21	15

PRIHODNJI KROG: 21.12. ob 16.00 Ancona - Triestina

KOLESARSTVO - Predstavitev 92. dirke po Italiji

Dolomiti »light« že v prvem tednu!

10. maja cilj v Trstu - Konec dirke bo letos v Rimu

V beneškem gledališču La Fenice se je včeraj dvignila zavesa nad 92. izvedbo Gira d'Italia, ki bo potekala 100 let po prvi, leta 1909. Organizatorji Gira so tokrat poskrbeli za presenečenje glede prog. Kolesarji se bodo morali že v prvem tednu spoprijeti z dolomitskimi vzponi. Direktor Gira Zomenian pa je zatrdil, da bodo to bolj »light« vzponi. Giro bo startal v soboto, 9. maja z 20,5 km ekipno dirko proti času, ki bo potekala po otoku Lido di Venezia. Naslednjega dne bodo kolesarji štartali z Jesola in po 156 km jih bo pričakal cilj na Velikem trgu v Trstu. V ponedeljek, 11. maja pa bo etapa startala iz Gradeža in se zaključila v deželi vina Proseč Valdobbiadene. Skupno bodo kolesarji v enaindvajsetih etapah prevozili 3395,5 km. Giro se bo zaključil 31. maja z individualno dirko proti času po rimskih cestah.

Govoriti o favoritih je sedaj prezgodaj. Vse oči pa so že zdaj uprte v Ivana Bassa in Lancea Armstronga. Za oba bo Giro imel pomen povratka, a za vsekoga iz različnih razlogov. Na predstavitvi je bil prav Basso, skupaj z Bettinijem, deležen največ pozornosti fotografov. Spontan aplavz pa se je dvignil iz publike, ko se je na ekranu prikazala podoba Marca Pantanija.

Edvin Bevk

Na predstavitvi v Benetkah so razvili prapor z zemljevidom dokaj »revolucionarne« dirke

ANSA

ETAPE 92. DIRKE PO ITALIJI

1. etapa: 9. maj: Benetke (kronometer, 20,5 km); **2. etapa:** 10. maj: Jesolo - Trst (156 km); **3. etapa:** 11. maj: Gradež - Valdobbiadene (200 km); **4. etapa:** 12. maj: Padova - San Martino di Castrozza (165 km); **5. etapa:** 13. maj: San Martino - Alpe di Siusi (125 km); **6. etapa:** 14. maj: Bressanone - Brixen-Mayrhofen (242 km); **7. etapa:** 15. maj: Innsbruck - Chiavenna (244 km); **8. etapa:** 16. maj: Morbegno - Bergamo (208 km); **9. etapa:** 17. maj: Milano - Milano (100 km); 18. maj: prost dan; **10. etapa:** 19. maj: Cuneo - Pinerolo (250 km); **11. etapa:** 20. maj: Torino - Arenzano (206 km); **12. etapa:** 21. maj: Levante - Riomaggiore (kronometer, 61,7 km); **13. etapa:** 22. maj: Lido di Camaiore - Firence (150 km); **14. etapa:** 23. maj: Campi Bisenzio - Bologna (174 km); **15. etapa:** 24. maj: Forli - Faenza (159 km); **16. etapa:** 25. maj: Pergola - Monte Petrano (237 km); 26. maj: prost dan; **17. etapa:** 27. maj: Chieti - Blockhaus (79 km); **18. etapa:** 28. maj: Sulmona - Benevento (181 km); **19. etapa:** 29. maj: Avellino - Vezuv (164 km); **20. etapa:** 30. maj: Neapelj - Anagni (203 km); **21. etapa:** 31. maj: Rim (kronometer, 15,3 km).

ZADOVOLJNI BODO TURISTI

Največje presenečenje letošnje dirke je gotovo ta, da se po dolgem času ne bo končala v Milenu, ampak v starem delu Rima, kjer bo 31. maja na sporedni kronometer, dolg 15,3 kilometra. Občutek je, da so organizatorji, potem ko so doobili potrditev, da bo povratnik na kolesarska tekmovalja Lance Armstrong prvič dirkal na njihovi dirki, bolj upoštevali vidik turizma in so poskušali ustreči predvsem ameriškim turistom. To velja za start v Benetkah in za obisk ligurijske turistične točke Cinque Terre, cilj 19. etape pa bo pod vulkanom Vezuv, ki ni pogost gostitelj dirke. Dirka bo obiskala tudi Avstrijo, Švico in Francijo. Giro se bo že v uvodu močno približal slovenskemu ljudstvu kolesarstva, ki bodo stiskali pesti predvsem za Janija Brajkovića, Belokranjec, naj bi bil prvi Armstrongovo pomočnik. Benetki niso daleč, dirka pa se bo še bolj približala Sloveniji v drugi etapi, v kateri bo cilj v Trstu. Šest etap se bo končalo na vrhu vzpona, prva že v četrtem etapi, ko bo cilj V San Martinu di Castozzi. Za sprinterje naj bi bilo na voljo le šest zmag, kar kaže, da bo tekmovalje izredno zahtevno. Sodeč po potrditvah nastopov, naj bi se za rožnato majico, ta bo imela nov dizajn, ki so ga oblikovali pri modni hiši Dolce&Gabbana, borili Armstrong, Španec Carlos Sastre, Rus Denis Menčov, povratnik po kazni Italijan Ivan Basso in številni njegovi rojaki, od Danila Di Luce do Gilberta Simonija.

REPORTAŽA - Gorenjem za hokejsko tekmo Jesenice - Olimpija ni težko kupiti dragih vstopnic

»Derbi Slovenije« in izvoz za Brezje brez znakov recesije

V obdobju suhih krav za slovenske kolektivne športe, ki v vsaj dveh panogah niše doživljal tako kriznih časov, si je hokej v zadnjih časih izboril mesto športnoodružbenega dogodka, ki mu skoraj ni para. Derbi izpred treh tednov, v Ljubljani, nas je recimo zbral vse tiste prijatelje, ki smo v zlatih časih skupaj hodili na tekme nogometne reprezentance in smo se od takrat porazgubili na mnoge konce Slovenske. Po nezasluženem porazu, ki pa ni utegnil skaliti dobre volje, smo se tako odločili, da zmagovalja, ki smo jih doživljali nekoč za Bežigradom, ponovimo še na Jesenicah. Po novem je dostop do Gorenjske tako fenomenalen, da je vse skupaj veliko lažje kot nekoč: navada na vse hudo, kar

je lahko doletelo na tako imenovani gorenjski avtocesti, bo kmalu romala v potarnico zgodovine. Cijazena v koloni po starji magistralki ni več, večinoma se pečejo po pravi avtocesti, ki je do pred kratkim bila taka le po imenu. Edina izjema je serija predorov in viaduktov Ljubno ter Peračica, za njima pa je kot odpustek bleščeti izvoz za Brezje - dvomim, da imata Lourdes ali Fatima, če že ležita ob kaki francoski ali portugalski avtocesti, tako pompoznega.

Za tistega, ki razpolaga z dovolj dobrimi »insiderskimi« informacijami, je izvoz Brezje ključnega pomena, ker skozenj zapustiš avtocesto in se na poti iz ali na

SMUČANJE

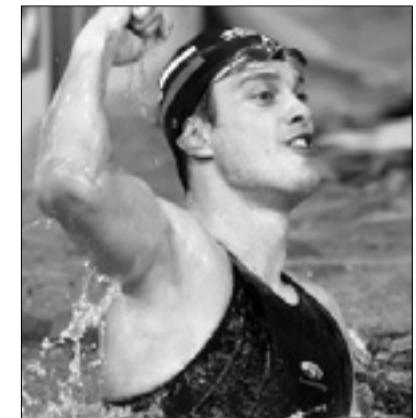
Blardone drugi na progi, kjer bo SP

VAL D'ISERE - Na progi Bellevarde, na kateri je Alberto Tomba osvojil zlato kolajno med olimpijskimi igrami v Albertvillu leta 1990, bi italijanski veleslalomisti skoraj dosegli zmagovalce. Po prvem spustu tekme za svetovni pokal je namreč vodil Manfred Moelgg, Max Blardone pa je bil tretji. Na koncu je Moelgg pristal še na 6. mestu, Blardone pa se je moral »zadovoljiti« z 2. mestom. Presenetljivo zmago, prvo v karieri, je dosegel 22-letni Švicar Carlo Janka, ki je tako vsestranski smučar, da lahko meri visoko tudi na skupni lestvici. Izredno dolg in zahteven »zid« na progi je v napako prisilili vse najboljše smučarje. Avstrijec Benjamin Raich, ki je racunal na tretjo zaporedno zmago, je odstopil že v prvi vožnji, napako pa so naredili tudi Alex Svindal, Bode Miller, Ted Ligety, Didier Cuche in ostali favoriti. Najboljši Slovenec je bil Bernard Vajdič s 13. mestom. Na drugi progi Vajdič je napravil precej napak, je pa pridobil kopico mest zaradi boljših pogojev. Zelo se je po prihodu v cilj jezil Gorza, ki je na koncu pristal na 20. mestu. Na prvih treh mestih po prvi vožnji so bili tekmovalci, ki so imeli prve tri startne številke, smučarji proti dnu startne liste pa so imeli vse slabše pogoje za nastop na progi, ki bo februarja prihodne leto gostila svetovno prvenstvo. Organizatorji je na vse prej kot uspešni generalki ponagajal novozapadli sneg in otežil pripravo tekmovaliča, zato je bila tekma prava lotterija.

ZENSKE - Dekleta so se v veleslalomu pomerila v španski La Molini (2:16,76). Zmagala je Finka Tanja Poutainen, druga je bila Južnotiroška Manuela Mölgg, ki je zaoštala le dve stotinki, tretja pa Avstrijka Nicole Hosp (+0,65). Tina Maze je bila deveta (+1,74), ostale Slovenke pa se niso uvrstile v finale.

PLAVANJE - EP

Koprčan Markič zlat na Reki

REKA - Koprski plavalec Matjaž Markič je na 12. evropskem plavalnem prvenstvu v 25-metrskih bazenih na Reki osvojil zlato odličje na 50 m prsno. Njegov uspeh je z bronom začinil Triglavjan Emil Tahičevič. Med oba Slovenca se je vrinil le Norvežan Aleksander Hetland. Z dosežkom 26,47 sekunde je popravil tudi slovenski rekord.

»Emilu, meni in tudi trenerju Roniju Piku so so izpolnile dolgotrajne želje, da bi enkrat skupaj stala na stopničkah in mislim, da je to za takoj majhno državo, kot je Slovenija, res nekaj posebnega,« je po podejtvu povedal Markič, ki je tekmo znamoval tudi s prihodom v cilj, kjer je najprej poljubil mišico na roki, nato pa sta si z Emilom padla v objem.

Nove, že četrte zmage so se veselili tudi v italijanskem taboru. Priporabil jo je Federico Colbertaldo v najdaljši preizkušnji na 1.500 metrov, svoj prejšnji državni rekord pa je s časom 14:31,31 izboljšal kar za sedem sekund. Italijanski plavalci so osvojili tudi šest bronastih odličij: Samuel Pizzetti na isti razdalji, Alessia Filippi na 400 m prostu, Francesca Segat na 100 m mešano, Filippo Magnini pa 100 m prostu, Elena Gemo na 50 m hrbtno in ženska štafeta 4x50 m mešano.

ROKOMET - A1-liga

Tržačani zanesljivo na vrhu lestvice

Cologne - Pallamano TS 31:32 (12:15)

PALLAMANO: Mestriner, Zaro, J. Radojkovič 2, Fanelli, Visintin 6, Zampollo 6, Anici, Nadoh 11, Tokić 8, Carpanese, Lo Duca 4, Sardoč 1. TRENER: F. Radojkovič.

Z zmago v gosteh proti ekipi Cologne so rokometni tržačani dobro društvo končali prvi del prvenstva zanesljivo na vrhu lestvice. Pred drugouvrščenim Boznom, Anconou in Pressanom, ki je sinoči presenetljivo izenačil proti Nociju, Tržačani vodijo za celih osem točk.

Varovanci slovenskega trenerja Freddija Radojkoviča so vodili skozi celo tekmo. Vseeno pa zmaga ni bila tako prepričljiva. Prvi polčas se je končal z vodstvom treh zadetkov Tržačanov. V drugem delu so se gostitelji opogumili in izkoristili ne prav brilantan večer tržaških vratarjev. Deset minut pred koncem tekme je Cologne izenačila. V nadaljevanju pa so se gostje organizirali in se niso pustili več presenetiti. Tržačani so minuto pred koncem vodili z 32:29, domačini so zaostanek znižali, toda zmaga tržaške ekipe ni bila nikoli v dvomu. Pri Tržačanih so tokrat dobro igrali Tokić, Nadoh in Visintin. V soboto pa Pallamano TS igral v gosteh proti Nonantoli.

Ostali izidi: Rapid Nonantola - Capua 25:31, Bozen - Mezzocorona 41:22, Intini Noci - Pressano 24:24, Romagna - Meran 26:30, Ancona - Castenaso 27:22. Vrstni red: Pallamano Trst 30, Bozen, Ancona, Pressano 22, Capua, Meran, Noci 19, Mezzocorona, Cologne 10, Castenaso 9, Romagna 8, Nonantola 2.

Jesenicah milo poprosili za božjo in Marijino pomoč. Letos se je že dvakrat zgodilo, da je njihov avtobus brezbrzno zdrvel mimo in posledice so bile obakrat dobro vidne. Pred poldrugim mesecem ponujajočih 8:2, minuti petek pa še vedno uničajoči 5:0. Resda na začetku ni kazalo najbolje, saj je Olimpija v prvi tretjini resno zagrozila in zapravila nekaj priložnosti na res neverjeten način. Če take šanse zapraviš pri »hokejskem klubu« Peračica, imaš enotno prepovedigranje na domači ledeni ploskvi, a kaj, ko Olimpijina Kanadčana Yarema in Intrantuovo ne vesta, kje Peračica sploh je. Prav o Intrantuovo moram potrošiti nekaj besed. Fant se imenuje Raffaele in več kot očitno so njegovi starši v Kanado prišli najsevernejše iz Calascibette. Sam sem ga preimenoval v hokejskega Gattusa – ne zaradi tega, ker bi imel na ledu podobne naloge kot Milan nogometna na zelenici, ampak ker oba priključita asociacijo na besedno zvezzo »kosmata gnata«. Po vseh zapravljenih priložnostih o hokejskem svetlušču na Peračici popolnoma neinformiranih Olimpijinih napadalcih, je seveda nastopila kazen. Golli so začeli padati kot za stavo in saraš sreča, da so avtorske pravice v Sloveniji še do kaj meglen pojem, sicer bi moral jesenjski hokejski klub za vsakokratno vrtenje Golice Aversenom izplačevali res nepojmljive zneske. In tako je minil še en derbi: eni smo se veselili, drugi pa so upam bili tokat toliko pametni, da so vsaj nazaj grede ustavili na Brezjah. Učinki bodo morali vidni že predzadnji del leta... Dimitrij Kržman

MOŠKA C-LIGA - V dvoboju za vrh proti San Vitu

Sloga Tabor potrdila formo Pekoča poraza Soče in Vala

Oboji izgubili proti tekmeču za obstanek - Porcia preveč izkušena za Olympia

Sloga Tabor Televita - San Vito: 3:1

(25:20, 23:25, 25:21, 25:19)

SLOGA TABOR TELEVITA: Kante 6, Riolino 10, Slavec 8, Sorgo 12, Igor Veljak 10, Vanja Veljak 1, Privileggi (L), Peterlin 0, Strain, Štrajn 0, Vatovac 15. TRENER: Božič.

Sloga Tabor Televita je v tekmi krogla potrdila, da je v dobrni formi in je povsem zasluženo osvojila vse tri točke proti ekipi, ki je z njo delila prvo mesto na lestvici. Zmaga naše šesterke bi lahko bila še izdatnejša, saj se je slogašem drugi set izmaznil le v končnici, potem, ko so vodili z 22:20.

Trener Božič je tekmo začel z enako postavo, kot v prejšnjem kolu, tako da je na korektorskem mestu startal Vasilij Kante, kljub temu, da je imel povisano temperatu v roto in je Vatovac, ki je okrevlal po poškodbi, stopil na igrišče kasneje. Vsa ekipa je zaigrala res dobro, zelo uigrano in čisto vsi so svojo nalogu opravili uspešno. Glavni adut gostov je bil odlični Polesel, ki pa so ga naši igralci dobro pokrivali z blokom in obrambo, da je na koncu postal živčen in ni več zmogel igrati na svojem nivoju. V prvem setu so bili stalno v ospredju slogaši, drugi, kot rečeno, se jim je izmaznil v končnici, preostala dva pa sta bila spet stalno v rokah Sloge Tabor Televita. Skratka v Repnu smo lahko gledali res lepo tekmo, obe ekipe sta potrdili, da sta upravičeno na vrhu lestvice, številna publike pa se je na koncu z domačo ekipo lahko veselila zsluženega uspeha. (Inka)

Soča Zadružna banka Doberdob So-vodnje - Rigutti 0:3 (20:25, 21:25, 22:25)

SOČA ZBDS: Marko Černic 8, Valentincič 4, J. Černic 1, I. Černic 10, Testen 17, Škorjanc 0, Kragelj (L), Mitja Černic 2, S. Černic 1, Brauni, R. Devetak, Butkovič. TRENER: Battisti

Odbojkari Soče so pred lastno publiko utrpeli pekoč poraz, ki lahko negativno vpliva na njihovo pot za obstanek v ligi. Izgubili so namreč proti tržaškemu Riguttiju, ki se jim je z nočojnjimi tremi točkami, nevarno približal na samo točko razlike.

Dejstvi, da so ponovno nastopili okrnjeni in da se je ob koncu prvega niza

Slogin center
Daniele Sorgo je
sinoči zbral 12 točk
KROMA

poškodoval libero Egon Kragelj, le delno opravičuje spodrlsjaj. Ključni napadalci so tokrat igrali pod običajnimi sposobnostmi in delovali dokaj nervozno, kar jih je, ob prilikih dvoumne odločitve s strani glavnega sodnika, tudi stalo rumen karton. Nič ni zaledil niti prisotnost v pomoč Mitje in Simona Černica, ki nista v pravi formi in posledično nista nudila doprinos, ki sta ga v normalnih pogojih sposobna. Na drugi strani pa je treba pohvaliti goste trenerja Begića, ki so tokrat igrali zelo pozitivno in urejeno igro in tako izkoristili slab dan domačinov.

Prvi niz je bil izenačen vse do 15. točke, ko so si gestujoci obojkari priigrali prednost treh točk in jih z uspehom ohranili in dodatno povečali ob koncu niza. Pri stanju 17:21 se je poškodoval libero Kragelj in obrestovala se nič menjava Škorjanca z Mitjo Černicem, ki je nato ostal na igrišču vse do konca srečanja. V drugem nizu so gostje imeli vajeti igre stalno v svojih rokah in so si odločilno prednost nabrali

v drugi polovici niza. V tretjem nizu so domači obojkari, po začetnem vodstvu s 4:0, odpovedali predvsem v napadu. Gostje so pri 11. točki stanje izenačili in si tudi takoj zagotovili prednost treh točk, ki so jih brez večjih težav ohranili do konca niza in se tako veselili pomembne zmage. (J.P.)

Val Imsa - Ferro Alluminio 0:3 (20:25, 19:25, 18:25)

VAL IMSA: Devetak 0, Povšič 5, Marget 14, Masi 8, Corazza 2, Radetič 7; Plesničar (L), D. Nanut 5, Corva 0, G. Nut, Brisco. TRENER: Makuc.

Val Imsa je proti zdeseštanemu tržaškemu Ferro Alluminio (na gostovanju so se predstavili le s 6 igralci) doživel pekoč poraz. Že res da Ferro Alluminio ima v svojih vrstah tri zelo izkušene igralce, ki v težkih trenutkih vedno spravijo žogo na tla, toda sinoč Val ni uspel igrati kot bi moral. Preveč je bilo napak, predvsem pa niso uspeli zaključiti napadov. Potez vseh treh setov je bil podoben. Do 18. točke so bili

še povsem enakovredni nasprotniku, odtlej pa se je v šesterki vsakič zataknilo, kar so seveda gostje takoj izkoristili.

Porcia - Olympia Tmedia 3:0 (25:17, 25:18, 25:18)

OLYMPIA TMEDIA: Capparelli 7, Terčič 4, Bernetič 6, Manià 5, Peršolja 4, Komjanc 8, Blasi (L), L. Brotto 0, P. Brotto. TRENER: Conz.

Izkupeni igralci Porcie so bili za mlaude Goričane Tmedie pretrd oreh. Srečanje je bilo dejansko enosmerno, kot zgovorno kažejo tudi izidi posameznih setov. V drugem nizu so varovanci trenerja Conza že izgubljali z 15:3, a so z dobro igro na mreži uspeli nadoknadiči zaostanek. Škoda, da so nato odpovedali v sprejem in prejeli skoraj 10 zaporednih točk, tako da je set splaval po vodi. In prav slab sprejem je glavni razlog za nov poraz Olympia. V napadu sta se tokrat izkazala 18-letni Peršolja in predvsem 15-letni Komjanc, ki je bil v napadu skoraj 100%.

ŽENSKA C-LIGA - Mestni derbi proti Libertasu v Trstu

Sloga List bi skoraj izsilila igranje 5. niza

Libertas San Giovanni - Sloga List 3:1

(25:21, 25:18, 16:25, 25:23)

SLOGA LIST: Cvelbar 6, Bukavec 13, Babudri 7, A. Spangaro 1, Starec 11, Ciocchi 7; M. Spangaro (L), Pertot 11, Gantar 2, Gregori 1, Maurovich 1, Colsani 1. TRENER: Drasič.

Sloga List svojim navijačem ni uspele pripraviti presenečenja. Tržaški derbi deželne C-lige se je namreč zaključil z zmago Libertasa iz Sv. Ivana. Srečanje sicer ni bilo privlačno, saj sta obe ekipe predvsem na začetku, veliko grešili. Številno občinstvo je tako dejansko najbolj uživalo ob zaključnih točkah zadnjega seta. Akcije so bile namreč dolge in atraktivne, skratka take kot se spodbujajo za pravi mestni derbi. Sloga bi skoraj iztržila dodatni peti niz, saj je vodila z 23:22, toda v končnici je varovank trenerja Drašiča zmanjkalor goriva in Libertas je srečanje in obenem nove tri točke spravil pod streho z dvema zaporednima blokoma.

Libertas je solidna ekipa, ki lahko v težkih trenutkih vedno računa na izkušeno Koprčanko Špelo Petrač, ki je, tako v obrambi, kot tudi na mreži, vedno zelo zanesljiva. Podajalka Gasparro pa sиноčnega nista blestela. V Sloginih vrstah pa se je na igrišče po poškodbi vrnila Tanja Babudri, ki je zlepim napadom tudi dosegla prvo točko srečanja. Ključ sиноčnega poraza Sloga je, da v težkih trenutkih ni uspela spraviti žoge na tla, saj so bili napadi večkrat lahek plen bloka ali obrambe Libertasa.

Slogašice niso
igrale slabo, žal pa
se domov vračajo
brez točk
KROMA

Slogašice so sicer srečanje pričele zelo spodbudno, saj so vodile vse do 17. točke. Potem pa se je v vzhodnokraški šesterki nekaj zataknilo, kar so seveda takoj izkoristile gostiteljice. Sloga je tako do konca niza osvojila le še 4 točke. Drugi niz se je za Slogo pričel zelo slabo, kot da varovank trenerja Drašiča ni na igrišču. Sprejem je odpovedal na celi črti, posledično je bila tudi igra v napadu veliko enostavnejša in manj učinkovita. Libertas je tako povедel kar z 19:7. Nato pa so se Cioccijevi in soigralke le zdramile in z ostri-

mi servisi spravile v težave gostiteljice, žal pa je do reakcije prišlo prepozno. V tretjem setu so slogašice pokazale najlepše lice. Popravilo so sprejem, igra v napadu je bila bolj učinkovita in vajeti igre so imele stalno v svojih rokah. Zadnji niz je bil še najbolj izenačen. Po začetnem vodstvu Sloga je nato Libertas izenačil (16:16) in vnel se je boj za vso žogo, o razpletu pa smo že pisali.

Trener Sloga List Drašič Razen je drugem setu smo igrali dobro. Če bi vedno bilo tako, bi imeli zdaj na lestvici kačo točko več. (RAS)

MOŠKA D-LIGA - Sloga ni
blestela, je
pa zmagala

1. MOŠKA DIVIZIJA

Sočani dosegli lepo zmago

Soča Lokanda Devetak - Intrepida Mariano 3:2 (28:26, 23:25, 25:23, 20:25, 15:11)

SOČA: A. Černic 22, I. Devetak 9, T. Devetak 0, R. Devetak 5, Butkovič 4, M. Juren 12, E. Juren 0, Fiorelli. TRENER: Jelavič.

Sočani so se zmage proti Marianu zelo veselili. Zaradi odsotnosti Gregorja Černica so igrali brez libera in so premešali postavo, že med ogrevanjem pred tekmo pa si je Matjaž Juren poškodoval prst na levi roki, kljub temu pa igral, vendar je preglej naslednji dan pokazal, da je prst zlomljen, zato zaslubi Matej še tolko večjo pohvalo, da je pozrtvovalno stisnil zobe. K dobremu razpoloženju po tekmi je botrovalo tudi dejstvo, da je bila tekma ves čas zelo izenačena (v drugem setu so Sočani že vodili s 23:20, nato pa set v končnici izgubili) in da so starejši in bolj izkušeni gostje v »tie-breaku« že vodili z 11:8, kljub temu pa sta dve točki ostali doma.

Ostala izida: Fincantieri - Turriaco 3:2, Olympia - Naš prapor neodigrana zaradi odsotnosti sodnika. **Vrstni red:** Soča Lokanda Devetak 5, Olympia in Naš prapor 3, Fincantieri 2, Turriaco in Mariano 1.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Gladko slavje igralk Govolleya

Govolley Kmečka banka - Fincantieri 3:0 (25:12, 25:12, 25:18)

GOVOLLEY KMEČKA BANKA: Manià, Petean, G. in M. Zavadlav, Danielis, Bressan; Piras (L), Antonič, Povšič, Ragusi, Valentinsig. TRENER: Petean.

Govolley je včeraj brez večjih težav prišel do novih treh točk. Šesterka Fincantierija je ena izmed slabših v prvenstvu, tako da je bilo srečanje povsem enosmerno. Igra je bila sicer nekoliko raztrgana, saj v določenih trenutkih so se varovanke trenerja Peteanja preveč prilagodile igri nasprotnic. Vendar Manajeva in soigralke so obdržale koncentracijo do konca in zmaga ni bila nikoli pod vprašajem.

Ostali izid: Lucinico - Pro Romans 0:3.

MOŠKA D-LIGA

Sloga ni blestela, je pa zmagala

Sloga - San Sergio 3:1 (20:25, 25:14, 25:22, 25:22)

SLOGA: Bertali 4, Cettolo 11, Iozza 16, Kante 5, Romano, 13, Rožac 18, Riosa (L), Dussich, Ilič, Košuta, Taučer. TRENER: Peterlin.

Slogaši so sinoči sicer prišli do predvidenih treh točk, vendar so se moralni za zmago veliko bolj potruditi, kot so pričakovali. V San Sergio igrajo sami »starci mački«, ki pa prav gotovo zaostajajo za slogaši, vendar jih nikoli ne smeš dovoliti, da se razigrajo. To so naši obojkari občutili na lastni koži v prvem setu. Podcenjevanje je pač opravilo svoje in ko so nasprotniki v obrambi prestregli nekaj žog je to slogaše spravilo povsem s tira, saj so zachele grešiti kot za stavo. Odpovedala sta sprejem in obramba in San Sergio se je opravičeno lahko poveselil osvojitve prvega seta. V nadaljevanju so se stvari bistveno spremenile. Slogaši so se zbrali in drugi set začeli odlično. Z Davidom Cettolom na servisu in nekaj zaporednimi bloki Rožaca so povedli kar s 16:1 in nato do konca niza v bistvu le opravljali to vodstvo. Naslednja dva seta sta bila spet bolj izenačena, a v glavnem po »krivdi« slogašev, ki so prevečkrat, predvsem zaradi nepazljivosti omogočali San Sergiu, da je dosegel več točk, kot bi si jih po kakovosti zasluzil. (INKA)

KOŠARKA - Moška D-liga

Poraz okrnjenega Doma Kontovel padel na koncu

Po medlem prvem polčasu so Brumnovi igralci povedli za 8 točk, napisled pa popustili

Ferroluce Romans - Dom 75:58

(22:18, 33:29, 57:44)

DOM: Vončina 8 (1:3, 2:8, 1:4), Belli 4 (-, 2:5, -), Faganel 20 (2:2, 3:6, 4:7), Oblak 12 (4:4, 4:5, 0:1), Zavadlav 3 (3:8, 0:5, 0:2); Čotar 2 (-, 1:1, 0:1), Dornik 2 (-, 1:2, 0:1), Kristančič 7 (5:7, 1:2, -), TRENER: Ambrosi. PON: Belli (40).

Domovci so proti Ferroluceju doživelji drugi zaporedni poraz. Za Ambrosijeve varovance se tekma ni začela pod srečno zvezdo: v Romansu so tekmo začeli le v sedmih, saj se je že itak odstotnima Ceju in Coviju zaradi bolezni pridružil še Collenzi. Kristančič pa je na igrišče stopil šele v petnajsti minutki igre - in to skoraj brez ogrevanja. Tekma pa je bila do tedaj precej izenačena: Romans je sicer stalno vodil in tudi pobegnil na 10 točk (20:10 v 7. minutki). Domovci pa so se s srčno igro vsakič spet približali. Že v prvem polčasu je trener Ambrosi na igrišče postavil vseh osem razpoložljivih igralcev, vsi pa so v tem delu pripomogli k temu, da je bila razlika nepričakovana majhna.

Po glavnem odmoru so domovci začeli nezbrano. Serijo izgubljenih žog so domaćini takoj izkoristili in povečali prednost na 10 pik. Poleg tega sta stopila v ospredje v D ligi še neizkušena sodnika, ki nista zmeraj sodila z istim merilom na obeh straneh igrišča. Ob oporekanju pa sta gostom dosodila kar štiri tehnične napake in izključila spremjevalca Collenzi. Deset prostih metov in pet dodatnih napadov je dejansko odločilo izid tekme v korist na lestvici više uvrščenih domaćinov. Gleda na omejeno število menjav v vrstah Gorčanov, bi se tekma najbrž vsekakor zaključila z zmago Romansa. Tako pa se je borbena in zanimiva tekma prelevala v monotone strelske vaje domaćih igralcev izza črte prostih metov. (M.O.)

Intermuggia - Kontovel 83:75

(22:18, 41:38, 54:62)

KONTOVEL: Bufon 2 (-, 1:2, -), Sossi 2 (-, 1:1, -), Gantar 4 (-, 2:2, -), Lisjak 2 (-, 1:3, -), Vodopivec 2 (-, 1:1, 0:1), Godnici (-, 0:1, -), Paoletič 24 (7:9, 7:13, 1:6), Rogelja (-, 0:2, -), Švab 18 (0:1, 6:10, 2:4), Šušteršič 14 (4:4, 2:8, 2:6), Genarid 7 (1:3, 3:3, -), Bukavec n.v., trener Brumen. SON: 28. PON: Lisjak (32), Šušteršič (35).

Kontovelci so izgubili v gosteh

proti enakovrednemu tekmcu Intermuggii, ki jih je tako z osmimi točkami dohitel na lestvici. V prvih dveh četrtnah so igrali bolj medlo, tako da so morali stalno zasledovati nasprotnika. Prav ob koncu polčasa je Andrej Šušteršič s trojko s polovične igrišča zmanjšal zaostanek na samo tri točke.

Po odmoru so Brumnovi varovanci skušali s consko obrambo zaučaviti napade gostiteljev, namera pa jim ni uspela in so zopet prešli na obrambo mož-moža. Končno so igrali čvrsto v obrambi in uspešno v napadu, tako da so ob koncu tretje četrtni tudi dosegli največjo prednost osmih točk. V zadnjem četrtni so se gostitelji opogumili, znižali zaostanek in po odhodu z igrišča zaradi petih osebnih napak najprej Lisjaka in nato Šušteršiča vzel pobud v svoje roke, si prigrali zahlo prednost in nato tudi zmagali.

Od Kontovelovih posameznikov bi povabilo Paoletiča, ki se je požrtvovalno boril v obrambi in bil s 24 točkami tudi najboljši strelec ekipe. (lako)

Ostali izidi: NAB Tržič - Fogliano 57:70, Rimaco Libertas TS - Libertas Villesse 67:75, San Vito TS - Round Midnight Don Bosco 74:62, Dinamo Gorica - Pallacanestro Monfalcone 74:71.

Vrstni red: Breg* in Don Bosco 18, San Vito 16, Monfalcone in Fogliano 14, Romans, Villesse in Dinamo GO 12, NAB 10, Kontovel in Intermuggia 8, Poggi 2000* in Rimaco 4, Dom 2. (* stekmo manj).

DANES - Brežani bodo danes ob 18. uri gostovali pri Poggiju v Miljah.

DRŽAVNA C-LIGA

Jadranovci danes na Alturi, borovci v Benetkah

Jadran Mark bo danes v tržaški telovadnici na Alturi (ob 18.00) gostil drugouvršcene Caorle. Jadran bo skušal tako prekiniti serijo petih zaporednih zastojev, čeprav bo naloga za Popovičeve fante vse prej kot lahka. Bor Radenska pa bo danes brez play-makerja Krizmana gosta v Benetkah (začetek ob 18.00).

Ostali izidi: Broetto Padova - Codroipo

Robi Paoletič,
požrtvoval v
obrambi in
najboljši strelec
Kontovela

KROMA

NAMIZNI TENIS - Ženska A1-liga

Obeta se hud boj za obstanek

V najvišji ženski namiznoteniški ligi se je včeraj končal prvi del. Po njem vodi prvak Castelgoffredo, takoj za njim pa je Sandonatese, ki je že pred pričetkom sezone veljal za enega njegevega konkurenta v boju za naslov, prvi neposredni dvoboj pa gladko izgubil. V play-off se bosta bržkone uvrstila tudi Molfetta in sardinski Zeus, ostale štiri ekipe pa se bodo v drugem delu med sabo »klake« za obstanek, pri čemer v nižjo ligo izpadeta dve ekipe.

Kot smo že poročali, so igralke Krasa ZKB v petek proti okrnjeni Molfetti zamudile veliko priložnosti, da bi svoji lestvici dodale še eno ali celo dve točki. Castelgoffredo je povozil Riposto, Sandonatese pa je z rezervno ekipo (brez Romunk) premagal Sieno, za katere je klub še ne pozdravljeni poškodbi igrala tudi slovenska Tržačanka Ana Bržan, ki je izgubila proti Kitajki Qi Rong in predala dvoboj z Negrisolijevu. V zadnjem srečanju kroga je Zeus iz Cagliarija po pričakovanjih zmagal v Coccagliu.

Prvoligašice čaka zdaj daljša prekinitev. Spet bodo na igrišču konec januarja (31.1.), krasovke pa čaka ključno gostovanje pri Ripstu.

Izidi 6. krog: Inottica Molfetta - Kras ZKB 4:2, Sterilgarda - Riposto 4:0, Sandonatese - Libertas Siena 4:1, Coccaglio - Zeus Quartu 0:4.

Vrstni red po 1. delu: Castelgoffredo 14, Sandonatese 12, Inottica Molfetta 9, Zeus Quartu 8, Riposto 4, Kras ZKB, Libertas Siena in Coccaglio 3.

MOŠKA B2-LIGA: TT Verona - Kras 1:5

Domači šport

DANES

Nedelja, 14. decembra 2008

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Trstu, na Alturi: Jadran Mark - Caorle; 18.00 v Benetkah: Pool Venezia - Jadran Mark

MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Miljah, Ul. D'Annunzio: Poggi 2000 - Breg

ŽENSKA B-LIGA - 17.30 pri Briščikih: Polet - Team Pordenone

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 na Proseku: Kontovel - OMA

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia Hlede - Sloga; 11.00 v Sovodnjah: Soča - Triestina

UNDER 14 MOŠKI - 10.30 v Cordenonsu: Futura Cordenons - Olympia FerStyle

ORIENTACIJSKI TEK

ZIMSKO PRVENSTVO (organizator ŠZ Gaja) - 10.00 v Gropadi

Obvestila

ŠD KONTOVEL priredi redni letni občni zbor v nedeljo, 21. decembra, ob 17.30, v prvem in ob 18.00 v drugem sklicanju v društvenih prostorih na Kontovelu. Dnevni red: izvolitev predsednika občnega zборa; predsedniško poročilo, poročila posameznih sekicij; blagajniško poročilo; razno. Sledi družabnost.

GIMNASTIČNI ODSEK ŽB BOR organizira tradicionalno Bozicno akademijo v soboto, 20. decembra 2008 ob 15. uri na Stadionu 1. maja (Vrdelska cesta 7). Toplo vabljeni!

SK BRDINA tudi letos organizira zimovanje med božičnimi počitnicami v Forni di Sopra. Za informacije dobite na tel. 347-5292058 (Brdina).

PO TV KOPER OB 22.30

Jutrišnji Športel o odbojki na Goriškem

Tema jutrišnje športne oddaje po TV Koper-Capodistria (ob 22.30) bo goriška odbojka, ki ne prezivlja najbolj rožnatih trenutkov. V koprskem studiu bodo prisotni predstavniki Olympie, Soče, Vala in skoraj gotovo tudi Govolleya. Sledili bodo prispevki s košarkarske tekme Jadran, odbojkarskih tekem Sloga in Sloga Tabor. Športelovi sodelavci bodo obenem naše nogometne vpravščali, če se strinjajo z odločitvijo zvezze, da se zaradi slabega vremena prekine vsa nogometna prvenstva.

Sledili bosta še anketa, katere so trije najbolj priljubljeni športi pri zamejcih, in nagradna igra Poglej me v oči. Za pomoč: na ekrani se skriva športnik, ki se ne ukvarja z zimskimi športi.

HOKEJ NA ROLERJIH - A1-liga

Dober začetek, slab konec Poleta

Asiago Vipers - Polet ZKB Kwins 10:4 (6:3)

POLET ZKB KWINS: Galassi, G. in S. Cavalieri, S. Kokorovec, Facchini, De Iaco, Battisti 1, J. Ferjančič 1, Fajdiga 1, Berquier 1. TRENER: A. Ferjančič.

Openški »konji« so srečanje proti močni ekipi Asiaga pričeli zelo dobro. Prvih 6 minut je bilo tako srečanje zelo izenačeno. Gostitelji so sicer povedli z 2:0, toda Fajdiga in soigralci so takoj izenačili. Nato pa je žal prva linija odpovedala, kot se je že zgodilo na zadnjih tekemah. Proti Arezzu je sicer srečanje osvojila druga linija, sinčič pa ji žal to ni uspelo. V napadu se je tudi tokrat poznala odstotnost Corazze. Berquier je sicer dober igralec, vendar je še zelo mlad in neizkušen (star je komaj 16 let) in predvsem proti takim moštovom kot so Vipersi, se težko znajde. To so seveda takoj izkoristili igralci Asiaga, ki so prednost povisili na tri zadetke. V drugem polčasu pa se slika ni bistveno spremenila. Asiago je brez večjih težav nadzoroval prednost, Kwinsi pa so se težavo našli pot do gola. V vrstah openškega moštva sta se tokrat izkazala Gianluca Cavaliere in Aleš Fajdiga, ki je klub poškodbi igral zelo požrtvovalno. Že v sredo pa na Pikelcu čaka Kwinse srečanje proti Vicenzi, ki ga bo predvajal tudi Rai Sport Sat.

Danes ob 18.00 (Ul.Boegan): Edera - Forli'

BALINANJE - Deželna C-liga

Prvi poraz balinarjev Gaje

Milan Calzi: Slaba igra je pravi alarmni zvonec

Balinari gospaško-padriške Gaje so včeraj v Ronkah prvič v letosnji sezoni zapustili igrišče poraženi (14:2). Ekipa Tre Stelle je bila na papirju enakovredna, če že ne slabši nasprotnik od Gaje, ki pa je tokrat odpovedala na celotni črti. Rumeno-zeleni so igrali zelo slabo tako v tradicionalnih (enojke, dvojke in trojke) kot v hitrih disciplinah (štafeta, navette, zbijanje v krogu) in tehnično zbijanje.

Gostitelji so takoj povedli s 3:0. Gajina štafetna dvojka Rosati-Leghissa je izgubila s 37:34, pri tehničnem zbijanju je ostal praznok rok Sancin (12:9), v krogu pa tokrat ni bil dobro razpoložen Dario Calzi (19:16). V disciplini »navette« je nato Rosati le zmagal (33:28). V nadaljevanju pa ni šlo na bolje za vzhodno-kraški klub. Pri enojkah je moral Dario Calzi priznati premoč nasprotnika (13:3), pri dvojkah sta izgubila tako Gabrielli in Mervič (zamenjal ga je Kramer) kot Sancin in Bigolo. Prva dvojka je izgubila s 13:2, druga pa s 13:5. Nazadnje sta se na ronških baliničih pomerili trojki. Gajevci Capitanio, Natural in Leghissa so izgubili s 13:7. Gajev trener Milan Calzi je bil po tekmi precej razočaran in zaskrbljen: »Ta poraz in slaba igra mora biti alarmni zvonec. Da nekaj ne gre, sem to začutil že na tekmi proti Pordenonu. Treniramo dobro, na igrišču pa sem začutil neko psihološko blokado. Treba bo nujno ukrepati.« Gaja bo prihodnjem krogu (v soboto) igrala proti Villaraspi.

Ostali izida: Vitis - Villaraspi 12:4, Triestina - Cusignacco 9:6. **Vrstni red:** Vitis 10, Gaja, Ronchi, Villaraspi 7, Cusignacco 3, Triestina 2.

KOŠARKA - Promocijska liga

Bor Art Group zmagal brez večjih težav

Bor Art Group - Santos 77:61 (22:13,

40:30, 56:45)

BOR: Trevisan 4, Querinuzzi 6, Filipac, Schiavoli 17, Sancin 7, Widmann 13, Indelicato 11, Puzzo, Gombarč, Corsi 11, Gerdol 8, Preprost. TRENER Fabio Sancin.

Bor Art Group je brez večjih težav premagal tržaški Santos, ki se je gostiteljem upiral le, ko je trener Sancin poslal na igrišče mlajšo peterko. Borovci so vsekakor vodili skozi celotno tekmo. Tokrat sta dobro igrala Vorsi in Schiavo.

Ostali izida: Sciglietto - 69ers 98:41; danes: Barcolana - CUS.

LIGA PRIJATELJSTVA

Jadran dobro začel

Jadran - Salonit Anhovo 54:21

<

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Ljudske zgodbe s Krasa - Nekaj o čarownicah
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Quello che
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica
9.30 Dok.: Stella del Sud
10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sveta maša, sledi Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in - L'Arena
15.15 Variete: Domenica in... sieme
16.25 Dnevnik in vremenska napoved
16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode
18.00 Variete: Domenica in - 7 giorni
20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.40 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)
21.30 Nan.: Tutti pazzi per amore
23.40 Dnevnik, sledi Speciale Tg1
0.40 Aktualno: Oltremoda

Rai Due

6.25 Aktualno: Non è un paese per vecchi ma per rimbambiti si
6.45 Aktualno: Mattina in famiglia
10.00 Dnevnik
10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager
11.00 Variete: Cartoon Flakes
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik
13.25 SP v smučanju
13.45 Variete: Quelli che aspettano
15.30 Variete: Quelli che il calcio e...
17.05 Šport: Stadio Sprint
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.05 Šport: 90° minuto
19.00 Šport: Numero uno
19.25 Nan.: Friends
20.05 Nan.: Piloti
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine
21.50 Nan.: Criminal Minds
22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00 Aktualno: Fuori orario
7.00 Risanke
7.40 Variete: E' domenica papa'
9.25 SP v smučanju (Ž)
10.30 SP v smučanju (M)
11.15 Aktualno: Buongiorno Europa
11.45 Aktualno: Region Europa
12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved
12.25 SP v smučanju (Ž) - 2. del
13.25 Aktualno: Passepartout (v. Philippe Daverio)

0.40 Nočni dnevnik in vremenska napoved

13.35 Dokumentarec o naravi
14.05 Camper magazine
14.30 Campagna amica
15.00 Film: Il pensionante
16.25 Vaterpolo: Pallanuoto Trieste - Torino 81
19.30 Inf. odd.: E domani è lunedì
23.00 Koncert: Le sonate del rosario

Rete 4

6.00 Nan.: Commissario Saint Martin
6.55 Dnevnik: Pregled tiska
7.25 Nan.: Super Partes
8.55 Nan.: Vita da strega
9.35 Dok.: Storie di confine
10.00 Sveta maša
11.00 Aktualno: Pianeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Film: Always - Per sempre (fant., ZDA, '89, r. S. Spielberg, i. R. Dreyfuss)
16.30 Film: Panico nello stadio (triler, ZDA, '76, r. L. Pearce, i. C. Heston)
18.40 Nan.: Colombo
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
21.10 Nan.: Siska
22.30 Šport: Controcampo posticipo, sledi Controcampo
0.55 Fuoricampo

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello Spirito
9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi
13.40 Nan.: Belli dentro
14.10 Resničnostni šov: Amici
16.30 Variete: Questa domenica
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.40 Variete: Paperissima Sprint
21.30 Film: Un'ottima annata (kom., ZDA, '06, r. R. Scott, i. R. Crowe)
0.00 Film: Scintille d'amore (kom., ZDA, '74, r. P. Traviani, i. M. Mastrianni)
1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

7.00 Aktualno: Super Partes
7.45 Risanke
10.55 Nan.: Raven
11.25 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
12.25 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 Šport: Guida al campionato
14.00 Film: Merlino e l'apprendista stregone (fant., ZDA, r. S. Barron, i. S. Neil)
16.55 Film: Fievel sbarca in America (ZDA, '87, r. D. Bluth)

18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.30 Film: Piccola peste (kom., ZDA, '90, r. D. Dugan, i. M. Oliver)
21.00 Film: Piccola peste torna a far danni (kom., ZDA, '91, r. B. Levant, i. M. Oliver)
22.50 Nan.: Taken
1.10 Športne vesti

Tele 4

6.45 17.30 Risanke
8.05 13.35 Dokumentarec o naravi
8.30 Inf. odd.: Tra scienza e coscienza
9.30 A.COM Automobilissima
10.00 Incontri al caffé de la Versiliana
11.10 Saul 2000 - Ripartire da Damasco
12.00 Sveta maša
12.30 Aktualno: Eventi in provincia
12.50 Šport: Hard Trek
13.15 Aktualno: Qui Tolmazzo
13.20 Musica, che passione!

18.25 EP v rokometu (Ž), finale
20.00 Dok. serija: Popotovanja po svetu
20.50 Nad.: Berlin Alexanderplatz
22.45 Nad.: Impresionisti

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti
7.00 Aktualno: Omnibus Week-end
9.20 Aktualno: La settimana
9.35 Dok.: Animal treasure
10.20 Film: Cronaca di un amore (dram., It., '50, r. M. Antonioni, i. L. Bose')
12.30 Dnevnik
13.00 Nan.: Mai dire sì
14.00 Nan.: L'ispettore Barnaby
16.00 Film: La grande strada azzurra (dram., It./Fr., '57, r. G. Pontecorvo, i. Y. Montand)
18.00 Film: Marlowe indaga (triler, VB, '78, r. M. Winner, i. R. Mitchum)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.35 Resničnostni šov: Chef per un giorno
21.30 Variete: Crozza Italia Remix
23.30 Aktualno: Reality
0.30 Dnevnik in športne vesti
1.25 Film: Allonsanfan (dram., It., '74, r. P. Traviani, i. M. Mastrianni)

Slovenija 1

7.00 Ris. Nan.: Živ Žav
9.25 Umko, najboljša zabava za umne glave
10.15 Otoška serija: Mulčki
10.45 Prisluhnimo tišini
11.15 Ozare (pon.)
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.10 Na zdravje! (pon.)
14.25 Nad.: Fina gospa
15.00 NLP s Tjašo Železnik in Klemnom Slakonjo
15.15 Glasbeni dvoboj
15.40 Človeški faktor: Brezdomka Liljana
16.00 Družabna
16.30 Oglašni blok
17.00 22.10 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.20 Fokus
18.25 Žrebanje Lota
18.40 Risanka
19.00 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti
19.55 Zvezde pojejo
21.40 Intervju: Aleksander Zorn
22.30 Ars 360
22.30 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
23.15 Film: Zadnji tango v Parizu (Fr., i. M. Brando)

1.15 50 let Tv

Slovenija 2

6.30 0.40 Zabavni infokanal
8.00 Skozi čas
8.20 Nan.: Brat bratu (pon.)
8.55 Migaj raje z nami (pon.)
9.25 SP v alpskem smučanju, veleslalom (Ž)
10.25 SP v alpskem smučanju, veleslalom (M)
11.40 SP v biatlonu, štafeta (M)
12.30 SP v alpskem smučanju, veleslalom (Ž), 2. vožnja
13.25 SP v alpskem smučanju, veleslalom (M), 2. vožnja
14.20 SP v nordijskem smučanju, skoki
15.20 SP v nordijskem smučanju, teki
16.50 EP v plavanju, kratki bazeni

18.25 EP v rokometu (Ž), finale
20.00 Dok. serija: Popotovanja po svetu
20.50 Nad.: Berlin Alexanderplatz
22.45 Nad.: Impresionisti

Koper

12.15 Dnevni program
12.25 SP v alpskem smučanju
14.10 Euronews
14.30 Vas tedna
15.00 »Q« - Trendovska oddaja
15.45 Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti
16.15 Folkest 2008 Claudia Bombardella Trio
17.00 Dok. odd.: Zlati pokal Dolomitov
17.30 Potopisi
18.00 Ljudje in zemlja (program v slov. jeziku)
19.00 22.00, 0.15 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Tednik
20.00 Vesolje je ...
20.30 Istra in...
21.00 Dok. oddaja: Potovanje po Nemčiji
22.15 Nedeljski športni dnevnik
22.30 SP v rokometu (Ž)
23.40 10. Festival kitare »Kras«
0.15 Vsedanes - Tv dnevnik
0.40 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

12.00 23.30 Videostrani
18.00 Duhovna misel (pon.)
18.15 Tedenski pregled (pon.)
18.30 Kulturni utriček (pon.)
18.45 Miš - maš (pon.)
19.30 Settimana Friuli (pon.)
20.00 Razgledovanja (pon.)
20.30 Spoznajmo jih
21.30 Odbojka: Salonit Anhovo - Moerser SC
23.00 Čebele

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otoški kotiček; 10.50 Medodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjan); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Sotočja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 14.30 Nedeljskih sedem not; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Iz naših prireditev, sledi Dežurna glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjak, osmrtnice; 9.00 Radijska kronika; 9.15 Pregled prireditev; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi čas; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice v obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi čas; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice v obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Nekaj minut za domačo glasbo: Da-leč je dom - Modrijani
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta, vmes Dnevnik, Parlament
18.50 Kvizi: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kvizi: Affari tuoi
21.10 Nan.: Artemisia Sachez
23.00 Dnevnik
23.05 Aktualno: Porta a porta
0.40 Nočni dnevnik

Rai Due

6.25 19.00 Resničnostni show: X Factor - I casting
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Sorgente di vita
10.00 Dnevnik Punto.it
11.00 Aktualno: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Julia
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
19.00 0.25 Resničnostni show: X Factor - I casting
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Film: Rush Hour 3 - Missione Parigi (akc., ZDA, '07, r. R. Ratner, i. J. Chan)
22.30 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista
22.50 Film: FBI operazione tata (kom., ZDA, '06, r. J. Whitesell, i. M. Lawrence)
1.00 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.00 Rai News 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 0.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Šport: Replay

Rete 4

6.05 Nan.: Chips
7.30 Nan.: Quincy
8.30 Nan.: Hunter
9.35 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nan.: My Life 2
12.40 Nan.: Un detective in corsia

13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
15.55 Nad.: Sentieri
16.15 Film: Tre soldi nella fontana (kom., ZDA, '54, r. J. Negulesco, i. J. Peters)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Presunto innocente (triler, ZDA, '90, r. A.J.Pakula, i. H. Ford)
23.55 Film: Nel nome del padre (dram., VB, '93, r. J. Sheridan, i. E. Thompson)

8.50 Retrosena, i segreti del teatro
9.40 Inf. program: Novecento contro luce
11.25 Camper magazine
12.05 Aktualno: Super Aea
12.45 Zibaldone goloso
14.30 Aktualno: A.com - Automobilissima
15.25 Aktualno: Saul 2000
19.00 Šport: Super calcio - Triestina
20.00 A casa del musicista
21.00 Nogomet: Triestina - Livorno
23.35 Film: Territorians

18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
18.55 Nan.: Berlin, Berlin
19.20 Z glavo na zabavo
20.00 Poljudnoznan. serija: Svet narave
21.00 Studio City
22.00 Knjiga mene briga: Skrito.si
22.15 Resnična resničnost
22.45 50 let televizije
23.35 Film: Antitrust (pon.)

5 Canale 5

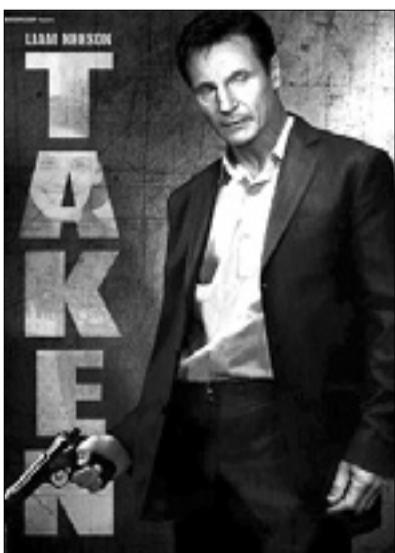
6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Film: Sorellina e il principe del sogno (fant., It, '95, r. L. Bava, i. V. Marini)
9.25 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni šov: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Carnera, il campione più grande (It., '07, r. R. Martinelli, i. K. Smutniak)

23.30 Aktualno: Matrix

1 Italia 1

6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanke: Simponovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Zack e Cody al Grand Hotel
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.05 Nan.: Don Luca c'è
19.35 Nan.: Medici miei
20.00 Camera Café ristretto, sledi Camera café
20.30 Kvizi: La ruota della fortuna
21.10 Nan.: Merlin
23.05 Nan.: Taken (i. Liam Neeson)

Tele 4

6.45 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 0.50 Dnevnik
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: International Hotel (kom., VB, '63, r. A. Asquith, i. E. Taylor)
16.20 Nan.: Mac Gyver
17.20 Dok: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
20.00 Dnevnik
21.10 Aktualno: L'infedele
23.30 Dok: La storia proibita
0.30 Dnevnik

Slovenija 1

6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Otoška serija: Mulčki
9.45 Umko, najboljša zabava za umne glave (pon.)
10.35 Dok nan.: Slovenski vodni krogi (pon.)
11.05 Dok. serija: National geographic (pon.)
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Zvezde pojejo (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risana nanizanka
16.15 Otoška nad.: Ribič Pepe
16.35 Igrana nan.: S soncem v očeh
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.25 Nad.: Fina gospa (pon.) (i. Clive Swift)

18.00 Žrebanje 3x3
18.10 Risanke
18.25 Nad.: Strasti
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Hum. nan.: Bratu brat
20.40 Polemika
22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved
23.00 Podoba podobe
23.25 Glasbeni večer

Slovenija 2

6.30 9.30, 1.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otoški infokanal
9.00 11.35, 14.25 Tv prodaja
12.05 Sobotno popoldne
14.40 Tv prodaja
15.10 Slovenci v Italiji
16.00 50 let televizije
16.20 Osmi dan (pon.)
16.50 Ars 360 (pon.)
17.10 Slovenski magazin (pon.)
17.40 Prvi in drugi (pon.)
18.00 Regionalni program: Slovenija danes

Koper

8.50 Retroscena, i segreti del teatro
9.40 Inf. program: Novecento contro luce
11.25 Camper magazine
12.05 Aktualno: Super Aea
12.45 Zibaldone goloso
14.30 Aktualno: A.com - Automobilissima
15.25 Aktualno: Saul 2000
19.00 Šport: Super calcio - Triestina
20.00 A casa del musicista
21.00 Nogomet: Triestina - Livorno
23.35 Film: Territorians

La 7

13.45 Dnevni program

14.20 22.15 Vzhod-Zahod

14.35 Vsedesne, vzgoja in izobraževanje

14.55 Alter Eco

15.25 Slovenski magazin

15.55 Maremetraggio

16.25 Vesolje je...

16.55 Tednik

17.25 Istra in...

18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 23.00 Primorska kronika

19.00 Vsedesne - Tv Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti

19.25 Šport

19.30 Fanzine

20.00 Sredozemlje

20.30 Artevisione

21.00 Meridiani

22.00 Vsedesne - Tv Dnevnik

22.15 Vzhod-Zahod

22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)

23.00 Primorska kronika

23.20 Športna mreža

23.55 Vremenska napoved

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Ime tedna: predstavitev kandidatov; 8.45 Kolegar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napovede; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Spredi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Iz svetega kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samopseva; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avn

Od jutra do jutra.

Od doma do doma, od bralca do bralca.
Primorski dnevnik, tudi v letu 2009, v vsak vaš dan.

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009

200 evrov in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**.

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejemali na dom brezplačno!
Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** -
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo,
da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli
dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2008 vsako
jutro prejemali na dom brezplačno!**

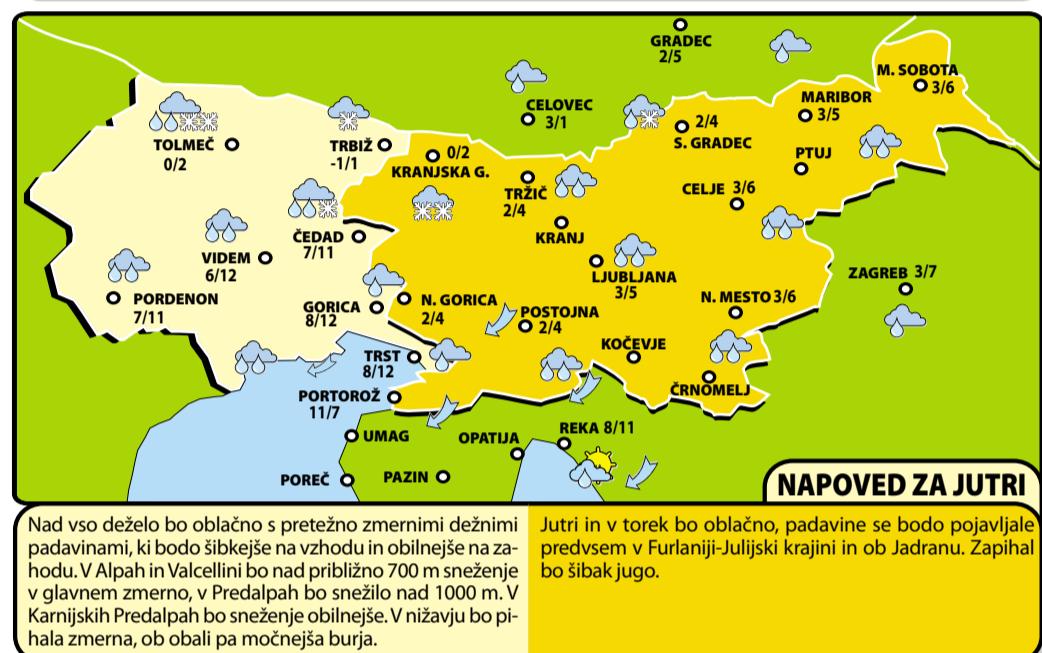
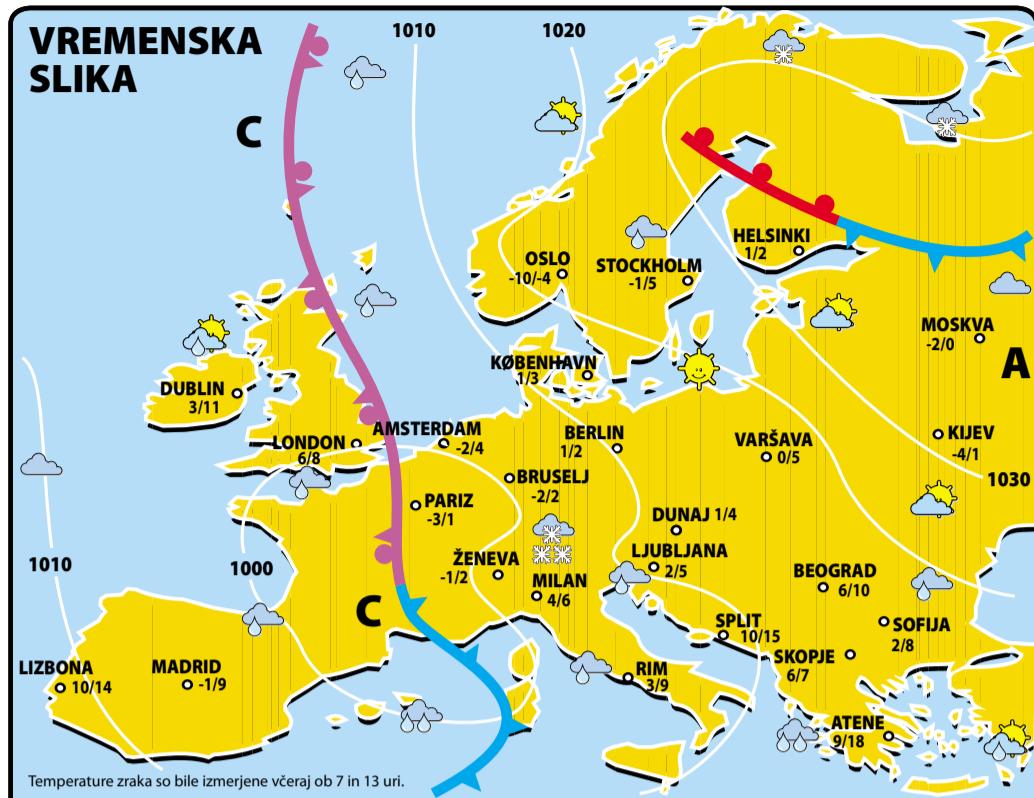
ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

Znižana naročnina za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

- z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:
- › na pošti na račun Št. 11943347
 - › Pri naslednjih bančnih zavodih:
 - Banka Antonveneta Trst, ag. 8
 - Banka di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici
 - Banka di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst
 - Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst
 - Zadružna banka Doberdob in Sovodnje
 - Zadružna kraška banka
- št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

DOPIS IZ PARIZA - »Le petite monde de Cloé«

Mali izgubljeni svet

Zanimiva plesna predstava koreografinje Cecile Chevassus kot kritika vsaki obliki oblasti

PARIZ - Človek, sanje, želje. Uniformiranje, vojna, tiranija. Ljubezen, sovraštvo. Človek odrašča in izgubi sanje. V življenju ne odločaš sam. Nekdo vodi. Vse to je »Le petite monde de Cloé« (Mali Klojin svet), plesna predstava koreografinje Cecile Chevassus.

»Le petite monde de Cloé« sloni na delih Borisa Viana. »Viana sem spoznala kot najstnica, točneje njegov roman »L'Ecume des jours« (Pena dnevor). Bil mi je všeč, toda obenem me je »nekaj« motilo: tisti svet, tako absurden, med realnim in imaginarnim. Pred dvema letoma sem ga ponovno vzela v roke in ga doživelva čisto drugače: predvsem zaradi življenjskih izkušenj. Poglobila sem se v ta svet, začela sem prebirati njegova dela, poslušati njegove pesmi - Boris Vian je bil pisatelj, pesnik, glasbenik, kritik glasbe jazz, igral je na trobento - in spoznala sem, da mi je ta svet blizu. V njem sem dobila svoja prepričanja - sama sem proti vojni, diktaturi, oblasti nasploh.« Nasata je predstava, ki ni vezana na en sam romanz, ampak na Vianov svet nasploh. Na odru skupina ljudi: dolgi plašči, enaki uni-

formam, visoki ovratniki prekrivajo obraz. Vojska? Sekta? Vsi pridno ubogajo višji sili, ženski figuri v belem. Toda nekdo izstopi, se upre. Drugi mu sledi. Snamejo si oklep in zaživijo; rodi se prijateljstvo, ljubezen in ...sovraštvo. Junaka sta Colin in Cloe, povzeta iz istoimenskih junakih romanov »L'Ecume des jours«, »Močno me je markirala ljubezenska zgodba med Cloe in Colinom, tako naivna, čista, pravzaprav odmaknjena od realnosti. Preveč naivna in zato jo življenje zdobi. Nato nastopijo »les trumelles« (trojčice), po junakih romana »L'arrache coeur« (Srceder). Tu gre za temo mladosti, energije, toda tudi izobčenja. V skupini je vedno nekdo izključen, to lahko vidimo tudi pri otrocih, na dvorišču med šolskim odmorom. In ko sta dva, je eden voden. Vprašanje: do katere mere lahko koga obvladujemo, ponižamo. (...) Kot omenjeno vse te junake vodi višja sila; dama, oblečena v belo, to je devica Lore, tudi povzeta po Vianovi junakinji. Gre za kritiko veri, gotovo, toda brez provokacije. To je moj pogled, ki sem ga moral predstaviti brez kompromisov. Vzgojena sem bila v katoliški veri, ki me

je nato močno razočarala. Če se vrнем k Borisu Vianu, tu lahko omenim Cloe in pogreb: ker Colin nima več denarja, Cloe nima pravice do dostenjanstvenega pokopa. Tudi to je Cerkev. Bela figura pa ni samo Devica, prepleta se tudi z Marian, simbolom Francije.« Gre za kritiko oblasti nasploh, v predstavi pa sta prisotni tudi bolezen in smrt, konstanta v delih Borisa Viana, ki je vse življenje bolehal in mlad umrl.

Po vsem tem se postavi vprašanje, ali je ta predstava za širšo publiko ali le za poznavalce Vianovega opusa. Kot pravi koreografinja, je predstava namenjena vsem, saj obravnava življenjske teme in poznavanje Vianovih del sploh ni nujno. Vsakdo lahko dobi v predstavi svoje sporolico, vsakdo pa lahko razume drugače. Kaj pa sodobni ples, ki naj bi bil mnogim nerazumljiv? Najbolje je, da se mu prepusti, to je svet, v katerega ima vsakdo vstop. Ko bi hoteli kaj več izvedeti o predstavi »Le petite monde du Cloe« in plesni skupini Cecilia Chevassus, si lahko ogledate spletno stran www.companieceliachevassus.com.

Jana Radovič

NEW YORK Slovenski praznični koncert

NEW YORK - V slovenski cerkvi Sv. Cirila in Metoda v New Yorku je v petek potekal tradicionalni božično-novletni koncert, ki sta ga pred okoli sto obiskovalci kotrat izvedla pianist Simon Krečič in čelist Jaka Stadler. Koncert je potekal tudi ob 100. obletnici prve slovenske maše v New Yorku. Prvo mašo v slovenskem jeziku je imel v takrat še nemški cerkvi pater Kazimir Zakrajšek, ki je s pomočjo nemških duhovnikov in predvsem slovenskih priseljencev v ZDA ustanovil prvo in edino slovensko cerkev v New Yorku, cerkev Sv. Cirila, ki jo že dve desetletji vodi frančiškanski pater Martin Krizolog. Po koncertu je bil v cerkveni dvorani pripravljen sprejem, ki ga je kulinarično obogatila Maja Branc.

Simon Krečič je leta 2002 zaključil študij klavirja na ljubljanski Akademiji za glasbo kot zadnji diplomant Acija Bertoncija, julija 2005 pa še podiplomski študij klavirja na visoki umetniški šoli v Bernu v razredu profesorja Aleksandra Madžarja. V času študija je prejel več nagrad in priznanj s slovenskih državnih tekmovanj.

Leta 1983 rojeni Jaka Stadler se je v 15. letu starosti vpisal na Akademijo za glasbo v Ljubljani in pri 19. letih diplomiral pri profesorju Cirilu Škerjancu. Med študijem je sodeloval na številnih tekmovanjih doma in v tujini ter osvojil sedem najvišjih priznanj. Med letoma 2000 in 2003 je bil član Mednarodnega simfoničnega orkestra »Gustav Mahler« in solist pri Mladi münchenski filharmoniji. Ob koncu študija v Ljubljani je prejel Prešernovo nagrado ljubljanske univerze. Letos je uspešno sklenil študij na münchenski visoki šoli za glasbo, od septembra pa je prvi solo violončelist novoustanovljenega filharmoničnega orkestra v Katarju. (STA)

Finanzkrise beseda leta

WIESBADEN - Besedna zveza finančna kriza (die Finanzkrise) je bila v Nemčiji izbrana za besedo leta 2008. Kot je v Wiesbadnu v četrtek sporočila nemška Družba za nemški jezik, besedna zveza izraža dramatičen razvoj v bančnem, nepremičninskem in finančnem sektorju. Finančna kriza je poskrbela tudi za uvrstitev besede zaigrano (verzockt) na drugo mesto, sledi pa besedna zveza kraja podatkov (Datenklau). Lani je bila v Nemčiji beseda leta klimatska katastrofa. (STA)

Na sprehod v pižami?

ŠANGAJ - Eden izmed občinskih odborov v Šanghaju se je spustil v boj proti neobičajni navadi, ki jo je moč srečati na ulicah te kitajske finančne prestolnice. Številni prebivalci se namreč tudi zunaj doma sprehajajo v pižami. Od navade, ki sega več desetletij nazaj, jih doslej ni uspelo odvriti. Navada prebivalcev Šanghaja je vzniknila skupaj s kitajskimi gospodarskimi reformami v zadnjih 30 letih. Nošnja pižame je bila namreč znak blaginje, saj je pomenila, da ljudje niso spali v starih in razcapanih oblačilih. »Ljudem govorimo, naj se ne odpravijo na ulico v pižami, saj to nikakor ni civilizirano,« je povedal predstavnik občinskega odbora: kdor se naokrog sprehaja v svojih spalnih opravah, »onesnažejo« izgled mesta, ki v marsičem odraža kitajsko sodobnost. (STA)

Torbe z golo Carlo Bruni

PARIZ - Sopraga francoskega predsednika Carla Bruni-Sarkozy je vložila tožbo proti podjetju, ki prodaja nakupovalne torbe iz blaga, na katerih je njeni gola fotografija, ki jo je posnela leta 1993, ko je bila še manekenka. S tožbo želi doseči ustavitev prodaje. Ob tem od podjetja zahteva plačilo 125.000 evrov odškodnine, denar pa bo namenila v dobrodelne namene. Bele nakupovalne torbe z njenim fotografijem so decembra začeli prodajati na francoskem otoku Reunion, izdeluje pa jih lokalno podjetje Pardon, ki namerava kmalu začeti z njihovo prodajo po vsej Franciji. (STA)

Tanja Romano, obraz banke ZKB,
že trinajstič svetovna prvakinja v umetnostnem kotalkanju.

Tanja, čestitamo!

Razlikujemo se.

Stvarnost, zanesljivost, povezanost s teritorijem
so pomembne vrednote, ki jih delimo s teboj.

Hvala, ker si jih ponesla na svetovni vrh.

www.zkb.it